

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV IN JE NAMENJEN ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJE TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

SEPTEMBER 2022

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtv slo.si/varuh: 30. 11. 2022

Končna redakcija: 30. 11. 2022

Pripravili: Marica Uršič Zupan in Katja Karlin Musulin

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za september 2022

Po krajšem poletnem zatišju se je število odzivov občinstva septembra spet povzpelo na 385. To je za letos povprečna mesečna številka, a dvakrat večja od mesečnega povprečja zadnjih let. Spet so po številu (118) izstopali odzivi na oddajo Studio City, ki je vodstvo TV Slovenija uradno ni ukinilo, zato so jo gledalci z jesensko shemo pričakovali, a ne dočakali.

Med ostalimi množičnimi odzivi velja izpostaviti 32 odzivov na poročanje TV Slovenija in MMC o protestnem shodu za zaščito otrok in družin 27. septembra pred Državnim zborom ter prav toliko odzivov na stavko novinarskih sindikatov dan prej.

Več kot polovica odzivov se je tako spet nanašala na TV Slovenija, kjer je bil v ospredju Informativni program. Poleg že naštetih tem so gledalke in gledalce zmotile še oddaja Tarča o aferi Fotopub, najava oddaj med poročanjem o smrti kraljice Elizabete II., napake in netočnosti v več oddajah, raba izraza "posmrtni ostanki" ob pogrebu britanske kraljice. Odzvali so se tudi na prihod ustvarjalcev v studio ob koncu Slovenske kronike in na novega voditelja Odmevov, poslušalci Vala 202 pa na odsotnost oddaje Toplovod Mihe Šaleharja. Dva gledalca je zanimala primerjava gledanosti nekaterih ukinjenih in novih oddaj, uporabnico spletne strani rtvslo.si pa, zakaj so na njej belo ozadje zamenjali s črnim.

Na podlagi pripomb občinstva je varuhinja pripravila **Priporočila za Programsko-produkcijski načrt RTV Slovenija za leto 2023**, ki so objavljena kot priloga poročila.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA	5
I. INFORMATIVNI PROGRAM	5
Studio City	5
Dnevnik 9. in 19. 9.: neprimerna napoved oddaj v prispevku ob smrti kraljice Elizabete II.	9
Del ustvarjalcev v studiu ob koncu Slovenske kronike	10
Dnevnik 26. 9.: napačna informacija in opravičilo gledalcem	11
Tarča: Afera Fotopub	12
Nenamerne netočnosti v dokumentarnem feljtonu ob smrti britanske kraljice Elizabete II.	14
Oddaja Arena o novem Družinskem zakoniku	16
Poročanje o protestnem shodu stranke Glas za otroke in družine	17
Oddaja RTV Slovenija danes in jutri 27. 9.: ali oddaja res krši zakone, pohvala in kritiki	20
Odzivi na novega voditelja Odmevov	23
Kritika Igorja Pirkoviča, pohvala oddaji Tarča	24
Pohvala oddaji Arena	24
Pohvala oddaji Utrip	24
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	24
Spremembe sporeda: Himalaja kliče	24
Odziv Budistične kongregacije Dharmaling na spremembe termina oddaje Duhovni utrip	25
Podaljšan ogled filma "Poklon Njenemu veličanstvu Elizabeti II." na spletu	26
Pričevalci: dodana vrednost pogovorne oddaje	27
Pohvala uredništvoma tujih igranih oddaj ter otroškemu in mladinskemu programu	28
III. RAZVEDRILNI PROGRAM	30
Vprašanje in pohvala oddaji Kaj dogaja: Hiša na Kolodvorski	30
Neprimeren izrez pri obleki napovedovalke vremena v oddaji Dobro jutro	31
Kritično mnenje o oddaji Sobotno popoldne	31
IV. ŠPORTNI PROGRAM	31
Zakaj ne morem(o) gledati prenosa nogometne tekme med Slovenijo in Švedsko?	31
Nenamerna napaka v prispevku	33
V. SPLOŠNO	33
Moteča scena oddaje Arena	33
Ponovitve v začetku jesenske sheme	34
O gledanosti ukinjenih in novih oddaj	36
Za več verskih vsebin	40
Mnenje o programu TV Slovenija	41
RADIO SLOVENIJA	41
I. RADIO PRVI	41

Studio ob 17.00: Spoštovanje programskih, novinarskih in etičnih standardov	41
Pobuda: več zimzelenih pesmi na Prvem	43
II. VAL 202.....	43
Zakaj oddaje Toplovod še ni na sporedu?	43
MMC.....	44
I. NOVINARSKÉ VSEBINE	44
Poročanje ob smrti kraljice Elizabete II.	44
Poročanje o protestnem shodu stranke Glas za otroke in družine	44
Zakaj ni novic o športnem plezanju v Džakarti?	45
»Zakaj nam lažete?«.....	45
II. UPORABNIŠKE VSEBINE	46
III. STORITVE	46
Se teletekst poslavlja? Tudi za dostopanje do podnapisov za gluhe in naglušne?	46
Zakaj črno ozadje na spletni strani rtvslo.si?.....	47
RTV SLOVENIJA	48
I. JEZIKOVNA KULTURA.....	48
Protest proti uporabi neslovenske besede Europride ali/in topovski udar	48
Je pravilno "sredin" ali "sredni"?	51
Posmrtni ostanki.....	53
Uporaba knjižnega pogovornega jezika v oddaji Šef doma.....	54
II. OGLAŠEVANJE.....	54
Moteči oglasi	54
Kaj pomeni znak "P" v zgornjem desnem kotu na zaslonu?	58
III. TEHNIČNE ZADEVE.....	59
(Ne)enaka obravnava gledalcev?	59
Velikost podnapisov in svetlost črk na zaslonu	59
IV. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM.....	60
Težave pri podnaslavljanju TV vsebin v živo.....	60
V. RTV-PRISPEVEK.....	64
VI. VARUHINJA	65
Priporočila za PPN 2023	65
Smernice za zaščito otrok v programih RTV Slovenija.....	65
»Prosim, da se kot varuh javno vključite v kadrovske spremembe na RTV SLO«	65
»Poskrbite za ..., ne vabite v oddaje ...«	67
Pritiski na varuhinjo.....	68
VII. SPLOŠNO.....	68
Poročanje ob smrti kraljice Elizabete II.	68
Poročanje o športnih dosežkih v balinanju.....	70
Odzivi na stavko.....	72

O padcu ugleda RTV Slovenija	79
Pritožba stranke Nova socialdemokracija in predsedniškega kandidata Andreja Magajne – drugič	80
PRILOGE.....	82
Priloga 1: Priporočila varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev za PPN za leto 2023	82
STATISTIKA.....	85

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Studio City

Varuhinja je v začetku septembra prejela 118 odzivov glede oddaje Studio City, ki se z jesensko shemo ni vrnila na male zaslone, tako kot se je prejšnja leta. Z nekaj izjemami so bili odzivi enaki, vsebovali so besedilo, ki ga je nekdanja sodelavka oddaje Studio City delila prek družbenega omrežja svojim sledilcem, ti pa so ga poslali varuhinji.

Prvo verižno pismo:

»Pišem vam, ker želim izraziti svoj protest ob ukinitvi oddaje Studio City tudi v jesenski programski shemi ter nestrinjanje z njeno zamenjavo s ponovitvijo (sic!) oddaje Arena v istem terminu (ponedeljek ob 21h). Ker gre za elitni termin na 1. programu nacionalne televizije, se s tem nacionalki povzroča konkretna škoda, tudi finančna, ukinitvev oddaje Studio City pa predstavlja, kolikor razumem, tudi kršitev sprejetega PPN-ja, kar je nedopustno.

Pozivam vas, da posredujete, da se oddaja Studio City takoj vrne na TV zaslone v običajnem terminu (ponedeljek ob 21h). Gledalke in gledalci imamo do tega pravico. Vnaprej se vam zahvaljujem za odgovor.«

Nekaj odzivov pa ni bilo verižnih. Navajamo dva:

»Rada bi izrazila zgroženost, nestrinjanje in protest, da boste ob ponedeljkih v nekdanjem terminu Studia City predvajali ponovitev Arene, ene najslabših oddaj vaše televizije. Zavedam se, da so okusi različni, pa vendar. Ukinili ste odlično oddajo z visoko gledanostjo in to nadomeščate s ponovitvijo amaterske oddaje z nizko gledanostjo. Protestiram. Vrnite nam Studio City!« (M. L.)

»Ob pogledu na TV spored z žalostjo, jezo in nestrinjanjem ugotavljam, da Studia City ni na sporedu. Oddajo sem gledala skoraj vedno, odkar je bil možen zamik, pa vedno. Tudi sicer je meni spored vedno slabši in moja gledanost TV SLO 1 in 2 vedno manjša.« (S. S.)

Varuhinja je odzive v anonimizirani obliki posredovala generalnemu direktorju RTV Slovenija **Andreju Grahju Whatmoughu** in ga prosila za pojasnilo o usodi oddaje Studio City. Odgovoril je:

»V petek, 26. avgusta, smo, kot je to praksa, s sporočilom za javnost gledalce obvestili o novostih, ki jih lahko v jesenski shemi pričakujejo na Televiziji Slovenija, natančneje v dnevno informativnih oddajah. V sporočilu za javnost smo med drugim zapisali, da se na male zaslone vrača oddaja Arena, ki ponuja širok prostor za soočanje mnenj in pogledov

na aktualne politične in družbene razmere, in sicer v stalnem terminu v nedeljo zvečer na drugem sporedu s ponovitvijo oddaje v ponedeljek ob 21. uri na prvem sporedu. Ker gre za termin, v katerem je Informativni program po sprejetem programsko produkcijskem načrtu predvidel Studio City, so se v javnosti pojavila namigovanja, da oddajo ukinjamo. To ne drži. Ustaljeni termin oddaje Studio City ostaja rezerviran za to oddajo, ki bo umeščena v shemo takoj, ko bo to objektivno mogoče. Do takrat pa bo v shemi ponovitev oddaje Arena.

O izzivih, s katerimi se srečujemo pri Studiu City, je bil Programski svet RTV Slovenija večkrat podrobno obveščen. Za oddajo še vedno iščemo voditelja, razmišljamo pa tudi o prenovi koncepta oddaje, saj je iz vseh dosedanjih pogovorov z morebitnimi voditelji, ki bi bili pripravljene prevzeti vodenje oddaje, razvidno, da bi takšno vlogo prevzeli le v primeru temeljite prenove oddaje /.../ Ponedeljkov termin ob 21. uri tako še vedno ostaja rezerviran za Studio City, ki bo znova na sporedu takoj, ko bo to objektivno mogoče.«

Nekaj gledalcev se je na posredovani odgovor ponovno odzvalo:

»Vaš oziroma argument generalnega direktorja RTV Slovenija glede na ukinitve oddaje Studia City je zavajajoč. V odgovoru navaja, da se oddaja ne ukinja, kar ne drži. Če se spreminja koncept oddaje, išče novega voditelja, morda spremeni tudi ime oddaje, gre to za korenito spremembo. In to sredi leta, ko je PPN za to leto že sprejet. Torej se ga krši, ker je oddaja, pa čeprav tudi samo začasno, umaknjena s sporeda. In to, da ne pozabimo, brez utemeljenih - vzdržnih razlogov.« (S. K.)

»Hvala za odgovor. Vendar mi plačniki RTV naročnine želimo in zahtevamo oddajo, kot je bila pred ukinitvijo. /.../« (S. S.)

»Najlepša hvala za vaš odgovor, ki potrjuje dejstvo, da se vodstvo spreneveda. Studio City je oddaja, ki že ima svoj koncept, ki že ima svoje široko občinstvo, ki si sprememb, o katerih govorite, v to sva prepričana, nikakor ne želi. V vašem odgovoru se skriva past prozornega popolnega uničenja oddaje. Vztrajava pri svojem protestu in želiva konkreten odgovor, zakaj že uveljavljeno oddajo z visoko gledanostjo zamenjujete najprej za ponovitve oddaj in v nedoločni prihodnosti za nejasne hibride, ki si jih gledalci in gledalke Studia City ne želimo. Verjetno z vsemi protestnimi množičnimi zapisi pri takem odzivanju vodstva s precej jasno agendo očitno nimamo realnih možnosti, da bi nas v resnici (u)slušali, morda pa bi se iz spoštovanja do velikega števila gledalk in gledalcev veljalo o svojem ravnanju resno zamisliti.« (K. B. in B. C.)

»Glede na vaš odgovor, ki se tiče temeljite prenove SC, bo oddaja Studio City obdržala samo ime in ne bo to, kar si gledalci želimo.« (B. Ž.)

Poleg individualnih odzivov je varuhinja iz več naslovov prejela še drugo verižno pismo, ki ga je prav tako s sledilci delila nekdanja sodelavka oddaje:

»Hvala za vaš odgovor, v katerem ste navedli izjavo generalnega direktorja RTV SLO glede obravnavane problematike ukinitve oddaje Studio City.

Vaš odgovor, tj., odgovor generalnega direktorja RTV SLO, ki ste ga posredovali kot svoj odgovor, je po mojem prepričanju vsebinsko neustrezen, pomanjkljiv ter na nekaterih mestih tudi povsem nelogičen, zato vas vljudno pozivam, da na poziv k ukrepanju vendarle odgovorite konkretno, tehtno ter vsebinsko ustrezno. V nadaljevanju v izogib ponovnim šumom v kanalu pojasnujem podrobneje:

AD 1) Generalni direktor, ki ga citirate, sporoča, če povzamem, da oddaja Studio City ni ukinjena, samo ni je na programu, namesto nje pa njen standardni programski čas zaseda ponovitev oddaje Arena, kar bo trajalo, dokler vodstvo TVS ne najde novega voditelja oddaje (m. sp.) in ne spremeni njenega koncepta.

Generalni direktor RTV SLO se v svojem odgovoru očitno podaja na polje filozofije, natančneje dokazovanja teoretičnega in praktičnega obstoja reči. Ko trdi, da oddaja Studio City ni ukinjena, izjavlja, da oddaja Studio City torej obstaja, se pravi – v teoriji.

Televizijske oddaje realnost in smoter lastnega obstoja dosežajo skozi TV emitiranje. Ker oddaje Studio City ne moremo ne gledati ne videti, za kar ni kriv noben praktični dejavnik, temveč dejstvo, da je lahko v ponedeljek ob 21h na sporedu 1. programa TVS obenem le ena oddaja, na sporedu pa je oddaja Arena (natančneje, njena ponovitev), torej oddaje Studio City – niti takrat niti v nobenem drugem terminu na nobenem od treh TV programov TVS – na sporedu ni, kar je mogoče praktično preveriti s spremljanjem programov TVS, itak pa temu dejstvu v svojem zapisu pritrjuje tudi gospod generalni direktor.

V praksi, sledeč filozofski doktrini, ki se jo učijo študentje in študentke filozofije v 1. letniku pri logiki, torej na podlagi gornjih premis lahko zaključimo, da oddaja Studio City ne obstaja. Dokler je namreč oddaja potencialni koncept, ni pa realizirana, njenega realnega obstoja ni mogoče potrditi v praksi, torej tega praktično ni. Morda obstaja oddaja Studio City v potencialu, kot trdi gospod generalni direktor, vendar po tem niti ne sprašujem; moja trditev, ki je praktično preverljiva, se glasi: oddaje Studio City ni na sporedu TVS, namesto nje se v standardnem terminu (ponedeljek ob 21h na 1. programu) predvaja ponovitev oddaje Arena, s čimer se krši sprejeti in veljavni PPN. Zahtevam, kot že rečeno, da se to stanje nemudoma spremeni in se kršitev odpravi, tj. da se oddaja Studio City vrne na spored TVS, in sicer v standardnem terminu (ponedeljek ob 21h na 1. programu).

AD 2) Oddaja Arena tipsko ni enaka oddaji Studio City, ki je mozaična oddaja, sestavljena iz več intervjujev, kolumn, vnaprej posnetih prispevkov in stalnih rubrik (npr. 100 sekund, +/- itd.). Glede na odzive strokovne in laične javnosti je mogoče trditi, da je oddaja Arena v vseh ozirih slabša oddaja od oddaje Studio City. Nadomeščanje domala kulturne oddaje z izjemno zgodovino, ki ima svojo stalno publiko, s slabšo oddajo, ki ima

povsem drugo publiko, je skrajno neutemeljen, neracionalen poseg v program, ki ima dokazljivo škodljive posledice. Poleg tega je oddaja Arena že na sporedu en dan prej, takisto v elitnem terminu. Ponavljanje oddaje čez 24 ur je povsem nepotrebno in deluje izključno kot mašilo, zasedanje elitnega termina na 1. programu TVS s posnetkom neke oddaje pa je nerentabilno. Škoda, nedvomno tudi ekonomska, je merljiva in posledično preverljiva. Tako upravljanje TVS ni gospodarno in ni logično, saj je elitnih terminov malo in so posledično izjemno dragoceni.

AD 3) Skrajno problematična je izjava generalnega direktorja o tem, kako bo Studio City znova na sporedu takoj, ko bo vodstvo našlo novega voditelja in spremenilo koncept. To zveni, kot bi zaradi barve fasade, ki nam ni všeč, rušili hišo - Studio City je namreč ravno ime za točno ta koncept in točno tega voditelja. Kaj bo ostalo od njega, če se oboje zamenja? Ob očitno hudo pomanjkljivem obvladovanju osnov filozofije se zdi, da manjka generalnemu direktorju tudi osnov razumevanje literarne klasike: Julija ni hotela ohraniti imena in uničiti substance, govorila je o ohranitvi substance kljub spremembi imena! Razlika je še kako ključna in prav nerazumevanje te razlike je, ko govorimo o aktualnem vodstvu RTV SLO, skrajno simptomatično. Studio City namreč ni zgolj ime, ki ga prilepiš na karkoli; to je znamka z zgodovino in z vsebino ter z voditeljem, brez katerih ne obstaja. Zato je tovrstne izjave gospoda generalnega direktorja mogoče razumeti zgolj kot zavestno manipulacijo, neproduktivno sprenevedanje brez vsebine, s katerimi zgolj spušča meglo in zapravlja naš in svoj čas.

Vljudno vas posledično ponovno prosim, da v imenu gledalk in gledalcev, katerih varuhinja ste, zahtevate spoštovanje PPN in takojšnjo vrnitev oddaje Studio City na 1. program TVS v predvidenem terminu (ponedeljek ob 21h). Vaša dolžnost je, da zastopate interese gledalk in gledalcev, zato vas pozivam, da od vodstva zahtevate ne zgolj prostih spisov, ki nevarno izzivajo že povsem osnovne zakone logike, marveč dejansko ukrepanje, tj. vrnitev oddaje Studio City na spored TVS. Ponavljam: gledalke in gledalci imamo do tega pravico. Vnaprej hvala za odgovor.«

PRIPOROČILO varuhinje

Na podlagi teh in vseh ostalih odzivov gledalk in gledalcev glede Studia City v letu 2022 je varuhinja za septembrsko sejo Programskega sveta, na kateri je bil na dnevnem redu tudi Osnutek Programsko-produkcijskega načrta za leto 2023, pripravila tudi **priporočilo glede Studia City**. V Priporočilih (v celoti so objavljena kot **Priloga 1** na strani **82**) je pri Televiziji Slovenija glede Informativnega programa izpostavila:

»Premišljeno ukinjanje in uvajanje novih oddaj: gledalci so se v letu 2022 najbolj množično odzivali na umik oddaje Studio City ter na ukinitve oddaj Globus, Točka preloma in Politično, ki jih kljub napovedi niso zamenjale enake ali druge oddaje s podobnimi vsebinami, nove oddaje pa pri delu gledalcev niso naletete na odobravanje. Kljub različnim konotacijam in ozadju odzivov je moč iz njih izluščiti skupno priporočilo:

ukinjanje oddaj in uvajanje novih naj bo skrbno pretehtano, ukinjeno oddajo naj po možnosti sočasno nadomesti nova, spremembe naj bodo dobro skomunicirane z gledalci in ustvarjalci.«

Na seji pa je ob predstavitvi priporočil glede Studia City povedala:

»Po programih najprej izpostavljam Informativni program TV Slovenija, na katerega sem prejela največ in najbolj burne odzive, po številu najštevilčnejše doslej: v prvi vrsti na Studio City, ob njem pa še na ukinjene oddaje Globus, Točka preloma in Politično. Globus se z novim PPN-jem vrača, kar kot varuhinja pozdravljam. Gledalci pa si želijo vrnitve vseh štirih oddaj. Na podlagi odzivov pa priporočam vodstvu TV Slovenija, naj bo morebitno ukinjanje vsake oddaje res temeljito premišljeno, vsaka oddaja pa naj se sočasno nadomesti z novo, da ne nastaja programska in vsebinska praznina; vsaka nova oddaja pa tudi temeljito premišljena z vidika potencialne gledanosti, vsebine, avtorjev in zasnove.«

Dnevnik 9. in 19. 9.: neprimerna napoved oddaj v prispevku ob smrti kraljice Elizabete II.

Gledalca in gledalki je zmotila pasica z najavo oddaj Slovenska polka in valček oziroma Arena, ki se je pojavila v prispevku ob smrti kraljice Elizabete II. (9. 9.) oziroma med poročanjem o pogrebnih svečanostih kraljice (19. 9.), obakrat v Dnevniku:

»Začetek Dnevnika 9. 9. 2022. Poročanje o smrti kraljice in vrstica, ki je bila vsaj eno minuto, ki vabi na ogled oddaje Polke in valčki ob 20.00. Ali res ni nobene pietete do umrlih? Nižje še ne gre? Prosim za pojasnilo.« (M. B.)

»Objavljanje vizualno agresivne pasice, ki reklamira Arena, v tem momentu, ko poročate o kraljičinem pogrebu, je popolnoma neetično; kaže na hudo zaničevanje gledalcev, nepoznavanje medija in omalovaževanje vsega, kar ni nekaj, kar je po volji trenutnemu vodstvu, se pravi bivši vladi. Sramotno in do obisti nedostojno.« (P. H.)

»Neokusno je, da se v času med Dnevnikom, ko poročajo o pogrebnih dejavnostih v zvezi z Elizabeto II., prikaže na ekranu pasica za oddajo Arena ali oddajo Slovenska polka in valček.« (S. A. V.)

Odgovor varuhinje:

»Strinjam se z vami, da je objava pasice za oddajo Slovenska polka in valček ali oddajo Arena med Dnevnikom med prispevkom o smrti in ali pogrebu kraljice Elizabete II. neokusna. Uporabi pasic načeloma ne nasprotujem, TV Slovenija lahko z njimi opozarja gledalce na vsebine, ki sledijo in bi jih lahko zanimale. Vendar morajo biti pasice umeščene primerno in smiselno, upošteva dolžino oddaje, vsebino prispevka, v katerega so umeščene, vsebino napovedane oddaje, ostale napise v prispevku in še

marsikaj. Tako bi bila pasica v prispevku o pogrebu utemeljena samo, ko bi napovedovala kasnejšo oddajo, povezano s pogrebom ali kraljico, pri čemer bi bilo primerno umestiti pasico šele proti koncu prispevka. V primeru, ki ga navajate, ni šlo za to, zato bi bila primernejša umestitev pasice proti koncu Dnevnika in v prispevek z lahkotnejšo vsebino.

Ker ni šlo za enkratni dogodek, temveč za obliko navzkrižne promocije oddaj TV Slovenija, sem zapisala **PRIPOROČILO vodstvu TV Slovenija, da v notranji razpravi in z ustreznimi strokovnjaki natančneje določi pravila za primerno umeščanje pasic z napovedmi naslednjih oddaj. Pri tem naj določi primeren čas umestitve glede na dolžino oddaje in/ali prispevka, vsebino tekoče oddaje ali prispevka in vsebino napovedane oddaje, pričakovano pozornost gledalcev in motnjo pozornosti zaradi pasice, pričakovane učinke pasice glede na čas objave (večji učinek v zadnjem delu oddaje), druge grafične elemente (podnapise, grafe ...). Določi naj tudi merila o tem, kam in kdaj je umeščanje pasice neprimerno (glede na vsebino, čas objave, druge grafične elemente, ki motijo pasico ...).**«

Gledalka P. H. se je odzvala:

»Zahvaljujem se vam za tehten odgovor. Obenem iskreno upam, da bodo te pasice v bodoče res umeščene smiselno, v kontekstu in etično nesporno.«

Del ustvarjalcev v studiu ob koncu Slovenske kronike

Del ustvarjalcev Informativnega programa TV Slovenija se je ob koncu Slovenske kronike in napovedi oddaje Odmevi 5. septembra v znak protesta proti ravnanju vodstva RTV Slovenija postavil v ozadje voditeljice Dnevnika in voditelja Odmevov. To je med gledalkami in gledalci sprožilo kar nekaj odzivov. Povzemamo nekatere:

»Ker moram, plačujem RTV-prispevek. In s tem nimam nobenih težav. Za razliko od večjega dela naročnikov zaenkrat tudi še spremljam vaše programe, tudi informativne, ne pa komercialnih televizij. K temu pismu me je napeljal dogodek ob koncu današnjega TV dnevnika. /.../ Zelo me moti, da za proteste zlorablajo oddaje, ki jih sofinanciramo plačniki prispevka. Razumem nezadovoljstvo z vodstvom RTV, vendar naj to rešujejo drugje, ne v prime timu.« (A. Š.)

»...Kolikokrat še bomo morali gledati kuliso, kot smo jo morali ponovno včeraj, ko so /.../ podporniki iz RTV-ja zavzeli studio ob koncu Dnevnika za hrbtom Jasmine Jamnik? Nas gledalce ne zanimajo "težave", ki jih ima peščica zaposlenih pri vas na RTV. /.../ Prosim poskrbite, da se to več ne bo dogajalo! /.../« (S. J.)

»Protestiram nad videoprodukcijo in neprofesionalnim ravnanjem nekaterih sodelavcev RTV, ker so ob koncu Slovenske kronike, dne 5. 9. 2022, obstopili Jasmino Jamnik in Igorja Berganta. S tem so pokazali, kot da so sredstva (oprema, videoprodukcija ...)

njihova, zasegli so jih. Kako bi bilo, da v kakem drugem zavodu, gospodarski družbi ... vzamejo delavci sredstva v svoje roke, jih začasno zasežejo? Trdno sem prepričan, da je tehnično gledano videoprodukcija tako početje sposobna preprečiti, da zadeva ne gre na ekrane /.../« (F. R.)

»Pri Dnevniku oz. Slovenski kroniki so vstopili nepooblaščen novinarji in drugi, protestiram, ker ne more vsak delati, kar hoče. To je sramota.« (C. K.)

»Vdor v studio: Ogorčeni smo nad obnašanjem dela kolektiva, ki misli, da je RTV njihova last. RTV je javni servis vseh ljudi in bi bilo dobro, da ne bi bili pristranski, česar ne skrivate. Najtežje mi je bilo, ko sem videl, da se zbirajo delavci pred kamerami v studiu; naj se zmenijo sami, brez kamer. Glede na to, da vas plačujemo vsi ljudje, ne samo eni, bi bilo dobro, da bi bili profesionalni, to pa ni profesionalno. Sem s podeželja, kjer živimo v drugem svetu kot Ljubljani.« (T. V.)

Varuhinja je pripombe gledalk in gledalcev v anonimizirani obliki posredovala vodstvu RTV Slovenija, Programskemu svetu in pristojnim urednicam. Za odziv se je obrnila na dnevno urednico in realizatorko Dnevnika 5. 9. 2022 **Brigito Jeretina** in **Vanjo Golob**, ki sta odgovorili:

»Vsebina oddaje, o kateri vam je pisal gledalec, je bila profesionalno pripravljena. Sklepni del oddaje, v katerem so gostovali stanovski kolegi, niti izvedbeno niti vsebinsko ni okrnil oddaje. Od 23. maja na RTV Slovenija poteka stavka, ki jo je Koordinacija novinarskih sindikatov napovedala vodstvu RTV. Stavkamo zaradi krnitve uredniške in novinarske avtonomije, ki se je v Informativnem programu TV Slovenija začela s spremembami programsko-produkcijskega načrta novembra 2021 in z imenovanjem odgovorne urednice Jadranke Rebernik. 80 odstotkov članov uredništva je izreklo podporo drugemu kandidatu za odgovornega urednika. Stavkamo zaradi kršenja programskih standardov in poklicnih meril; ta med drugim novinarje in urednike zavezujejo, da o cenzuri obveščajo javnost. V sklepnem delu oddaje so kolegi z gostovanjem v studiu TV Dnevnika in Slovenske kronike izrazili solidarnost s šikaniranimi ter javnost obvestili o škodljivem dogajanju na RTV-Poročanje o stavki zaposlenih na javni RTV predstavlja tudi javni interes, s katerim se zagotavlja pravica javnosti do obveščeniosti o zadevah, ki so v demokratičnih družbah bistvenega pomena, še posebej v primerih, kjer gre za enostransko poseganje in poskuse vplivanja nosilcev oblasti na institucijo posebnega družbenega pomena. Gledalci se lahko o vzrokih stavke in protesta seznanijo na spletnih straneh <https://sindikatsindikat-novinarjev.si/> in <https://tukajsmo.info/>.«

Dnevnik 26. 9.: napačna informacija in opravičilo gledalcem

Gledalka **N. R.** se je na varuhinjo obrnila z vprašanjem, ali informacija, ki jo je v prispevku v Dnevniku (26. 9., TV SLO 1) podal Igor Pirkovič, drži ali ne:

»V ponedeljek, 26. 9. 2022, je bila v osrednjem Dnevniku podana informacija (prispevek Igor Pirkovič), da državni zbor predlaga dva predstavnika civilne družbe. V torek, 27. 9. 2022, v oddaji o RTV SLO gospod C. Ribičič opozori, da je ta informacija čista izmišljotina (da je to črtano iz predloga o imenovanju). Tudi gospa Vida Petrovčič to potrди.

Lepo prosim, da se javno opredelite do ene izmed teh dveh informacij. Mislim, da je takšno podajanje za gledalce nesprejemljivo. Vljudno bi vas prosila, da v poročilih potrdite ali zanikate eno izmed danih trditev. Mi je popolnoma vseeno katero, samo odločite se.«

Varuhinja je odgovorila:

»Prejela sem tudi vaš telefonski klic na isto temo in se vam zahvaljujem za pozorno spremljanje TV Slovenija.

Informacija, ki jo je navedel Igor Pirkovič v prispevku v TVD 26. 9., je bila napačna. Kot ste že sami zapisali, so dan kasneje v oddaji RTV Slovenija danes in jutri navedli (g. Ciril Ribičič), da to ne drži. To je predvidevala ena od različic zakonske novele, a je bil pred sprejemanjem v parlamentu predlog novele spremenjen tako, da so iz nje črtali predlaganje dveh članov v parlamentu.

To je (žal prepozno) ugotovil tudi avtor prispevka Igor Pirkovič, ki je na to svojo napako opozoril v soboto, 1. 10., v oddaji Utrip, navedel pravilno različico novele in se za napako tudi javno opravičil.

Če tega ne bi storil že sam, bi ga kot varuhinja takoj pozvala, naj napačno navedbo zanika, doda pravo in se za napako opraviči.

Strinjam se z vami, da je takšno podajanje nepreverjenih trditev nesprejemljivo. Ker gre za pomembno tematiko, je potrebno biti pri navedbah zelo natančen in jih večkrat preveriti. Ob ugotovitvi napake pa seveda čim prej navedbe popraviti in se za to javnosti opravičiti.«

Gledalka se je odzvala:

»Žal si sobotnega Utripa nisem ogledala, tako da se vam zahvaljujem za informacijo in hiter odziv.«

Tarča: Afera Fotopub

Dve gledalki – ena pisno in ena po telefonu – sta se odzvali na oddajo Tarča na temo Afera Fotopub (8. 9. 2022 ob 20. uri na TV SLO 1):

»Oddaja Tarča je sprožila plaz številnih kritik na družbenih omrežjih, zato sem si jo šla ogledat v arhiv. Vidim, da so bile kritike upravičene. Kako je mogoče, da je dobila ta oseba, ki jo obtožujejo z vseh strani, toliko prostora na javni RTV? Neprimerno in neprofesionalno!« (M. R.)

»Ostro protestiram proti takim Tarčam, ki varujejo spolne predatorje, ne pa žrtve. Žalostno in nezaslišano. Nisem za to, da se ga pribije na križ, še preden razišče policija in sodstvo, a tudi ne tako. Tarča naj ima enaka merila za vse. Čudno, da so povsem drugače obravnavali Kanglerja - pa nisem Kanglerjeva zagovornica.« (M. K.)

Urednik oddaje Tarča **Boštjan Kogovšek** je pojasnil:

»Dušan Smodej ni bil gost v oddaji, njegovi odgovori na vprašanja, ki so se odprla med "afero Smodej", so bili objavljeni v prispevku, ki je bil pripravljen v skladu z vsemi profesionalnimi standardi. Zavračamo tudi vsa namigovanja o varovanju kogarkoli, saj je bilo prav v prispevku prvič omenjeno, da Smodeja do takrat nihče od pristojnih ni niti zaslišal.«

Varuhinja je odgovoru urednika dodala še **MNENJE**:

»Menim, da je bila odločitev uredništva Tarče za pogovor z osebo, ki je bila takrat v središču javne pozornosti, a je policija še niti ni obiskala, na prvi pogled presenetljiva, a povsem v skladu s poklicnimi merili in standardi novinarske etike v programih RTV Slovenija. Upoštevali so med drugim:

- točko 1.1 o natančnosti, v skladu s katero morajo »novinarji pozorno zbirati podatke, jih skrbno preverjati ...« (prav **izogibanje pogovoru z glavnim akterjem afere bi pomenilo, da se izogibajo možnosti za preverjanje pri enem od virov, uredništvo pa se je izrecno potrudilo, da je do enega od virov prišlo; pri čemer so v studiu in v prispevkih znotraj oddaje gostili tudi druge vire**);
- točko 1.2 o nepristranskosti (»Sporočilo ne sme zavajati poslušalcev in gledalcev. Poročanje mora biti čustveno neopredeljeno, hkrati pa naj odseva širino in dobro obveščeno novinarja. Uravnoteženo je treba sporočati ali predstavljati dejstva in stališča ter ohranjati nepristransko in etično razmerje do vseh oseb, ustanov, tem in dogodkov«): oddaji **ne moremo očitati, da bi bila zavajajoča ali čustveno opredeljena. S primernimi sogovorniki je nasloвила zelo veliko vprašanj, ki so tiste dni zanimala najširšo javnost**;
- točko 1.3 o **preverjanju dejstev** (»pred objavo je potrebno vse podatke preveriti«) – to vsekakor vključuje **tudi preverjanje pri glavnem akterju dogajanja**, v oddaji so poleg tega gostili tudi druge primerne sogovornike – v studiu in v prispevkih;
- točko 1.5. o odgovornosti: »glavni namen zbiranja in posredovanja informacij je zagotavljati njihovo najširšo dostopnost in omogočiti uporabnikom, da si o določeni zadevi ustvarijo mnenje«;
- točko 1.8 o pravičnosti, ki pravi: »Novinarji in uredniki RTV Slovenija morajo pri poročanju spoštovati osebno integriteto posameznikov in njihovo pravico do

zasebnosti. **Osebam, ki so bile v naših programih napadene ali kritizirane, je treba v najkrajšem možnem času oz. v naslednji oddaji omogočiti odgovor**« /.../.

Pogovor s Smodejem je bil del širšega prispevka. Iz pogovora je razvidno, da je bil intervju pripravljen skladno s točko 5.6. Poklicnih meril in načel novinarske etike, ki določa, da mora novinar intervjuvanca prej obvestiti, za kaj namerava uporabiti pogovor z njim in kasneje pogovor uporabiti skladno s tem dogovorom.

Ob tem naj dodam, da Ustava RS vsem državljanom Slovenije v 27. členu opredeljuje domnevo nedolžnosti: »Kdor je obdolžen kaznivega ravnanja, velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravnomočno sodbo.«

O krivdi pa seveda lahko odločajo samo sodišča, nikakor ne novinarji ali javnost.

Menim torej, da je bila oddaja Tarča, na katero se odzivate, primerna in profesionalna.«

Nenamerne netočnosti v dokumentarnem feljtonu ob smrti britanske kraljice Elizabete II.

Gledalec **M. Z.** se je odzval na dokumentarni feljton avtorja Edvarda Žitnika ob smrti britanske kraljice Elizabete II. "Kraljica je mrtva, živel kralj!" (14. 9. ob 21.20 na TV SLO 1).

»Oddaja Edvarda Žitnika o dogodkih v Veliki Britaniji je sramota za javno televizijo.

Po eni strani je avtor izkazal popolno nepoznavanje Velike Britanije, njenega ustavnega ustroja in zgodovine; npr.:

-imenoval suverena za državljana, kar ta ni; ni upravičen do potnega lista, ne more glasovati, poleg tega je suveren definiran s tem, da ni niti državljan/commoner niti per/peer

-res je, da v kapeli sv. Jurija leži mati preminule kraljice, vendar ta je Elizabeta, kraljica soproga Jurija VI., in ne vladajoča kraljica Elizabeta I., ki je umrla pred več kot 400 leti

-grafika je Davida Hoylea imenovala za opata v Westminsteru - v angleški cerkvi ni opatov, vodje redov angleške cerkve so Očetje ali Matere

- nenazadnje pa Westminster Abbey sploh ni opatija - pravilno slovensko poimenovanje bi bila Westminsterska cerkev, ker vsekakor ni opatija, pa tudi katedrala ne, ampak Royal peculiar, cerkev izvzeta iz episkopalne hierarhije

- David Hoyle pa je dekan kapiteljskih kanonikov (kraljeve kapiteljske cerkve sv. Petra v Westminsteru) -itd.

Po drugi strani je pa bila cela oddaja popoprana z neokusnimi, nezaprošenimi mnenji avtorja o naravi monarhije, zgodovini, kolonializmu itd. Kdo bi lahko rekel, da smo takih izpadov v slovenskih medijih že vajeni, ampak to še ne pomeni, da so sprejemljivi.«

Varuhinja je gledalcu posredovala podrobno pojasnilo urednice uredništva zunanjepolitičnih oddaj na TV Slovenija **Nataše P. Culiberg**:

"Najprej hvala lepa za vaše pozorno spremljanje programov RTV Slovenija in za vaš komentar na dokumentarni feljton o britanski kraljici, četudi ga ne moremo razumeti

kot povsem konstruktivnega in dobronamerne zaradi precej neprijaznega tona. Novinarjem se seveda dogajajo napake, a si zaradi tega ne zaslužijo oznak o sramoti in čem podobnem.

Pa vendarle, ker spoštujemo naše gledalce, ki pozorno spremljajo naš program in si potem vzamejo še čas za pisno izraženo mnenje, nekaj pojasnil: zaradi objektivnih okoliščin je imel novinar na voljo izjemno malo časa za pripravo oddaje, kar je lahko uspelo le izkušenemu novinarju zunanje politične redakcije, kar kolega Žitnik nedvomno je. Žal pa je posledica take časovne stiske in naglice, v kateri je morala biti pripravljena tako zahtevna oddaja, tudi ta, da se novinarju pri delu zgodijo napake.

Vendar pa bi težko rekli, da gre za usodne napake. Pravilno ugotavljate, da v kapeli sv. Jurija pokopana kraljica mati, kar je novinar pravilno povedal, ni Elizabeta I., pač pa samo Elizabeta, in res je tudi, da anglikanska cerkev nima opatov in da je bil zato naziv opat za Davida Hoyla, dekana Westminsterске cerkve, prav tako napaka. A bi težko rekli, da je tradicionalno poimenovanje kolegijske cerkve svetega Petra pri Westminsteru kot Westminsterska opatija napačno, saj je v angleškem jeziku vsemu svetu poznana kot Westminster abbey, pri čemer seveda abbey pomeni natanko opatijo.

To pa sta, kolikor ugotavljamo, tudi edini drobni napaki, ki sta se novinarju zapisali pri pripravi feljtona. Za druge stvari, ki jih omenjate, npr. o "imenovanju suverena kot državljana", žal ne vemo, na kaj se nanašajo. Pri ogledu feljtona smo zasledili le omembo tega, da so državljani Združenega kraljestva, ki je monarhija, tudi podaniki, o državljanstvu kraljice pa ni bilo govora.

Zadnjega komentarja o tem, da je oddaja "popoprana z neokusnimi, nezaprošenimi mnenji avtorja o naravi monarhije, zgodovini, kolonializmu itd." pa žal ne razumemo. Nobeno mnenje avtorja ni bilo "zaprošeno", avtor je imel nalogo, da pripravi oddajo o kraljici Elizabeti II in o britanski monarhiji v času njene vladavine in žal ne razumemo, kako bi lahko predstavil zgodovino monarhije brez zgodovine monarhije, njene narave, njene vloge v kolonializmu itn.

Razumemo, da vam je tema britanske monarhije blizu in da vas vsaka površnost, nedoslednost ali napaka zmoti bolj, kot bi morda zmotila povprečnega gledalca. Glede na to, da stremimo h kakovosti pri pripravi naših programov, se vam za komentarje ponovno zahvaljujemo in seveda opravičujemo za napaki. V redakciji za zunanjo politiko na TV Slovenija smo sicer vedno odprti za konstruktivno in vljudno komuniciranje.«

Varuhinja je dodala, da se je uredništvo zelo hitro, podrobno in primerno odzvalo na pripombe, gledalcu pa ob pojasnilu zapisala še:

»Kljub neljubim napakam je označba oddaje za sramotno za javno televizijo neprimerna. V tako obsežni oddaji, posvečeni monarhiji in državi z zelo veliko posebnostmi, se v zelo veliki količini podatkov zlahka zgodijo nehotene netočnosti. Upam, da ste s pojasnilom zadovoljni. Ter seveda, da bo na RTV Slovenija čim manj napak tudi o tako posebnih področjih, kot je britanska monarhija.«

Oddaja Arena o novem Družinskem zakoniku

Dva gledalca sta se odzvala na oddajo Arena s temo Nov Družinski zakonik pred vrati, ki je bila na sporedu 25. septembra:

»Pri ogledu oddaje oddaja Arena, v nedeljo, 25. 9. 2022, na temo družinskega zakonika se mi zdi, da je uredniška politika zašla preveč v smer proti enakosti državljanov Slovenije. Zdi se mi, da je bil voditelj že od začetka nastrojen proti mnenju, ki ga vidno ni podpiral. Kar je v nasprotju s temelji novinarstva. Delitev na naše in njihove otroke je popolnoma neprimerna. Primerjanje LGBTQ+ skupnosti z invalidi tudi ne spada nikamor. Namigovanje med vrsticami, da nekdo, ki podpira pravice manjšin, ne more biti vrhovni poveljnik, je žalostno. Debata je bila popolnoma neuravnovešena in kot taka neprimerna za servis, ki je v lasti vseh. Tudi manjšin. Žal mi je, da je v 2022 tak nazadnjaški program še vedno dovoljen in izvajan.« (L. P.)

»Že dalj časa me bega vprašanje, kaj je to »uravnoteženo« poročanje. En primer so recimo bile oddaje o cepljenju – ali to pomeni, da morate 50 % časa posvetiti zagovornikom cepljenja, 50 % pa nasprotnikom? Kolikor vem, temu ni bilo tako, čim ste objavili mnenje kakšnega nasprotnika cepljenja, se je usul plaz kritik, da tega ne bi smeli. Drug primer sem opazil včeraj, ko je g. Pirkovič gostil oddajo Arena. Tam so bili samo nasprotniki sprememb družinskega zakona, zagovornikov pa ni bilo – torej to ni bila uravnotežena oddaja. Zato oddaje po mojem sploh ne bi smeli predvajati, ker kršite lastna pravila! Pri tem ni važno, da so zagovorniki zakona verjetno zanalasč bojkotirali g. Pirkoviča in zato niso hoteli sodelovati – oddaja je kljub temu bila v nasprotju z vašimi lastnimi standardi in usmeritvami! Po mojem bi zato oddaja morala odpasti!« (M. C.)

Prvo pripombo je varuhinja brez osebnih podatkov gledalca posredovala odgovorni urednici Informativnega programa TV Slovenija **Jadranki Rebernik**, drugo pripombo je gledalec že sam poslal tudi odgovorni urednici, ki je odgovorila:

»Žal ni tako preprosto. V včerajšnjo Arenu je voditelj povabil večje število gostov, ki so sodelovanje odklonili iz različnih razlogov. Gotovo ni šlo za bojkot voditelja, saj je marsikdo že gostoval pri njem. Možno je, da kdo od njih ni želel govoriti o tej temi, vendar tega ne morem komentirati, saj bi ugibala. Vsekakor je voditelj vložil veliko napora, da bi imel v oddaji različna mnenja, zagovorniki zakona pa so se odločili, da jih ne bo. Če bi vsakič popustili, zaradi nesodelovanja gostov marsikatere oddaje oziroma teme ne bi bilo.«

Varuhinja je dodala **MNENJE**:

»Odgovor odgovorne urednice pojasni, da se je voditelj potrudil, da bi bila oddaja glede sestave gostov uravnotežena. To je v oddaji povedal tudi voditelj in tudi poimensko

naštel vrsto vabljenih zagovornikov, ki so sodelovanje v oddaji odklonili ali se opravičili. S tem je spoštoval točko 2.3 Poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija, ki pravi: **»Če je le mogoče, mora novinar za določen prispevek ali oddajo najti predstavnike vseh vpletenih (prizadetih) strani ali nazorov. Če tega ne more, mora to poslušalcem in gledalcem sporočiti na preprost in neposreden način«.**

To pa voditelja in urednika nikakor ne odvezuje odgovornosti, da, skladno s točko 2.2 Poklicnih meril, kljub odsotnosti dela gostov zagotovi v njej najširši možen obseg izraženih različnih mnenj in stališč in s tem pripravi oddajo čim bolj uravnoteženo. V omenjeni oddaji je urednik in voditelj razširil nabor mnenj gostov s posnetki sedmih prej posnetih izjav zagovornikov družinskega zakonika in tako zmanjšal neuravnoteženost v studiu izraženih mnenj in stališč. Tudi v vprašanjih je gostom večinoma navajal stališča zagovornikov ali postavljajl nevtralna vprašanja.«

Gledalec L. P. se je odzval na odgovor varuhinje:

»Najlepša hvala za vaš odgovor. Žal mi je, da je RTV zašel v to smer in upam, da se kmalu stvari izboljšajo. Rad sem gledal vaše vsebine, vendar me take stvari zelo odvrnejo. Če vidim, kako je poročanje neuravnovešeno pri stvareh, ki jih poznam, ne morem zaupati, da je vsebina objektivna pri tistih, kjer je moje znanje samo laično.«

Poročanje o protestnem shodu stranke Glas za otroke in družine

Gledalke in gledalci so se odzvali na poročanje Televizije Slovenija o protestnem shodu (Velik družinski shod za zaščito otrok in družin), ki ga je organizirala stranka Glas za otroke in družine 27. septembra 2022 ob 17. uri pred Državnim zborom. Varuhinja je prejela 32 pisnih odzivov, od teh sta dva prišla v oktobru.

Nekaj gledalk in gledalcev je poslalo verižni pismi z naslednjima vsebinama:

»Včeraj je na Trgu republike potekal organiziran shod "Za otroke gre" proti spremembam v Ustavi. Udeležilo se ga je nekaj tisoč ljudi, javna RTV hiša pa je poročala o neki skupini. Nasprotno pa je RTV ob protestih kolesarnikov poročala s terena , torej "iz ure v uro" o veliko manjši skupini ljudi. Kot že mnogokrat do zdaj, ste v javni rtv hiši tudi tokrat dokazali, kako pristranski in neobjektivni ste pri poročanju. Hkrati pričakujete, da bom kot gledalka in poslušalka finančno podprla ta fiasko. Postali ste izrazito naklonjeni enoumju /.../« (J. S.)

»Spoštovane urednice Brigita Jeretina, Vesna Pfeiffer in Vesna Deržek-Sovinek ter urednik Anže Ančimer. Kot neposredno odgovornim za poročanje o shodu o družini in otrocih dne 27. 9. 2022 pred Državnim zborom, izražam nezadovoljstvo in protest proti poročanju RTVSLO o javnem dogodku.

1) O dogodku ste poročali samo v Dnevniku in ne v Odmevih.

- 2) Glede na poročanje o drugih javnih dogodkih (npr. stavki novinarjev vaše hiše, protestih "kolesarjev" ipd.) ste nas postavili v neenak položaj.
 - 3) Niste poročali o oceni števila udeležencev, kar je običajno.
 - 4) Niste, kot pri drugih javnih dogodkih, pokazali "makro" slike dogodka, da bi se videlo število udeležencev, kot to delate ob drugih priložnostih. To je pomembno za celovito obveščanje javnosti.
 - 5) Niste prikazali intervjujev z udeleženci shoda in naključnimi mimoidočimi.
 - 6) Informacija na MMC je bila umaknjena na nižjo prioriteto in odstranjena z glavne strani MMC v ca. 24 urah, medtem, ko so tam še vedno nameščene tudi teden dni stare informacije. To ni sprejemljivo za tako pomembno informacijo, kot je nasprotovanje državljanov določenemu zakonu.
- Vsled omenjenega vas prosimo, da imate naslednjič enake vatlje za vse /../« **(A. G.)**

Navajamo še nekaj drugih odzivov:

»Dne 27. 9. 2022 ob 17h je bilo organizirano protestno srečanje pred parlamentom v Ljubljani. Nekaj tisoč glava množica je imela jasne zahteve, ki pa očitno niso imele posebnega pomena za vašo-našo hišo. V času "kolesarjenja" ste prirejali direktne prenose in oddaje, včerajšnji dogodek pa za vas očitno ni imel posebnega pomena, da bi se mu posvetili o pomembni zadevi. Le cca 3 min je bilo dovolj za vaše poročanje o tem dogodku v TV Dnevniku in osiromašen prispevek na MMC. Zahtevam, da javno pokažete, koliko minut ste namenili enemu in drugemu dogodku. Plačniki javne tv smo upravičeni do uravnoveženih informacij, pa si nekateri vaši zaposleni to želijo ali ne. Vi ste zaradi nas, ne mi zaradi njih.« **(S. C.)**

»V informativnih oddajah na RTV ni bilo zaslediti informacij o protestnem shodu, ki se je zgodil včeraj, 27. 9. 2022, ob 17. uri v Ljubljani pred parlamentom. Kljub temu, da se nas je zbralo približno 5 tisoč, ni bilo poročanja o tem dogodku.« **(V. J.)**

»Ogorčena, žalostna in hkrati jezna. Za tak shod, kot je bil včeraj, samo skopo povedano. Mar je to nacionalna TV? Mar si to zaslužimo mi, ki plačujemo ta prispevek? Sramota! Zdaj pa res brez dvoma grem na UE podpisat za referendum o ukinitvi tega prispevka! Ni besed ... Sramota!« **(J. B.)**

»Protestiram zaradi zavajajočega poročanja RTV o shodu v podporo družinam, ki je bil v Ljubljani dne 27. septembra letos. Poročalo se je, kot da se je zbrala manjša množica ljudi, čeprav se jih je zbralo več tisoč.« **(M. C.)**

»Včeraj, 27. 9., smo bili na shodu pred Državnim zborom in se sprehodili in obkrožili Državni zbor. Na shodu nas je bilo po ocenah več kot 8 tisoč, bile so mirne demonstracije, s katerimi smo hoteli dokazati, da nimamo nič proti osebam LGBT,

vendar naših otrok jim ne damo. Tudi njihove vzgoje v vrtce in šole ne želimo. V vaših programih ni bilo kakšnega odziva.« (N. M.)

»Spet očitna kršitev uravnoteženega poročanja z vaše strani RTV Slovenija - Dnevnik 27. 9. ob 19:00. 1x se je zgodil shod proti novemu družinskemu zakoniku - ste dali novico čisto na koncu; poročanje s praznega trga -in fotografije, kot da je zelo malo ljudi - res pretkano – mislite, da smo malo nori? Vaš politični aktivizem seka na vseh porah /.../ To ni uravnoteženo poročanje, ki ga želim plačevati in če boste nadaljevali tako, bo vedno več ljudi za ukinitev javne RTV. Naravnajte korektno poročanje tudi za tiste, ki zagovarjamo konservativne vrednote nasproti LGBT konstruktivni manjšini in zdajšnje vlade.« (A. Š.)

»A za vas je RTV SLO pluralni medij, če v niti eni informativni oddaji niti z besedo ne omeni shoda na Trgu republike proti uveljavitvi Zakona o družini, na katerem se je zbralo cca. 8 - 10 tisoč ljudi? Ignorirate to veličino ljudi, ki ravno tako plačujejo rtv naročnino /.../ Upam, da bo o tem razpravljala programska svet.« (A. M.)

»Bom kratek. Imam pritožbo nad neenakimi kriteriji pri poročanju o protestih. Ko so protestirali kolesarji, Jenull, Stevanović, so bila poročila o protestih praviloma prve vesti v Dnevnikih na TVS, oplemenitene z neposrednimi javljanji, intervjuji s protestniki in dolgimi prispevki. Ko pa je v torek, 27. 9., protestiralo nekaj tisoč ljudi, ki se ne strinjajo z novim družinskim zakonom, pa je bila to zadnja vest v Dnevniku na TVS, brez najav, brez intervjujev protestnikov. Sprašujem o kriterijih, zakaj je tako različno tretiran protest levih in desnih v osrednji informativni oddaji na TVS?« (K. E.)

»Zakaj ni bilo nobene objave o torkovem shodu, ki je bil v podporo družini in proti sprejetju družinskega zakonika in bil je zelo dobro obiskan. /.../ Starši smo zelo prizadeti, vse bolj je opaziti, kako se vsem drugim vrednotam daje prednost pred vrednoto družine. Skrbi nas trend, ko vsem drugim rečem dajete prednost, kako ima vse drugo večji pomen kot družina.« (M. Š.)

Varuhinja je odzive v anonimizirani obliki posredovala dnevni urednici Dnevnika 27. 9. 2022 **Brigiti Jeretina**, ki je odgovorila:

»O shodu Koalicije "Za otroke gre" smo prvotno načrtovali pripravo prispevka, vendar se je shod zavlekel in končal prepozno za tak način novinarske obdelave. O dogodku smo tako korektno poročali z vklopom v živo. Ker podatki policije o številu udeležencev niso bili na voljo, o udeležbi nismo špekulirali.«

In še:

»1) Odmevi imajo svojega urednika. Na vprašanje o pokrivanju te teme v Odmevih ne morem odgovorjati.

2) Zavračam očitek o neenakopravni obravnavi. O shodu smo v Dnevniku korektno poročali in predstavili glavna sporočila protestnikov.

3) Shod smo pokrivali z eno kamero, kar nam ni omogočalo, da bi ga posneli tudi s kakšne višje stavbe. Strinjam se s pripombo, da bi s takimi "kadri" bolje pokazali, kako poln je bil trg. Vendar naj pripomnim, da smo z dvema ali več kamerami spremljali največkrat le proteste, ki so bili tvegani zaradi varnosti.«

MNENJE varuhinje:

»Urednica je v odgovoru primerno pojasnila, da je način poročanja oziroma žanr, s katerim TV Slovenija posreduje občinstvu vsebino nekega dogodka, odvisen tudi od časa dogodka in časa oddaje. Glede števila udeležencev je novinar korektno povzel navedbe organizatorja, povedal je: »Po besedah organizatorja Aleša Primca pa se je tukaj zbralo največ podpornikov za otroke in družine v zgodovini Slovenije«. **Poročilo je bilo vsebinsko korektno, natančno, nepristransko in skladno z ostalimi točkami Poklicnih meril in načel novinarske etike. Tudi dolžina (2.18') je bila primerna. To pa ne velja povsem za umestitev in slikovno pokritost poročila. Umestitev skoraj na konec Dnevnika, 20 minut po začetku oddaje, je neobičajna za dogodek s takšno vsebino, številom udeležencev, družbenim pomenom in aktualnostjo, dogodka s takšnimi značilnostmi praviloma dobijo prostor v prvi polovici Dnevnika. Slikovni del poročila je bil vsebinsko primerno raznolik, upravičena pa je kritika gledalcev, da v poročilu ni bilo nobenega posnetka, ki bi prikazal množico udeležencev.**«

Odgovor v. d. odgovornega urednika Uredništva za nove medije je objavljen na strani **44** tega poročila.

Oddaja RTV Slovenija danes in jutri 27. 9.: ali oddaja res krši zakone, pohvala in kritiki

Navajamo nekaj odzivov gledalk na oddajo RTV Slovenija danes in jutri: Javna razprava o delovanju RTV Slovenija, ki je bila na sporedu 27. 9. ob 20.55 na TV SLO 1.

Gledalka **M. N.** je v odzivu zapisala, da oddaja RTV Slovenija danes in jutri krši številne zakone:

»Najprej hvala za prejšnji odgovor. Pisala sem vam v zvezi z namero ustvarjalcev TV Slovenija, da v 5 oddajah obravnavajo predlog zakona o RTV SLO, pa ste zapisali, da dokler oddaja ni na sporedu, nimate pristojnosti. No, oddaja je bila danes, v torek, 27. 9., na sporedu. Menim, da je kršila številne zakone. Med drugim zakon o RTV Slovenija, zakon o volilni kampanji, zakon o medijih, zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah v točkah, ki se nanašajo na politično propagando in časovno omejitev volilne kampanje. Vse z namenom obravnave zakona, za katerega je bila vložena zahteva za razpis referendumu, podpisi pa se še zbirajo! Če referendum res bo, tako sploh še ni znano,

vsekakor pa tovrstne oddaje predstavljajo pomoč pobudnikom referendumu in so kot take odkrita politična propaganda, ki je izven zakonsko opredeljenih 30 dni pred glasovanjem, prepovedana. Če pa je to nova praksa TV Slovenija, lahko podobne oddaje pričakujemo tudi o zakonu o dolgotrajni oskrbi in o zakonu o vladi? Tudi za referendum o teh dveh zakonih se zbirajo podpisi. In enako potem za vsakokratno zbiranje podpisov?«

Odgovor **varuhinje**:

»Uvodoma vam odgovarjam, da so za ugotavljanje kršitev Zakona o RTV Slovenija, Zakona o volilni kampanji, Zakona o medijih in Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah pristojni organi, navedeni v vsakem zakonu posebej. Varuhinja pravic gledalcev nima pooblastil za ugotavljanje teh kršitev, zato bi bilo do gledalcev zavajajoče, če bi jim obljubljala, da bo preverila, ali oddaja krši določen zakon, in v primeru kršitev ukrepala. Varuhinja lahko preverja predvsem, ali oddaja spoštuje Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija. Ta podrobneje urejajo poročanje RTV Slovenija v času volilne kampanje, vendar to obdobje velja pred razpisanimi volitvami ali referendumom. Trenutno to že velja za volitve predsednika Republike Slovenije, ne velja pa glede referendumu o noveli zakona o RTV, saj sploh še ni znano, ali referendum bo ali ne. V času izven volilnega obdobja pripravljajo uredništva oddaje in prispevke skladno z lastnimi, avtonomnimi uredniškimi odločitvami. Tako so tudi o predsedniških kandidatih poročali in jih predstavljali tudi v času, ko so ti zbirali podpise, skladno z uredniškimi odločitvami.

Vaše pripombe sem (brez vaših osebnih podatkov) posredovala urednici oddaje **Vidi Petrovčič**, ki je sporočila:

»Vprašanje o zakonitosti oddaj sem posredovala vodstvu in prosila, da pravna služba pripravi odgovor.«

Odgovor **vodstva RTV Slovenija** sem prejela posredno, na njeno posredovano prošnjo:

»Prejeli smo vašo pritožbo, naslovljeno na Varuha RTV Slovenija, z dne 27. 9. 2022, v katerem izražate mnenje, da se z oddajami, ki obravnavajo predlog zakona o RTV Slovenija, krši številne zakone. Med drugimi zakon o RTV Slovenija, zakon o volilni kompaniji, zakon o medijih, zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah v točkah, ki se nanašajo na politično propagando in časovno omejitve volilne kampanje.

Javni zavod RTV Slovenija in odgovorni uredniki si z javnimi razpravami o delovanju RTV Slovenija prizadevamo javnosti predstaviti pomen našega edinega javnega medijskega zavoda posebnega kulturnega pomena, da bodo tudi gledalci, poslušalci in bralci naših vsebin dobili vtis, s čim se soočamo in kaj

prinaša nova novela zakona o RTV Slovenija. Oddaje so po odločitvi odgovornih urednikov na sporedu pred kampanjo in njihov namen ni pomoč pobudnikom referendumu pri zbiranju podpisov ali kakršnakoli politična propaganda, ki bi javnosti nakazovala, da izrazijo podporo pri zahtevi za razpis zakonodajnega referendumu o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija. To potrjuje tudi zasedba v pogovorni oddaji z naslovom RTV Slovenija danes in jutri - Javna razprava o delovanju RTV Slovenija, kjer gostimo strokovnjake iz različnih področji, predstavnike civilne družbe in nevladnikov, osebe, ki opravljajo ali so v preteklosti opravljale funkcije v organih vodenja, upravljanja in nadzora javnega zavoda RTV Slovenija, predstavnike lokalnih skupnosti, predstavnike manjšin in preostalo zainteresirano javnost. Namen pogovorne oddaje je tako izvedba izmenjave mnenj gostujočih. Ob tem opozarjamo, da omenjeni referendum še ni razpisan in so vse uredniške odločitve s tem dopustne ter v skladu z zakoni.«

Gledalka **M. P.** je **pohvalila** pogovorno oddajo RTV Slovenija danes in jutri::

»Čestitam za včerajšnjo oddajo Javna razprava o delovanju RTV SLO. Za izbiro gostov, za temeljito pripravo in poznavanje tematike, za odlično in suvereno vodenje. Oddaja bi morala biti zgled večini novinarjem, kako se dela.«

Gledalka **M. L.** pa se je **kritično** odzvala na voditeljico oddaje Vido Petrovčič in izbor gostov:

»Včerajšnja razprava o RTV, ki jo je vodila ga. Vida Petrovčič, me je zelo vznejevoljila. Predvsem voditeljica, ki je večkrat izražala svoje osebno mnenje o spremembah, ki jih prinaša nov zakon o RTV. Posmehljivo je brala o novem zakonu (kdo, katere civilne družbe naj bi dajale predloge za člane nove uprave) in nekajkrat rekla, da gremo v samoupravljanje. Začudena je bila, da bi bil po novem v upravi samo!!! en predstavnik cerkve. Ves čas je jasno kazala svoje osebno stališče do sprememb, ki bi jih prinesel nov zakon. Zelo neprofesionalno! Menim, da voditelj ne sme izražati osebnega mnenja v nobenem primeru. Tudi izbor gostov je bil čuden. Zakaj predstavnik civilne družbe Iskreni? Ali lahko takšne razprave vodi bolj profesionalen voditelj?«

Varuhinja je pripombe gledalke v anonimizirani obliki posredovala voditeljici oddaje **Vidi Petrovčič**, ki je odgovorila:

»Izbor vprašanj je profesionalen in nujen, saj se dotika sprememb, ki jih prinaša novela Zakona o RTV Slovenija. Oddaje RTV Slovenija danes in jutri so namreč namenjene javni razpravi o zakonu. Predstavnik Igor Vovk je bil povabljen v oddajo zato, ker se je eno od vprašanj gledalca Domna Saviča, ki smo jih prejeli prek portala www.rtv slo.si/javnarazprava, dotikalo prav civilnodružbene organizacije Iskreni.«

Tudi gledalka **V. S.** se je **kritično** odzvala na oddajo RTV Slovenija danes in jutri:

»Bravo, ga Petrovčič, še ena Arena!!! Ukinili ste Extravizor, Globus, Točko preloma, Od blizu, Zvezdano, Politično, Studio City, itd ...!!! Res škoda! Kam greste?«

Varuhinja je dodala, da je bila septembra na sporedu prva v nizu oddaj »RTV Slovenija danes in jutri: Javna razprava o delovanju RTV Slovenija,« zato bo njihova presoja možna šele po zaključku niza oddaj.

Odzivi na novega voditelja Odmevov

Nekaj gledalk in gledalcev je v oddaji Odmevi, ki so bili na sporedu 28. 9., opazilo nov obraz – novega voditelja Luko Svetina - in se odzvalo:

»Na vas se obračam zato, ker nimam uredniškega naslova oddaje Odmevi, da bi postavila sledeče vprašanje: Zakaj je dne 28. 9. 2022 oddajo vodil novinar, katerega imena ne vem, saj ni bil predstavljen in to namesto uglednega novinarja E. Berganta, ki je bil včeraj najavljen s strani Rosvite Pesek, ki je vodila namesto oddaje Odmevi, intervju z direktorjem RTV? Ali to pomeni, da je bil Bergant zaradi udeležbe pri stavki premeščen ali odstopljen? Ali ta novi obraz pomeni, da se je uredništvo Odmevov preoblikovalo in jo bodo sedaj vodili novinci, čeprav za to še niso usposobljeni? Ali so morda posamezne člane v uredništvu Odmevov le zadržali? Katere? Rosvito Pesek? Tanjo Starič? V Odmevih so strjeni vsi pomembni dogodki dneva, vključene so družbeno politične, socialne, gospodarske, kulturne teme, vanjo prihajajo strokovnjaki in druge zanimive osebe, kar zahteva visoko strokovno usposobljenost, retorično sposobnost in ni vseeno, kdo jih vodi in kako. Moja ocena današnjega nastopa novega voditelja oddaje Odmevov je slaba, preveč šolska in nezanimiva.« **(B. B.)**

»A pa morate na RTV res vse uničiti? V Odmevih 28. 9. 2022 voditelj, ki temu ni dorasel, naj se kali v drugih oddajah, ne pa tako eminentnih.« **(A. J.)**

»Čakala sem včerajšnje Odmeve, tako kot jih čakam vsak večer, ko sem zagledala Luko Svetino, sem ugasnila TV in odšla spat slabe volje. /.../ **(M. O.)**

»Ali želi vodstvo RTV Slovenija uničiti še eno super oddajo, ki jo spremljam že zadnjih deset let. Za oddajo si vsak dan rezerviram čas, ker so jo vodili enkratni voditelji. Včerajšnji voditelj ni dorasel za vodenje tako pomembne oddaje. /.../ Opozarjam vas, da bo gledanost TV programov padla na 1 % in s tem posredno bo uničen javni RTV servis, ki ima zelo pomembno vlogo v kriznih razmerah. RTV ni last ene stranke, ampak je last vseh državljanov Republike Slovenije. Jaz in večina državljanov vestno vsak mesec

plačujemo mesečno naročnino, ki ni tako majhna. Za to naročnino pa dobivamo vsaki dan manj. Do kdaj še?» (A. V.)

»Ali je Luka Svetina prestal kakšno komisijo za vodenje katerekoli oddaje /.../ Kar so leta in leta gradili vaši predhodniki, vi vehementno in z lahkoto brez kančka sramu uničujete /.../ Kako lahko pričakujete, da bomo mi to plačevali /.../.« (S. N.)

Kritika Igorja Pirkoviča, pohvala oddaji Tarča

Gledalka M. H. je izrazila kritiko novinarju in voditelju Igorju Pirkoviču in pohvalo Tarči:

»/.../ Mislim, da bi morali na nacionalni televiziji predvajati oz. voditi oddaje brez strankarskega pridiha. Upam, da nisem edina, ki ima pritožbo na njegovo vodenje oddaj, vsaj tako sem se pogovarjala s prijatelji, pa se nihče noče izpostavljati. /.../ Pa da ne bom samo kritizirala, pohvalim Tarčo.«

Pohvala oddaji Arena

Gledalec K. E. je pohvalil oddajo Arena, ki je bila na sporedu 5. septembra:

»Pohvalil bi Areno, ki jo je ta teden na TVS2 vodil g. Pirkovič. Odlično izbrani sogovorniki in tema! Hvala TVS za tako oddajo!«

Pohvala oddaji Utrip

Gledalka M. Š. je pohvalila oddajo Utrip (24. 9., TV SLO 1):

»Lepo prosim, prenesite iskrene čestitke Zvezdanu Martiču za sinočnji Utrip, najboljši daleč nazaj. Nadvse je bil pa prispevek o britanski monarhiji.«

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Spremembe sporeda: Himalaja kliče

Gledalka A. S. je v odzivu izrazila nestrinjanje, ker so namesto dokumentarne oddaje Himalaja kliče predvajali druge vsebine:

»Avgusta ste ob četrtek ob 21. uri na TV SLO 1 začeli oddajati oddajo Himalaja kliče. Predvajali ste dva od štirih delov, nato je oddaja kar izginila. To ni prav.«

Strokovna sodelavka varuhinje je gledalki poslala pojasnilo **Uredništva tujih igranih oddaj**, zakaj je prišlo do zamika:

»Časovnica predvajanja dokumentarne serije Himalaja kliče:
18. 8. – 1. del

25. 8. – dobrodelna prireditev Stopimo skupaj za slovenske gasilce
1. 9. – 2. del
8. in 15. 9. – spremenjen program ob smrti kraljice Elizabete II.«

Dodala je še odgovor odgovornega urednika Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija **Andraža Pöschla**:

»3. in 4. del nemške dokumentarne serije Himalaja kliče vas predvidoma čakata 22. in 29. septembra ob 20.55 na TV SLO 1.«

Odziv Budistične kongregacije Dharmaling na spremembe termina oddaje Duhovni utrip

Na e-naslov varuhinje je prišlo mnenje Budistične kongregacije Dharmaling glede spremembe termina oddaje Duhovni utrip. Povzetek odziva:

»Budistična kongregacija Dharmaling je v Sloveniji aktivna že skoraj dvajset let. Kot budisti smo predstavniki ene izmed petih t. i. svetovnih religij. V času našega nastanka smo bili ena izmed prvih verskih skupnosti, ki se je kljub takratni nepripravljenosti države za verski pluralizem uspešno registrirala in ki je posledično odprla vrata tudi za registracijo drugih verskih skupnosti. /.../ Že dolgo časa dobro sodelujemo tudi z javnim zavodom Radio Televizija Slovenija (RTV SLO). Ves čas našega delovanja smo vpeti tudi v nastajanje verskega programa, zlasti oddaje Duhovni utrip, pa tudi Ozare /.../

Pred časom smo s presenečenjem opazili, da je bila oddaja Duhovni utrip prestavljena iz ustaljenega in med gledalci dobro sprejetega termina v petek pozno popoldne na čas sobotnega kosila, ki je bolj kot za duhovnost primeren za kakšno razvedrilno oddajo. Takšna sprememba ni zanemarljiva, saj gre za oddajo, ki za marsikatero versko skupnost predstavlja edino (medijsko) okno v svet, po drugi strani pa za gledalce televizije tudi edini vpogled v delovanje večine slovenskih verskih skupnosti. Ob tem velja izpostaviti, da je prav oddaja Duhovni utrip že dolga leta tista, ki zagotavlja versko pluralnost tudi v okviru javne radio televizije /.../

Slovenska verska krajina je takšna, da so na njej prisotne verske skupnosti, ki predstavljajo t. i. svetovne religije (torej ne zgolj krščanske religije), pa tudi druge manjše verske skupnosti. Javni medijski prostor mora po naši oceni upoštevati in zagotavljati takšno pluralnost.

V preteklosti je v okviru TV Slovenija nekoliko poenostavljeno veljalo, da se večje verske skupnosti pojavljajo zlasti v oddajah, kot so Obzorja duha. Ob tem opažamo, da se je sčasoma ta ločitev omehčala – vsebine, povezane z nekaterimi večjimi verskimi skupnostmi, se pojavljajo tudi v Duhovnem utripu, žal pa ne velja tudi obratno.

Vsekakor bi bilo smiselno, da ima javni medij jasno izdelan koncept verskih oddaj, in sicer na način, ki bi omogočal tako verskim skupnostim, da so ustrezno predstavljene, kot tudi gledalcem, da se na predvidljiv način lahko seznanijo z vsebinami, ki jih

zanimajo. Ob tem pa je treba upoštevati tudi pluralnost verskih skupnosti, zlasti tistih, ki nimamo svojih medijev, ter ključne odločitve sprejeti v posvetovanju s tistimi, ki jih zadevajo.

Glede na navedeno vas pozivamo, da oddajo Duhovni utrip ponovno umestite v časovni termin, v katerem je bila prepoznavna, gledana in nasploh uspešna, ter da zagotovite, da bo na RTV SLO še naprej zagotovljen verski pluralizem.«

Varuhinja je posredovala odgovor urednika Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija **Andraža Pöschla**:

»To je sicer edini pisni odziv predstavnika katere od verskih skupnosti glede spremenjenega termina oddaje Duhovni utrip. Osebno se z urednikom uredništva g. Stanovnikom strinjava z zapisanim - da je sobota okoli poldneva precej slabši termin. Oddaji je bil dodeljen s spremembami v planu 2023. Seveda pa Duhovni utrip ni njihova oddaja, temveč znotraj nje pokrivamo dogodke v manjših verskih skupnostih. Prejšnji termin je bil v petek, TV SLO 1, cca 17.55. Zdaj je termin sobota, TV SLO 1, cca 12.15.«

Podaljšan ogled filma "Poklon Njenemu veličanstvu Elizabeti II." na spletu

Gledalka **N. Š.** se je obrnila na varuhinjo, ker si je želela ogledati britanski dokumentarni film Poklon Njenemu veličanstvu Elizabeti II. (premierno predvajanje 18. 9. ob 20.50 na TV SLO 1 je, žal, zamudila), v ponovitvi, a to ni bilo mogoče:

»Ker sem si močno želela ogledati ponovitev dokumentarnega filma Poklon Njenemu veličanstvu Elizabeti II., ki sem ga 18. 9. ujela le del, sem naslednji dan z izpolnjenim obrazcem na Telekomu vložila prošnjo za dinamični IP, kakor je navedeno v napovedniku, da je potrebno za ogled. Po enem tednu si dokumentarnega filma še vedno ne morem ogledati, s pojasnilom ob kliku, da moram pridobiti IP. Prijazno prosim za pojasnilo, kako bi lahko dobila dostop do tega sijajnega dokumentarca.«

Na vprašanje varuhinje, kako dostopa do vsebin RTV Slovenija, je gledalka pojasnila:

»Televizijski program si, ko gre za zanimive oddaje, ogledam prek računalnika, ki je priključen na USB prek Telekoma, ker nimamo televizorja. Vse oddaje si lahko ogledamo za nazaj, te pa na žalost /.../ ne morem odpreti. Če obstaja še kakšna možnost, kako bi lahko vendarle dostopala do nje, vam bom zelo hvaležna /.../«

Varuhinja je odgovorila:

»Prek interneta na računalniku je dostop praviloma možen dalj časa (14 dni ali več, odvisno od pravic). Zakaj ta sedaj ni možen, ne vem. Pričakujem pa, da bo to že jutri sporočil oziroma uredil vodja MMC. Takoj, ko dobim odgovor, vam ga posredujem.«

In kmalu je gledalko razveselila z odgovorom:

»Po vašem posredovanju so v oddelku MMC, kjer so pristojni za dostopanje do filmov na spletu, ugotovili, da za ta dokumentarec z BBC ob nakupu niso bile dogovorjene "catch up" pravice, ki kupcu dovoljujejo, da omogoča ogled filma na spletu še dogovorjen čas po predvajanju na TV.

Zdaj pa so iz uredništva Kulturnega in umetniškega programa, ki skrbi tudi za tuje filme, sporočili, da so dobili »pisno potrditev s strani BBC, da lahko damo dokumentarec, po katerem povprašuje gledalka, tudi na splet za ogled z zamikom«. Ogled filma bo na spletu možen do 18. 10., ker trajajo "catch up" pravice 30 dni od linearne predvajanja. Film je na voljo na povezavi <https://365.rtv slo.si/arhiv/tuji-dokumentarni-filmi-in-oddaje/174901909>. Uživajte ob ogledu.

Ob tem se vam zahvaljujem za opozorilo, saj bo tako zdaj film na voljo vsem, ki si ga želijo ogledati.«

Gledalka je bila razpleta zelo vesela in se je varuhinji zahvalila:

»O, spoštovana gospa varuhinja Marica Uršič Zupan, pravzaprav Varuhinja z veliko začetnico, toliko truda za tako čudovit film in tako čudovit uspeh, ganjena sem in neizmerno hvaležna - tudi za vse druge gledalce, ki so ta film zamudili, kajti tisti del filma, ki sem ga ujela, je bil res izjemen.«

Pričevalci: dodana vrednost pogovorne oddaje

Gledalec **A. Š.** je izrazil mnenje glede oddaje Pričevalci:

»Že od julija 2014 so na sporedu TV Slovenija oddaje Pričevalci, katerih avtor zasnove in urednik je Jože Možina. Zanima me, koliko časa bo ta oddaja še na sporedu in kdo o njenem predvajanju na TV SLO sploh odloča? Se vam ne zdi, da bi enkrat za vselej lahko nehali z obujanjem te naše preteklosti, ki nam ni v čast in ki nas večino državljanov Slovenije, še posebej pa mladi rod, niti slučajno ne zanima več?! Ena in druga stran je med drugo svetovno vojno in po njej počela podobne napake in grozovitosti ... A je eno jasno in glasno – belogardisti in domobranci so bili pomočniki okupatorja, partizani z zavezniki pa zmagovalci vojne! /.../«

Odgovor **varuhinje**:

»Najprej vam odgovarjam s pojasnilom urednika oddaje Pričevalci **Jožeta Možine**:

»Gre za ideološki napad, ki je v jedru sovražen in nestrpen do drugačnih vsebin in gledalcev, ki jih cenijo.

Gledalec se pač mora sprijazniti, da smo javna televizija, ki pokriva širok spekter plačnikov RTV-prispevka, med njimi tudi zelo veliko takih, ki oddajo Pričevalci izredno cenijo in hvalijo. Končno so bili 50 let priča enoumju, kjer so bile te teme prepovedane na javni televiziji, ki so jo tudi takrat plačevali.«

Kot varuhinja pravic gledalcev dodajam, da je RTV Slovenija javna ustanova, ustanovljena s posebnim Zakonom o RTV Slovenija, ki v 4. členu določa vsebine in programe, ki jih je dolžna izvajati, med drugim tudi:

- zagotavlja oddaje, ki odražajo življenje in probleme različnih struktur prebivalstva, pri čemer izhaja iz načela enakopravnega obveščanja o dogajanjih v vseh delih Slovenije in zamejstva, zagotavlja ustvarjanje dokumentarnih oddaj nacionalnega pomena, ki predstavljajo dokument preteklega časa in časa, v katerem živimo;
- širi razumevanje slovenske zgodovine, kulture in identitete, tudi z vidika evropske zgodovine in mednarodnih povezav.

RTV Slovenija je torej dolžna zagotavljati državljanom čim širši nabor vsebin, tudi zgodovinskih, jih osvetljevali z različnih zornih kotov ter skrbeti za različne ciljne skupine občinstva.

Glede zanimanja občinstva za oddajo Pričevalci dodajam podatek, da imata oddaji Pričevalci in Spomini, ki si izmenično delita programski čas in ki nastajata v uredništvu Kulturnega in umetniškega programa (KUP), devetodstotni delež gledanosti. To je enaka gledanost, kot jo je v letu 2021 (vsi navedeni podatki so za leto 2021) imela oddaja Globus ali nedeljska oddaja Intervju in celo večja kot delež gledanosti oddaj Osmi dan (7 % delež), Dosje (6 %), ali ukinjena oddaja Moje mnenje (3 %).

Po Programsko-produkcijskem načrtu za leto 2023 oddaji Pričevalci in Spomini ostajata na programu tudi v letu 2023. V uredništvu KUP-a ju opisujejo kot »pogovorni oddaji z elementi dokumentarne obdelave in uporabo arhivskega gradiva«, kot njuno dodano vrednost pa zapisujejo »ohranitev izvirnih zgodovinskih pričevanj in njihovo arhiviranje«. Namenjeni sta splošni in starejši javnosti.«

Pohvala uredništvoma tujih igranih oddaj ter otroškemu in mladinskemu programu

Gledalka **A. F. M.** je pohvalila uredništvu tujih igranih oddaj ter otroškega in mladinskega programa oziroma oddaje, ki nastajajo v okviru omenjenih uredništev znotraj Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija:

»Konkretno želim pohvaliti osebo, ki je pri vas odgovorna za izbor igranih serij. Priznam, da sem navdušena nad kriminalnimi serijami, ki so na programu ob sobotah na SLO 1 okrog 22-ih in jih zvesto spremljam. Ponavadi so evropske produkcije (Velika Britanija, Skandinavija ...) in vedno znova me "zasvojijo", da komaj čakam nadaljevanje.

Tudi torkove nadaljevanke so zelo všečne, redno sem spremljala vse sezone Bolnišnice Dobra karma, odlične so bile Ločitve, in še bi lahko naštevala.

Istočasno bi pohvalila ustvarjalce programa za otroke in mladino. Ne samo v času šole, tudi med počitnicam poskrbijo, da so na programu vsebine, ki pritegnejo in izobražujejo, staro in mlado. Všeč mi je tudi, da se vsebine modernizirajo. Nove Male sive celice so super gledljive. Vesela bom, če pohvalo prenesete naprej.«

Odgovor **varuhinje:**

»Vašo pohvalo sem z veseljem posredovala ustvarjalcem oddaj. Iskreno se vam zahvaljujem, da ste si vzeli čas in izrekli pohvalo tistim, ki si po vašem mnenju to zaslužijo. Odzivi gledalcev so namreč tudi ustvarjalcem v pomoč pri snovanju novih oddaj. Se priporočam za še kakšno mnenje (pohvalno ali kritično) tudi v prihodnje.«

Odzvala se je tudi urednica Uredništva tujih oddaj **Neli Vozelj Aberšek:**

»Rada bi se zahvalila za pohvalo našega programa in dodala, da jih tudi sami prejmemo veliko: neposredno s klici v uredništvo, pa z elektronsko pošto in s komentarji na družabnih omrežjih, tudi z zapisi v medijih. Zato se zdi prav, da konkretno omenim ekipo, ki sestavlja Uredništvo tujih oddaj in seveda slovenskim gledalcem prinaša številne vrhunske vsebine raznolikih žanrov in različnih zahtevnosti.

Za to so v prvi vrsti zaslužni uredniki selektorji filmskega programa Igor Palčič, Iztok Polanc in Ivana Novak, urednica serij Bernarda Grum in urednica dokumentarnih oddaj Petra Počkaj, ob njih pa tudi izvedbena ekipa - Aleksandra Botteri, Bojana Štefe Luštrek, Mojca Novak, Ana Nina Kastelic in Mateja Justin, pa odlični prevajalci in lektorji, bralci besedil in mnogi drugi sodelavci, ki skrbijo za tehnično plat in vzdrževanje visokih standardov prilagoditve tujih oddaj v slovenski jezik.«

Svoj odziv je posredovala tudi urednica Uredništva otroškega in mladinskega programa **Martina Peštaj:**

»Zelo smo veseli pohvale! Počitniški program je za nas prav tako pomemben kot program med letom, v času šole. Predstavlja nam našo zavezo mladim gledalcem: biti tukaj, z njimi, za njih, ves čas, s kakovostnim, raznolikim in privlačnim programom. In ker vemo, da je veliko otrok in mladih med počitnicami doma, prav za njih sestavimo program, ki jim popestri proste dni. Veseli nas, da to opazijo tudi starejši gledalci. In da so jim všeč naše posodobitve legendarnih oddaj. Vse delamo z iskrenim namenom, da otrokom in mladim ponudimo najboljše, kar jim v danih okoliščinah lahko. To je naša odgovornost in naše poslanstvo.«

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Vprašanje in pohvala oddaji Kaj dogaja: Hiša na Kolodvorski

Gledalka **M. M.** je varuhinji v odzivu napisala, da v ponovnem ogledu posnetka pesmi oddaje Kaj dogaja? (17. 9., TV SLO 1) z naslovom "Hiša na Kolodvorski" ni več "kritičnega" zaključka pesmi.

»V soboto smo v oddaji Kaj dogaja? lahko poslušali pesem Hiša na Kolodvorski (Mala terasa). Danes (v nedeljo zjutraj) te izvedbe, če prav gledam, ni več mogoče najti na RTV spletnih straneh – namesto nje se predvaja (ne le v samostojnem posnetku pesmi, ampak tudi v posnetku celotne oddaje Kaj dogaja? na RTV365) krajša varianta (predvsem tudi brez kritičnega zaključka pesmi, ki je direktno letel na cenzuro na RTV, in – če se ne motim, med vrsticami - na generalnega direktorja). Če sem celovito različico izvedbe pesmi na spletu spregledala, se vnaprej opravičujem za nepotrebno vprašanje. Če zares ni več dostopna, pa me zanima, zakaj je posnetek pesmi v oddaji, ki je na spletu dostopna, spremenjen oz. skrajšan.«

Varuhinja je odgovorila:

»Oddajo Kaj dogaja? sem si ogledala na spletu in na domačem TV z zamikom ogleda za nazaj (kjer posegi TV Slovenija niso možni) in nisem ugotovila nikakršne razlike v predvajani pesmi, niti v ostalih delih oddaje. Strokovna sodelavka je preverila tudi dolžino oddaje v arhivu rtslo.si in v posebnem programu RTV Slovenija, ki snema vse, kar je TV Slovenija predvajala, in to shrani. Ugotovila je, da sta dolžini v soboto predvajane oddaje Kaj dogaja? in oddaje Kaj dogaja?, ki je dostopna na spletni strani RTV Slovenija, povsem enaki. Tako uvodna pesem (na glasbo himne) kot zaključna (o hiši na Kolodvorski) sta kritični. To je tudi povsem primerno, saj gre za oddajo, ki ima v zasnovi zapisano: »Satiričen pogled na aktualno dogajanje v družbi, vrhunske imitacije slovenskih in tujih znanih osebnosti, intervjuji z zanimivimi gosti, skeči, glasba in še kaj, vse to dobite vsako soboto zvečer v oddaji Kaj dogaja?, v kateri ustvarjalci brez rokavic in dlake na jeziku pokomentirajo najbolj zanimive dogodke preteklega tedna.«

Gledalka se je odzvala:

»Najlepša hvala za izčrpen in hiter odgovor! Res ne vem, kako sem si zapomnila zadnjo sceno precej drugače /.../ Spomin deluje po nenavadnih poteh 😊 Hvala še enkrat. Vsekakor pa vse čestitke genialnim avtorjem oddaje!«

Nepriimeren izrez pri obleki napovedovalke vremena v oddaji Dobro jutro

Dve gledalki sta se obrnili na varuhinjo – **N. B.** po telefonu, **J.** pa s pismom - obe sta izrazili mnenje glede neprimerne dekolteja vremenarke Danice Lovenjak v oddaji Dobro jutro (14. 9., TV SLO 1, ob 7. uri). Povzemamo odziv N. B.:

»Sem upokojenka, že dolgo gledam TV, marsikaj me zmoti, danes pa je šlo čez rob: v Dobro jutro je bila Danica Lovenjak s takim dekoltejem, ki na nacionalno TV ne sodi, še zlasti ne v jutranjem/dopoldanskem terminu. /.../ Vse ne sodi v vsak termin in v vsako oddajo.«

Urednica oddaje Dobro jutro **Daša Lamut Prosen** je odgovorila:

»Obema gledalkama se zahvaljujemo za sporočila. Glede vremenarke Danice Lovenjak smo govorili z našo stilistko in se bomo vsekakor potrudili, da tovrstnih pripomb ne bo več.«

Kritično mnenje o oddaji Sobotno popoldne

Gledalec **F.** se je odzval na oddajo Sobotno popoldne (24. 9., 17.30, TV SLO 1):

»Danes sem po dolgem času spet gledal RTV SLO in sicer oddajo Sobotno popoldne. Oprostite, če niste gledali /.../ Čista promocija. In potem še karmična diagnostičarka, ki jo je Ana kar tikala. /.../ Potem pa spet moda. Dajte, naj modno oddajo naredijo posebej, ne da nam kvarite soboto popoldan. Zdaj ne vem, je mene povozil čas in sem star, kljub letom, ki to še niso? Pa to je za Toliko dobrih oddaj ste imeli, toliko odličnih voditeljev, toliko zanimivih tem, potem pa gledamo tole sobotno popoldne. Ne potrebujem odgovora, želel sem samo sporočiti svoje mnenje. /.../«

IV. ŠPORTNI PROGRAM

Zakaj ne morem(o) gledati prenosa nogometne tekme med Slovenijo in Švedsko?

Gledalka **A. M. F.** je izrazila nezadovoljstvo, ker ni mogla spremljati tekem, v katerih igra slovenska nogometna reprezentanca:

»Ne zdi se mi v redu, da na nacionalni televiziji, ki jo vsi plačujemo, ni mogoče spremljati nogometnih tekem, ko igra reprezentanca Slovenije. Danes igramo s Švedsko, v soboto smo igrali v Stožicah z Norveško. Od varuha gledalčevih pravic pričakujem, da bo stvar uredil, čeprav bi to moral urediti že pred časom.«

Varuhinja je pripombo posredovala odgovornemu uredniku Športnega programa TV Slovenija **Gregorju Peternelu**, ki je odgovoril:

»Popolnoma se strinjam z gledalko/cem. Pravice je pridobila druga televizija, ker je zanje ponudila več denarja. Prizadevamo si, da od njih pridobimo pravice za tekme slovenske reprezentance v kval. za EP 2024. Letos bomo prenašali SP v Katarju. Vseh 64 tekem.«

Varuhinja je odgovoru dodala:

»Tudi kot varuhinja se povsem strinjam z vami. Od nacionalne RTV, ki jo plačujemo vsi državljani oziroma vsa gospodinjstva, obenem pa plačujemo prek davkov tudi nacionalni šport, upravičeno vsi pričakujemo, da bo prenašala vse tekme, v katerih nastopajo državne reprezentance ali reprezentanti. Na to sem jasno opozorila že julija na seji Programskega sveta RTV Slovenija, potem ko sem prejela več pripomb zaradi neprenašanja tekme državne košarkarske reprezentance iz Stožic. Poudarila sem, da problem TV licenc za prenose velikih športnih dogodkov resda presega pristojnosti RTV Slovenija, lahko pa RTV Slovenija pripravi analizo stanja na tem področju – kolikor je v njeni domeni – in spodbudi javno razpravo o ukrepih, ki bi gledalcem omogočili ogled TV prenosov teh tekem; morda tudi razpravo o vlogi evropskih javnih televizij pri prenosih pomembnih športnih prireditvah z vidika dostopa javnosti do pomembnih športnih dogodkov. Na moj predlog je Programski svet sprejel sklep:

'Programski svet nalaga vodstvu RTV Slovenija, da pripravi analizo glede pridobivanja pravic za prenose državne reprezentance in predloge za izboljšanje dostopa javnosti do pomembnih športnih dogodkov.'

RTV Slovenija je od tedaj nekaj ukrepov že storila. 18. julija je na AKOS naslovila pobudo za uvedbo inšpekcijskega nadzora zaradi možnih kršitev zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah v zvezi s predvajanjem tekem košarkarske reprezentance na programu Sport Klub 1 (ker je imelo do prenosa dostop le cca 30 % prebivalcev Slovenije). Pred kratkim je Vlada RS sprejela sklep o določitvi tekem, ki jih mora prenašati TV, ki ima najmanj 75% pokritost prebivalstva Slovenija. Vodstvo RTV pa se je začelo pogovarjati z drugimi javnimi RTV v regiji o skupnih nastopih pri pridobivanju TV pravic.

Nekaj stvari se premika, menim pa, da bo potreben tudi širši družbeni pritisk na mednarodne športne zveze, ki pripravljajo športne prireditve, in na tiste, ki prodajajo TV pravice. Javni interes in družbena odgovornost, ki so jima zavezane tudi te zveze, se očitno kar izgubljata.

Kot varuhinja bi rada vrnila vse tekme na RTV Slovenija z enim zamahom, a žal takšne čudodelne paličice nimam. Formalnih moči nimam, imam le moč besede, ki jo lahko zastavim v javnosti in pri Programskem svetu, ki lahko naloži ukrepanje vodstvu RTV Slovenija.«

Nenamerna napaka v prispevku

Gledalec **B. B.** je v odzivu zapisal, da je v prispevku Polone Bertoncelj (TV SLO 1, 13. 9. 2022) prišlo do napake:

»Opozarjam na napako v prispevku Polone Bertoncelj: <https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/174898911?s=mmc>. Pri 0:30 avtorica trdi, da Emma Raducanu pred turnirjem za veliko nagrado ZDA (2021, kjer je zmagala) ni dobila zmage na turnirjih WTA. To ne drži, saj je istega leta pred tem v Wimbledonu prišla do 4. kroga, Wimbledon pa prav tako spada pod organizacijo WTA.«

Avtorici prispevka **Polona Bertoncelj** je odgovorila:

»Da, bila je nepotrebna napaka v izražanju, ki se ne bi smela zgoditi. Želela sem poudariti, da pred tem ni zmagala na nobenem turnirju WTA, pa sem se napačno izrazila in je izpadlo, kot da ni dobila nobenega dvoboja na turnirjih WTA. Pa je poleg omenjenih v Wimbledonu še 4 na turnirju v Chicagu.

Bi pa gledalca opozorila, da je tudi on storil napako v izražanju, kajti velika nagrada ZDA v tenisu ne obstaja, samo odprto prvenstvo ZDA (malo heca).«

Varuhinja je gledalcu posredovala odgovor avtorice in dodala:

»Menim, da je avtorica profesionalno priznala napako in se zanjo posredno tudi opravičila. Tudi vaše napake ni navedla zato, da bi zmanjšala svojo, temveč v podporo splošnemu trudu, da z opozarjanjem na napake te čim bolj zmanjšamo. Tudi kot varuhinja menim, da je prav, da drug drugega opozarjamo na napake, saj le to vodi v še boljše in natančno delo, ki je v dobro vseh. Zato se tudi vam iskreno zahvaljujem za opozorilo in pozorno spremljanje RTV Slovenija. Če boste opazili še kaj, kar sporočite.«

V. SPLOŠNO

Moteča scena oddaje Arena

Gledalka **T. H.** je v odzivu varuhinji napisala, da jo moti scena oddaje Arena:

»Pošiljam svoje strokovno mnenje glede oddaje Arena. Sem arhitektka in zato občutljiva na prostor in oblikovanje. Scena v tej oddaji je zelo moteča. Zelo motijo špičasti trikotniki iz prozornega pleksija, ki že same po sebi vzpostavljajo napetost. Najbrž je to ideja celotne oddaje, vendar je ta delitev gostov s špicami pretirana, cenena in ustvarja negativnost.«

Varuhinja je odgovorila:

»Zahvaljujem se vam za vašo strokovno utemeljeno pripombo na sceno oddaje Arena. Brez vaših osebnih podatkov sem jo posredovala uredniku in producentu oddaje - slednjemu s prošnjo, da jo posreduje vodji scenografije. Ker tega na TV Slovenija (trenutno) ni, je odgovoril **mag. Bogdan Zupan**, samostojni strokovni sodelavec specialist za področje vizualne podobe:

»Zahvaljujemo se vam za odziv in vaše mnenje. Doslej na sceno dotične oddaje nismo dobili nobene pripombe, enako velja za mnogo sorodnih oddaj v preteklosti, ki so podobne (ostre) forme uporabljale še bolj intenzivno. Kot ste že sami ugotovili, gre v primeru oddaje Arena za prozorne elemente, s čimer je forma le nakazana, določena mera napetosti pa je vsekakor zaželen, saj gre za polemično oddajo.«

Urednik in voditelj oddaje **Igor Pirkovič** pa je odgovoril, da scena moti tudi njega in da sta se dva gosta ob sceni že spotaknila.«

Varuhinja je dodala:

»Upam, da je vaša pripomba spodbudila vse, ki so povezani z oddajo, zlasti s sceno zanjo, k ponovnemu premisleku.«

Ponovitve v začetku jesenske sheme

Dva odziva sta se v začetku septembra nanašala na ponovitve oddaj v začetku jesenske sheme, ki naj bi spet prinesla premierne oddaje:

»K pisanju me je vzpodbudila TV programska shema 5. septembra. Po dopustu sem malo bolj natančno pregledala včerajšnji program in ugotovila, da gre v glavnem za ponovitve oddaj, razen seveda informativnih, in Dobro jutro, ki ga kasneje ponovite. Da bi bilo moje razočaranje še večje, sem na hitro preletela še tedenski program (namreč vedno si ga ogledam in izberem oddaje, ki bi si jih ogledala) in ugotovila, da gre večinoma za ponovitve, posebno na drugem programu. Edina svetla izjema je torkov spored TV 1 od 20.00 do 22.00. Preveva me občutek, da je televizija nehala delati program. V tem smislu je to po mojem mnenju sramota, in pravzaprav ne izvaja več javne službe, zaradi katere je bila ustanovljena. Sprašujem vas, kdaj bo program tako narejen, da bo s čim manj ponovitvami, z obljubljenimi kakovostnimi vsebinami. Namreč, če nimamo dovolj vsebin za dva TV programa, pa imejmo začasno en kakovosten (z visoko gledanostjo) program brez ponovitev. Glede ponovitev pa morda razmislek, vsi operaterji ponujajo ogled nazaj, pa še vaš portal ... Še enkrat, jeseni sem pričakovala bistveno več, dobila pa neizmerno malo. Škoda in sramota.« (I. N.)

»Pridem ob 16h domov, prižgem TV1 - znova, preklopim na TV2 - znova, TV3 - znova. Ali se vi kot varuh kdaj vprašate, ali nas imajo za bedake? V pričakovanju vašega odgovora vas pozdravljam.« (S. B.)

Varuhinja je odgovorila z MNENJEM in PRIPOROČILOM:

»Strinjam se z vami, da se ob tolikšnem deležu ponovitev gledalec vpraša, ali ga imajo za bedaka. Kar je za javni medijski servis seveda nesprejemljivo.

V juliju, avgustu in deloma še v začetku septembra je tudi po mojem mnenju na vseh programih TV Slovenija preveč ponovitev. Naj najprej pojasnim nekaj razlogov, zakaj je tako. TV SLO 3 predvaja ponovitve (včasih zelo starih dogodkov), ker ima poleti parlament parlamentarne počitnice, zato ni sej državnega zbora, niti njegovih delovnih teles. Zdaj parlament spet dela in že danes in jutri bodo na sporedu prenosi sej.

Razlog za veliko ponovitev na TV SLO 1 in TV SLO 2 pa je, da gredo na TV Slovenija mnoge oddaje »na dopust« oziroma jih ne pripravljajo, praviloma ves julij in avgust. Tudi na TV SLO 1 se oddaje septembra postopoma vračajo, med drugim so se že vrnile oddaje Dobro jutro, Joker, Tednik, Tarča, ta vikend se vrača Kaj dogaja?, začela se je popoldanska kuharska oddaja.

A tega vam ne pišem zato, ker bi se z vami ne strinjala, temveč le v pojasnilo, če katere oddaje še niste opazili. Kljub temu namreč kot varuhinja pravic gledalcev **menim, da je ponovitev tudi v septembru še preveč**, še več jih je bilo v dneh, ko ste mi pisali.

Da to za gledalce ni v redu, so na junijski seji opozorili tudi člani Programskega sveta, a je generalni direktor RTV Slovenija odgovoril, da je tako že vrsto let. Ali bodo predlagali izboljšave v tej smeri, bomo videli v prihodnjih tednih, ko bodo sprejemali Programsko-produkcijski načrt za leto 2023.

Kot varuhinja menim, da **tolikšen delež ponovitev** v poletnem času (in kadar koli med letom) **za gledalce TV Slovenija nikakor ni sprejemljiv**. Poleg vaše sem prejela avgusta na ponovitve še nekaj pripomb. Zato sem za osnutek Programsko-produkcijskega načrta za leto 2023, ki je zdaj v pripravi, pripravila **priporočilo**: 'Na podlagi **pripomb in pritožb gledalcev**, da je v juliju in avgustu na sporedu zelo veliko ponovitev in zelo malo premiernega predvajanja, zaradi česar dejansko večji del dneva na TV Slovenija nimajo česa gledati, ugotavljam, da je to z vidika izvajanja poslanstva RTV Slovenija problematično. Še zlasti zato, ker so s tem prizadete predvsem najbolj ranljive skupine ljudi – bolni, invalidi, socialno šibki in upokojenci, ki si poleti ne morejo privoščiti dopusta. Program TV Slovenija jim tako predstavlja glavni vir informacij, izobraževanja, nasvetov, zabave in družbe, v tako okrnjenem programu pa tega poslanstva ne opravlja. Zato priporočam ustvarjalcem TV Slovenija, da poskušajo oblikovati program TV Slovenija tako, da bo tudi v poletnem času na sporedu več sveže produkcije in manj ponovitev kot v preteklih letih.'«

O gledanosti ukinjenih in novih oddaj

V dveh septembrskih odzivih je varuhinja poleg obširnih mnenj prejela tudi želji za predstavitev podatkov o gledanosti nekaterih ukinjenih in novih oddaj.

Gledalec **B. Ž.** se je odzval na dogajanje na RTV Slovenija ter izrazil mnenje o programu TV Slovenija in prosil za podatke o gledanosti:

»Kot gledalec sem zelo razočaran in zaskrbljen na dogajanju na javni RTV. Da ne bo dvomov, jasno podpiram stavke novinarjev in ostro nasprotujem samovolji vodstva. Toliko samovolje in zaverovanosti v svojo strokovnost, me kot gledalca zelo žali. Kakšne strokovnjake imamo v vodstvu RTV, jasno povedo odzivi ustreznih institucij iz EU. Potem pa nam gledalcem, ti ljudje govorijo o svoji strokovnosti in uporabljajo javni servis RTV za svojo promocijo. Ali in kako dolgo moramo gledalci prenašati to sprenevedanje in ali in kdaj bo kdo za to odgovarjal? Na javni RTV nimajo kaj iskati politični kadri. /.../ Ne razumem teze, da je potrebno programe uravnotežiti. Kako? Za leve, za desne in za sredinske gledalce. Ali uravnotežiti slabe in dobre programe? Osebnostno imam občutek, da se uravnoteženje dobrih in slabih oddaj sedaj zelo hitro dogaja na javni RTV. Tega si res ne želim. Osebnostno mislim, da obstajamo le gledalci, ki si želimo dober (kvalitetni) program in možnost neposrednega ogleda dogodkov, za katerega vlada veliki interes v Sloveniji. Novice pa morajo biti resnične in pretehtane. Nikoli nisem pristal na tezo politikov, ki nas delijo na leve, desne in sredinske; izključno za svoje lastne koristi.

Program:

Osebnostno sem zelo pogrešal prenose svetovnega prvenstva v odbojki in evropskega prvenstva v košarki z udeležbo slovenskih ekip na javni RTV. Da prenosov ni uspela zagotoviti javna RTV, zelo veliko pove o sposobnostih današnje uprave RTV.

1. Želim, da se javno objavi gledanost posameznih oddaj in kakšni so približno stroški za pripravo teh oddaj.
2. Želim, da se naredi in javno objavi primerjava gledanosti med oddajami, ki so bile samovoljno ukinjene (Studio City ...) in novimi oddajami, ki so prišle na program po letu 2021.
3. Predlagam, da se na program uvrsti več izobraževalnih oddaj, ki naslavljajo različne aktualne teme. Npr.: varovanje okolja, pridelava zdrave hrane, pravilno zbiranje in sortiranje odpadkov, varčevanje z energijo, možnosti pridobivanja energije, oddaje o vesolju, sodobni dosežki na različnih področjih ... Te oddaje bi morale biti na sporedu v časovnih terminih, da bi si jih lahko ogledalo čim več gledalcev z namenom izobraževanja.
4. Vrniti vse oddaje, ki so imele veliko gledanost in so bile ukinjene (Studio City ...).
5. Skrčiti reklame na minimum. Osebnostno mislim, da javna RTV ne bi smela predvajati reklam. Če reklame bodo, pa naj bodo med posameznimi oddajami, da se ne prekinja posameznih oddaj.

Kot gledalec si želim, da se bo čimprej končala samovolja sedanje uprave RTV«

Iz prvega odgovora **varuhinje**:

»Glede večine pripomb in predlogov se z vami strinjam. Nekaj podobnih predlogov sem zapisala kot Priporočila varuhinje ob pripravi Programsko produkcijskega načrta (PPN) za leto 2023. V gradivu za to sejo so tudi moja priporočila, med katerimi je tudi priporočilo za neodvisnost in profesionalnost novinarjev, za več domačih dokumentarnih in izobraževalnih oddaj ter premislek o oglasih. Glede oglasov tudi sama menim, da so za gledalce moteči, vendar bi njihov umik pomenil izpad približno desetine prihodkov, ki bi jih morali nadomestiti z drugimi viri. Celotna priporočila so objavljena kot **Priloga 1** na strani **82**.«

Na gledalčevo ponovno prošnjo za podatke o gledanosti nekaterih ukinjenih in novih oddaj ter na prošnjo druge gledalke (njen odziv navajamo spodaj) o gledanosti oddaj Arena in Panorama ter Dnevnika in Odmevov je varuhinja odgovorila:

»Pridobila sem nekaj podatkov o gledanosti oddaj in o tem, ali in pod kakšnimi pogoji smejo biti ti podatki objavljeni.

Kot je odgovorila vodja Službe za programski kontroling, »pogodba s ponudnikom merjenja AGB Nielsen izrecno ne prepoveduje objave podatkov o gledanosti, dokler so le-ti objavljeni samo za naše programe in je ustrezno naveden vir podatkov, kot je to navedeno v členu pogodbe 4.5.1.:

4.5.1

Naročnik ima v času veljavnosti te pogodbe **pravico**:

- do nadzora vseh delov sistema opravljanja storitev iz te pogodbe, razen identifikacije gospodinjstev vključenih v panel;
- do rezultatov koincidenčnih raziskav;
- do javne objave in rabe posameznih dnevnih rezultatov ali lastnih pregledov in analiz v vseh svojih oblikah tržnega in poslovnega komuniciranja s ciljnim javnostmi in s tem povezanih pravnih ali fizičnih oseb, ter za potrebe vključevanja v domače in mednarodne študije, vendar le za svoje televizijske programe; v takšnem primeru bo naveden vir podatka ter velikost vzorca in obdobje na katerega se podatki nanašajo;
- do uveljavljanja določil te pogodbe.

Glede gledanosti oddaje Arena in Panorama v primerjavi z osrednjim Dnevnikom in Odmevi sem s strani vodje Službe za programski kontroling pridobila naslednje podatke:

»V spodnji tabeli prilagam podatke o gledanosti spodaj omenjenih oddaj. Podatki so pripravljene za vse premierno predvajane oddaje v letu 2022, **od 1.1. do vključno 1.11.2022**.

Oddaja	%	št. gled.	Delež
ARENA	1,7%	32.100	5%
ODMEVI	4,7%	89.600	16%
PANORAMA in pripadajoče oddaje	1,1%	20.200	3%
TV DNEVNIK	7,2%	138.100	21%

Vir: RTV Slovenija iz raziskave AGB Nielsen Media Reserach, panelni vzorec 450 gospodinjstev, starost nad 4 leta, gledanost znotraj istega dne

In še, podatke o gledanosti, poslušanosti in obiskanosti spletnih strani pripravljamo na mesečni ravni tudi za potrebe programskega in nadzornega sveta, ki so skladni z omejitvami, ki nam jih narekuje pogodba z izvajalcem merjenja.

Izbrala sem celotno leto 2022, ker na ta način zmanjšamo vpliv volitev in drugih posebnih dogodkov na gledanost oddaj. So pa spodaj še podatki o gledanosti za **mesec oktober 2022**, torej aktualni podatki:

Oddaja	%	št. gled.	Delež
ARENA	2,4%	46.100	6%
ODMEVI	4,2%	81.200	14%
PANORAMA in pripadajoče oddaje	0,9%	17.900	2%
TV DNEVNIK	7,4%	141.100	21%

Vir: RTV Slovenija iz raziskave AGB Nielsen Media Reserach, panelni vzorec 450 gospodinjstev, starost nad 4 leta, gledanost znotraj istega«

Tem podatkom za primerjavo dodajam še podatke iz javno objavljenega Programsko-produkcijskega načrta RTV Slovenija za leto 2022, kjer so podatki o deležu gledanosti za leti 2020 in 2021 naslednji: Dnevnik – delovnik: 23 %, 21 %, Dnevnik – vikend: 22 %, 18 %, Odmevi 18 %, 14 %. Oddaj Panorama in Arena lani ni bilo, zato podatkov zanj ni. Za primerjavo morda še nekaj podatkov iz PPN za leto 2022 o deležu gledanosti v letu 2020 (2021): Prvi Dnevnik delovnik 37 % (37 %), Prvi dnevnik vikend 33 % (29 %), Slovenska kronika 22 % (21 % delovnik, 18 % vikend), Tarča 19 % (16 %), Ekstravisor 14 % (9 %), Studio City 16 % (15 %), Tednik 16 % (14 %), Dnevnikov izbor 19 % (18 %), Politično s Tanjo Gobec 19 % (18 %), Globus 12 % (9 %), Intervju 9 % (9 %), Utrip 19 % (17 %), Zrcalo tedna 19 % (19 %), Informativna oddaja o gospodarstvu 12 % (8 %), Moje mnenje 3 % (3 %). Tem številkam dodajam kot družboslovka zgolj pripombo, da raziskovalci gledanosti in drugih meritev praviloma opozarjajo, da morajo biti podatki primerno uporabljeni in interpretirani, zato redko najdemo posamezne podatke objavljene brez spremne razlage.«

Varuhinja je ob koncu še zapisala:

»Glavno poslanstvo varuhinje pravic gledalcev je sicer biti posrednik med gledalci in programskimi ustvarjalci ter odgovarjanje gledalcem na njihove pripombe o objavljenih programskih vsebinah. Podatki o gledanosti so pomemben vidik zaželenosti in sprejemljivosti posameznih oddaj, tudi odločanja uredništev o nadgrajevanju ali ukinjanju oddaj, uvajanju novih ipd. V javnem mediju pa ne smejo biti edini odločilni dejavniki, saj je namen javnega medija prav zagotavljanje javnosti tudi tiste vsebine, ki jih komercialni mediji nimajo, ker se jim zaradi majhnega dosega (gledanosti, poslušnosti, branosti) in posledično skromnega izkupička oglasnih prihodkov ne splačajo. **Kot varuhinja poudarjam, da mora javni medij skrbeti za kakovost in za vsebine, ki so pomembne za manjše ciljne skupine, po drugi strani pa delovati tudi tako, da pride z vsebinami do čim širšega kroga občinstva, saj le tako izpolnjuje širok javni interes.**«

Tudi gledalka **T. R.** je izrazila mnenje o TV-programu, ukinjanju nekaterih oddaj TV Slovenija in hkrati prosila za podatke o gledanosti:

»RTV Slovenija v najbolj gledanih terminih namesto tehtnih oddaj, kakršna je bila npr. Studio City, predvaja ponovitve neprofesionalno vodenih oddaj, kakršna je npr. oddaja Arena. Ne bom razpravljala o smiselnosti ali nesmiselnosti uvedbe Panorame, me pa kot gledalko zelo zanima, ali gledanost oddaje upravičuje vložena sredstva in zaposlitve neizkušenih in dokaj nebogljenih novinarjev, ki v njej nastopajo. Sama sem ob njej zdržala deset minut in prišla do zaključka, da takšna oddaja morebiti sodi na kakšno ne preveč resno komercialno televizijo, nikakor pa ne na televizijo, ki jo sofinanciramo državljani. Menim, da se s pripravo in predvajanjem ter celo ponovnim predvajanjem tovrstnih oddaj dela nacionalni televiziji nepopravljiva škoda, in sicer tako moralna kot tudi finančna. Če namreč RTV Slovenija producira in predvaja oddaje tako dvomljivega slovesa, gledalci izgubljam zaupanje v to medijsko hišo, v tehtnost in nepristranost njenega poročanja.

Predstavljam si, da naj bi bilo poslanstvo osrednje slovenske medijske hiše tudi soustvarjanje strpne in odprte družbe, zato ne razumem, kako da producirate, predvajate in celo ponavljate oddaje, ki napeljujejo k sovraštvu in nestrpnosti v družbi, ob tem pa ne presegajo nivoja zabavljaštva in neukega hujskaštva. Morda se gibljam v družbi podobno mislečih, vendar pa nedvoumno zaznavam, da nas vse več zavrača tovrstne oddaje RTV Slovenija – sama v zadnjih mesecih raje gledam nacionalne televizije sosednjih držav, novice pa spremljam preko interneta.

Kot gledalka (in plačnica RTV naročnine) bi vas torej prosila, ali mi lahko posredujete aktualne podatke o gledanosti oddaj Arena in Panorama ter primerjalno gledanosti osrednjega Dnevnika in Odmevov na RTV Slovenija. Prepričana sem namreč, da je gledanost RTV Slovenija zelo padla, vendar pa nikjer ne najdem navedenih podatkov. Saj verjetno gre za informacije javnega značaja, ali ne?

Prav tako bi vas naprosila za odgovor, ali k varovanju gledalčevih pravic ne sodi tudi pravica, da kot gledalci nismo prisiljeni gledati, kako vodstvo RTV (ob podpori sveta javnega zavoda), udriha po svojih zaposlenih (po renomiranih in uglajenih novinarjih in urednikih) /.../ Ali varovanje gledalčevih pravic ne vključuje tudi varovanja dostojanstva zaposlenih na RTV Slovenija?«

Varuhinja je gledalki posredovala podatke o gledanosti (glej odgovor zgoraj), ki jih je pridobila s strani vodje Službe za programski kontroling. Glede njenih pripomb je dodala, da je na podlagi podobnih pripomb gledalk in gledalcev pripravila Priporočila za pripravo Programsko-produkcijskega načrta (PPN) za leto 2023, ki so v celoti objavljena kot **Priloga 1** na strani **82**. Ob koncu je zapisala še:

»Glede dostojanstva in spoštljive komunikacije menim, da ga na splošno v družbi močno primanjkuje in da so namesto njiju prevladale nestrpnost in druge oblike neprimerne obnašanja. Kolikor je v moji pristojnosti in moči, se vsak dan trudim za spoštljivo in dostojno komunikacijo tudi med različno mislečimi.«

Za več verskih vsebin

V. Š. je v odzivu med drugim napisal, da si želi več verskih vsebin:

»/.../ Ko spremljam nacionalne programe sosednjih TV studiev - predvsem Hrvaško - vidim, da je poročanje transparentno, uravnoteženo, ne glede na trenutno vladajočo politiko v tej državi. Delež verujočih je pri njih enak našemu, pa imajo vsi, tako HRT, RAI in ORF, več programa za verne. To se predvsem vidi v tedenskih prenosih bogoslužij, saj za nas katoličane je maša vsako nedeljo, ne pa le prvo pa včasih tudi to ne, če se že gremo enačiti in primerjati s sosednjimi državami /.../«

Iz odgovora **varuhinje**:

»Glede verskih vsebin, o katerih veliko pišete in ki vas zanimajo, vas lahko razveselim z informacijo, da so za prihodnje leto, 2023, predvideni prenosi bogoslužja vse nedelje v letu, ne samo enkrat v mesecu in ob večjih praznikih, kot je bilo doslej.«

Gledalec se je na odgovor varuhinje odzval:

»Hvala za vaš odziv – vem, da imate veliko pisem in je potrebno odgovoriti na vsa. To, da se bomo končno po dolgih letih izenačili s sosednjimi državami glede prenosov nedeljskih bogoslužij, je korak v pravo smer. Upam. Kaj pa, če se uveljavi novi zakon o RTV - bo ta obljuba še vedno uresničena?«

Varuhinja mu je odgovorila:

»Prenosi bogoslužja vsako nedeljo so predvideni v Programsko-produkcijskem načrtu za leto 2023, ki bo predvidoma sprejet pred koncem novembra in bo potem veljal vse prihodnje leto. Res pa je, da lahko Programski svet (ali svet, če bo uveljavljen nov zakon) kadar koli sprejme rebalans Programsko-produkcijskega načrta in iz njega kaj črta ali doda.«

Mnenje o programu TV Slovenija

Gledalka **K. Š.** je varuhinji po telefonu sporočila svoje mnenje o programu TV Slovenija:

»Nisem zadovoljna s TV Slo. Oddaja Zadnja beseda, ki sem jo gledala, je ukinjena. Petrovčičeve nihče ne gleda. Pirkovič ustavlja tiste, ki mu niso po volji. Bernarda Žarn mi je všeč, a je oddaja Nedeljsko popoldne potrebna prenove. Oddaja V petek zvečer tudi.«

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

Studio ob 17.00: Spoštovanje programskih, novinarskih in etičnih standardov

Poslušalec **B. L.** se je v odzivu pritožil zaradi domnevnega kršenja programskih, novinarskih in etičnih standardov v oddaji Studio ob 17.00 (31. 8. 2022):

»V oddaji Studio ob sedemnajstih, predvajani v sredo 31. avgusta, z naslovom Spolno nasilje - zakaj molčimo?, je voditeljica in moderatorica gospa Tita Mayer grobo neprofesionalno kršila programsko-novinarske in etične standarde. Pritrjujemo večinskemu mnenju, da je kakršnokoli spolno nasilje vredno absolutne obsodbe, kot kriminalno dejanje in je dolžna družba in pravna država do teh zavržnih dejanj vzpostaviti ničelno toleranco. In mediji so dolžni in odgovorni vsakršno tovrstno nasilje nad vsakim človekom, posebej ženskami in mladoletnimi otroki /ki so najbolj ogroženi/, absolutno obravnavati.

V predmetni oddaji je voditeljica /.../ V začetku oddaje (med 12-20 minuto) predstavila gostom v studiu in poslušalstvu (navajam po spominu; pričakujemo, da oddajo skrbno ponovno poslušate): »v zadnjem obdobju je bilo v javnosti več afer spolnega nasilja, kjer so bili akterji in povzročitelji župan, profesor na fakulteti in gospod Slavko Kmetič, kot vidni član stranke SDS ... In gospod Kmetič je tudi član Programskega sveta naše RTV Slovenija ...«

Ob tej predstavitvi je voditeljica grobo poteptala postulate temelje načela demokracije in novinarsko-etične standarde, ki bi morale biti Kodeks na javnem Radiu Slovenija:

- da spomnimo, da je zavržna obsojanja vredna »afera župana in farmacevtka« v javnosti predstavljena z vsebino uradnega zaznamka in obravnave kriminalistične

inšpekcije in z izpovedjo nesrečne zlorabljenе državljanke. V Sloveniji je 212 županj in županov, voditeljica ime župana, ki je bil procesiran, ni povedala, ne njegove stranke.

- profesor na fakulteti, ki so mu bili očitani zavržno spolno nadlegovanje študentk, pred dvema letoma v javnosti predstavljene izpovedi nesrečnih študentk, senat Ljubljanske fakultete tega prof. zaradi te afere ni ponovno izvolil za naslov izrednega profesorja. Voditeljica ime prof., ki je bil procesiran, ni povedala, ne njegove strankarsko-politične opredelitve.

-v primeru gospoda Slavka Kmetiča, ki je bil »medijsko obtožen« o »dogodku???«, ki bi se naj zgodil pred 25-timi leti???, ki ni bil (po našem vedenju) ne prijavljen policiji, ne obravnavan in ne procesiran /zato je tako dolgo, da se mu »izmišljena krivda« ne dokaže, absolutno nedolžen/. In zanimivo Slavka Kmetiča je voditeljica dvakrat javno omenila z imenom in priimkom, njegovo strankarsko pripadnost in njegovo funkcijo v Svetu javnega zavoda RTVS!!

Spoštovana gospa varuhinja, vsakemu laiku je jasno, da je gospa Tita Mayer grobo kršila postulate javnega zavoda in osnovne človekove pravice državljana gospoda Slavka Kmetiča. /.../ ga obravnavala diskriminatorno, mu poteptala osnovne človekove pravice in dostojanstvo. S tem, ko mu je naprtila »krivdo«, ki je ni storil, mu jemala čast in dobro ime in vznemirjala tudi njegovo družino in ljudi, ki državljana Kmetiča poznajo in spoštujejo. In zanimivo, kako se je obregnila ob njegovo stranko; javno sprašujemo, mar državljani Kmetič nima pravice si izbrati svojo politično stranko?? /.../«

Odgovor varuhinje z MNENJEM:

»Vašo pritožbo sem, brez vaših osebnih podatkov, najprej poslala v odziv odgovornemu uredniku Prvega programa **Danijelu Posleku**, ki je odgovoril:

»Z urednico oddaje Studio ob 17h Eriko Štular sva oddajo še enkrat poslušala in želiva pojasniti, da je šlo pri objavi imen (trije primeri) pri vseh za nedavno objavljene (oziroma javnosti razkrite) primere, ki so bili zato javnosti do zdaj manj znani kot primeri župana in estradnika, za katera je bilo upravičeno predpostaviti, da sta javnosti že znana. Iz navedbe je bilo tudi jasno razvidno, da primer še nima sodnega epiloga. Pri navajanju položajev je voditeljica pri vsakem primeru izpostavila tisti položaj oziroma vlogo, zaradi katere je v družbi vpliven oziroma pomemben. Vse navedeno kaže, da ni šlo za diskriminacijo ali grobo kršenje standardov.«

Tudi sama sem oddajo ponovno pozorno poslušala in **menim, da je odgovorni urednik primerno pojasnil objavo treh imen in izpust drugih.**

Kot varuhinja sicer zagovarjam precej strogo spoštovanje etičnih standardov pri objavljanju imen oziroma razkrivanju identitete osumljenih ali obtoženih, še bolj pa v primerih, ko oseba ni še niti v preiskavi. Zato sem z zadržki spremljala tudi poročanja o

aferi Fotopub. Toda obenem je brez identitete vpletenih pogosto skoraj nemogoče poročati o vsebini, brez poročanja in širšega družbenega odmeva pa bi ti pojavi ostali znotraj represivnih in pravosodnih organov. S tem bi se mediji odrekli omogočanju široke javne razprave o problemih v družbi, kar je eno od njihovih temeljnih poslanstev. RTV Slovenija to tudi izrecno nalaga 4. člen Zakona o RTV Slovenija. Isti zakon pa v 5. členu novinarjem nalaga tudi spoštovanje človekove osebnosti in dostojanstva, zato morajo novinarji in drugi ustvarjalci RTV vsebin ob vsakem primeru tehtati med tema dvema točkama. **V primeru, ki ga navajate, bi se novinarka lahko izognila navajanju imen ali imena, saj oddaja ni bila osredotočena na poročanje o konkretnih primerih, temveč na večstransko analizo problematike spolnega nasilja. Obenem pa z navedbo imen ni razkrila ničesar, kar dotlej javnosti ne bi že bilo znano. Tudi kontekst oddaje je bil zastavljen tako, da so primeri služili zgolj kot izhodišče za razpravo o pojavu, ne pa o konkretnih osebah.**«

Pobuda: več zimzelenih pesmi na Prvem

Poslušalec J. K. je v telefonskem klicu varuhinji izrazil pobudo, da bi bil en večer na Radiu Prvi lahko namenjen zimzelenim melodijam. Ob tem je povedal še, da bi večkrat želel slišati pesmi Marjane Deržaj, Edvina Fliserja in Ditke Haberl.

II. VAL 202

Zakaj oddaje Toplovod še ni na sporedu?

Gledalka D. P. se je na varuhinjo obrnila z vprašanjem, kje sta Miha Šalehar in oddaja Toplovod:

»Vprašala bi glede oddaje Toplovod na Valu 202: Šalehar je pred počitnicami rekel, da se vrne po 15. avgustu, pa je zadnja oddaja v arhivu še vedno tista iz 28. junija.

Upam, da oddaja ni bila ukinjena - da se jo bo dalo še poslušat.«

Varuhinja je glede oddaje Toplovod pridobila odgovor odgovornega urednika Vala 202 **Nejca Jemca**, ki je zapisal:

»Miha Šalehar je trenutno še na dopustu. Konec meseca septembra pa razkrijemo programske načrte za jesen in zimo.«

Dodatno pojasnilo **varuhinje**:

»V začetku oktobra je Miha Šalehar številne zveste poslušalce Toplovoda presenetil in razžalostil z novico, da si bo vzel pri ustvarjanju Toplovoda na Valu 202 premor. V izjavi na Twitterju, ki jo je objavil tudi MMC (<https://www.rtv slo.si/zabava-in-slog/popkultura/druzabno/priljubljeni-voditelj-miha-salehar-pomahal-valu-202-v-slovo-dal-sem-odpoved/642452>), je, med drugim, povedal: »Če se zvezde postavijo, zna

bit, da se še slišimo.« Odgovorni urednik Vala 202, Nejc Jemec, je za MMC povedal, da Mihovo odločitev spoštujejo in zagotovil, da si sodelovanja s Šaleharjem na Valu 202 želijo še naprej, da pa do takrat Toplovoda ne bo na sporedu.«

MMC

I. NOVINARSKÉ VSEBINE

Poročanje ob smrti kraljice Elizabete II.

Bralec **S. V.** se je odzval na poročanje na spletni strani RTV Slovenija ob smrti kraljice Elizabete II, delno povzemamo njegov odziv:

»/.../ Na spletni strani RTV SLO (MMC) sem konstantno sledil novicam, povezanim s smrtjo britanske monarhinje, in konstantno so se pojavljale napake naših novinarjev. Ob obisku kralja Karla III. v Belfastu zasledimo na MMC poročilo: »Po pogovorih sta se kralj in njegova žena namenila v katedralo svete Ane, kjer so darovali spominsko mašo za pokojno kraljico.« Podobno v naslednji novici na MMC: »Po srečanju z verskimi voditelji se bosta Karel III. in Camilla udeležila maše v katedrali sv. Ane, nato pa se bosta vrnila v London.« Ko je kraljičina krsta prispela v Westminsterko dvorano, smo na MMC brali: »Po prihodu krste v dvorano bo sledila maša, ki jo bo daroval canterburyjski nadškof ...« Oprostite, od kod tem novinarjem podatek, da bo kdorkoli ob omenjenih priložnostih daroval mašo? /.../ Nobene maše ni bilo na teh dogodkih, pač pa spominska bogoslužja oziroma obredi /.../«

Varuhinja je odziv bralca v anonimizirani obliki posredovala vsem urednikom na MMC. Med drugim je v odgovoru zapisala, da, kot razbere iz dopisa, bralec ne želi kritizirati in iskati krivice, temveč prispevati k temu, da bi v preostalih dneh poročali o dogajanju v Londonu čim bolj natančno. Odziv in odgovor varuhinje sta v celoti objavljena na strani **68** tega poročila.

Poročanje o protestnem shodu stranke Glas za otroke in družine

Bralci so se odzvali tudi na poročanje na MMC-ju o protestnem shodu (Velik družinski shod za zaščito otrok in družin), ki ga je organizirala stranka Glas za otroke in družine 27. septembra 2022 ob 17. uri pred Državnim zborom. Več bralcev je posredovalo odziv z enako vsebino, povzemamo le del omenjenega, ki se nanaša na rtslo.si, celoten odziv je objavljen na strani **18** tega poročila:

» /.../ 6) Informacija na MMC je bila umaknjena na nižjo prioriteto in odstranjena z glavne strani MMC v ca. 24 urah, medtem, ko so tam še vedno nameščene tudi teden dni stare informacije. To ni sprejemljivo za tako pomembno informacijo, kot je nasprotovanje državljanov določenemu zakonu /.../« (A. G.)

Varuhinja je odzive (brez osebnih podatkov) posredovala v. d. odgovornega urednika Uredništva za nove medije **Igorju Pirkoviču**, ki je na pripombo o kratkem času objave poročila s shoda odgovoril:

»Če je bilo objavljeno 24 ur na prvi strani, to ni malo časa.«

Zakaj ni novic o športnem plezanju v Džakarti?

Bralec **R. M.** je v odzivu izrazil nezadovoljstvo, ker na spletnem portalu rtv slo.si ni zasledil novic o športnem plezanju s svetovnega pokala v težavnosti športnega plezanja v Džakarti:

»Zakaj na MMC portalu niti z besedo ne omenjate tekme svetovnega pokala v težavnosti v Džakarti, kjer uspešno nastopajo tudi slovenski športniki? Mislim, da je to nedopustno in žaljivo za omenjene športnike, kot tudi za vse bralce portala. Ali je razlog za to zanemarjanje nekaterih športov le v tem, ker teh tudi ni v prenosih na TV Slovenija, kar je že dalj časa več kot očitno dejstvo?«

Varuhinja je za pojasnilo prosila urednika športa na MMC **Roberta Kaurina**, ki je odgovoril:

»O plezanju v Džakarti smo poročali, in sicer:

<https://www.rtv slo.si/sport/preberite-tudi/slovenci-brez-tezav-v-polfinale-tezavnosti-v-dzakarti/641550>

<https://www.rtv slo.si/sport/preostali-sporti/ianja-garnbret-zmagala-v-dzakarti-skupni-zmagovalec-svetovnega-pokala-tudi-luka-potocar/641658>.«

»Zakaj nam lažete?«

Bralko **M. H.** je "zmotil" članek na spletni strani rtv slo.si. V odzivu je napisala:

»Zakaj nam lažete, da bodo prihodnje leto višje neto plače? Povejte po resnici. Bralci vaših spletnih novic imamo pravico do tega. Silite nas v plačevanje RTV prispevka, nato pa nam še lažete in nas načrtno zavajate. Ne želimo si nič od tega.«

V razjasnitev, kateri članek ima v mislih, je varuhinja na bralko naslovila dodatno vprašanje:

»Niste navedli, za kateri članek gre. Predvidevam pa, da za tale:

<https://www.rtv slo.si/gospodarstvo/bostjancic-zaposleni-z-minimalno-in-povprecno-placo-bodo-ze-drugo-leto-prejeli-visje-neto-dohodke/641275>.«

Bralka je odgovorila:

»Za ta članek gre, ja. V naslovu navajate, da bomo imeli višje neto plače, čeprav jih ne bomo imeli. Sprašujem vas, ali gre zopet za načrtno zavajanje ljudi in trenutni vladi

stojite ob strani ne glede na vse. Novinarji naj bi delali v dobro ljudi. Predlagam vam tudi, da anketirate zaposlene ljudi, ali si res želimo tako obdavčene plače kot predlaga trenutna vlada. Rezultate bi vladi lahko nato predstavili. To bo v pomoč Slovincem.«

Odgovor varuhinje z MNENJEM:

»Zahvaljujem se za vaš odziv in vam posredujem pojasnilo dnevne urednice MMC RTV Slovenija **Ksenje Tratnik**:

»V naslovu je jasno navedeno, da je to izrekel pristojni minister, v članku pa je jasno navedeno, kako se bodo spreminjale višine plač odvisno od statusa zaposlenega.«

Urednica je primerno pojasnila, kaj je v naslovu in kaj v besedilu. V besedilu je točno navedeno, kakšne naj bi bile po izračunih ministrstva za finance prihodnje leto plače po posameznih dohodkovnih razredih in tam je razvidno, da naj bi bile minimalne plače višje, ostale pa nižje:

»Po izračunih ministrstva za finance se bo zaposlenemu z minimalno plačo neto letna plača prihodnje leto glede na leto 2023 zvišala za 478 evrov, v primerjavi s trenutno veljavno ureditvijo za leto 2023 pa bo višja za 318 evrov. Zaposleni s povprečno plačo bo imel leta 2023 za 130 evrov višje izplačilo glede na letošnje leto, glede na trenutno ureditev za leto 2023 pa bo izplačilo nižje za 130 evrov.

Zaposlenemu s plačo v višini dveh povprečnih plač se bo neto plača zvišala za 165 evrov letno glede na sistem, veljaven v letu 2022, glede na trenutno ureditev za leto 2023 pa znižala za 165 evrov letno. Zaposlenemu s plačo v višini šestih povprečnih plač pa se bo letna neto plača znižala za 1340 evrov glede na 2022, glede na trenutno ureditev za leto 2023 pa bo nižja za 1790 evrov letno, pri čemer je upoštevano tudi zvišanje stopnje v zadnjem dohodninskem razredu s 45 na 50 odstotkov.««

II. UPORABNIŠKE VSEBINE

Varuhinja je prejela 16 odzivov (15 pisnih in en telefonski odziv), povezanih s komentiranjem na spletnem mestu rtslo.si. Komentatorji so se večinoma pritoževali, ker so bili njihovi komentarji izbrisani oziroma onemogočeni. Pritožnike je po pojasnilo napotila na moderatorje komentiranja.

III. STORITVE

Se teletekst poslavlja? Tudi za dostopanje do podnapisov za gluhe in naglušne?

Gledalka **M. T.** je v odzivu napisala, da ne more več spremljati slovenskih filmov s podnapisi s pomočjo teleteksta.

»Nekoč, mogoče je to že pred enim letom, si lahko gledal slovenske filme in nadaljevanke s slovenskimi podnapisi. Na teletekstu si vtipkal 772 in podnapisi so se pokazali. Že nekaj časa pa to ne deluje. Če vtipkaš na teletekstu 772, se podnapisi pojavijo, slike pa ni. Na Telekomu si mi razložili, da je to zato, ker se teletekst počasi poslavlja. Glede na to, da podnapise potrebujejo predvsem gluhi in naglušni, pa tudi mi, ki nam je govor slovenskih igralcev prehitel in včasih nerazumljiv, bi bilo potrebno podnapise ohraniti /.../«

Odgovor **varuhinje**:

»Najprej glede teleteksta: to je že kar stara tehnologija, a se še ne poslavlja, ker je nanjo vezanih še precej uporabnikov, predvsem tistih, ki niso večji uporabe spleta. Kot je pojasnil vodja Multimedijskega centra RTV Slovenija **Anže Ančimer**, je RTV Slovenija teletekst prav zato letos celo posodobila.

Se pa letos pojavljajo težave pri uporabnikih Telekoma, kjer novi komunikatorji NEO storitve teleteksta ne podpirajo. Uporabniki Telekoma, ki spremljajo vsebine RTV Slovenija prek NEO sprejemnika, na tem ne morejo spremljati teletekst podnaslavljanja. Sprejemnik prikazuje ali sliko brez podnapisov ali podnapise brez slike, ne pa podnapisov čez sliko.

Na te težave sem Telekom opozorila že aprila, ko so me na to opozorili prvi gledalci, predvsem gluhi in naglušni, ki so odvisni od podnapisov. Takrat je **Telekom** odgovoril, da bo teletekst deloval septembra tudi na komunikatorjih NEO.

Zdaj sem jim ponovno pisala, saj se je poleg vas name obrnilo še nekaj uporabnikov. Sporočili so, da podnapisov prek teleteksta ne morejo več sprejemati, so pa zaradi gluhosti ali naglušnosti odvisni od te storitve. Telekom sem prosila za pojasnilo, kdaj lahko uporabniki pričakujejo možnost dostopanja do podnapisov prek teleteksta TV Slovenija in izrazila upanje, da se bo to zgodilo čim prej, saj gre za ranljivo skupino ljudi. S Telekoma so odgovorili:

»Funkcionalnost prikaza podnapisov v funkciji teleteksta na NEO smartboxu je trenutno še v fazi internega testiranja.

Uporabniki pa bodo imeli podnapise v funkciji teleteksta na voljo konec meseca septembra oziroma po koncu internega testiranja.«

Upam, da bo to zagotovilo res držalo in da bodo konec meseca podnapisi dostopni prek teleteksta tudi za vse uporabnike NEO boxa. Če ne bo, me ponovno obvestite.«

Zakaj črno ozadje na spletni strani rtslo.si?

Uporabnico **D. P.** je zmotilo črno ozadje na spletni strani rtslo.si, saj meni, da je to neprijazno očem:

»Ko na MMC-ju v zgornji vrstici izberem Televizija, da pogledam spored ali ostale informacije, je po novem ozadje črno - zelo neprijetno za oči - ali obstaja kakšna možnost, da si lahko obiskovalci sami spremenimo ozadje - nazaj na belo? To bi zelo izboljšalo uporabniško izkušnjo.

Podatki o radiu (zgornja vrstica), so na beli podlagi, upam, da ne zamenjajo še te.«

Odgovor **varuhinje**:

»Kot je odgovoril vodja MMC **Anže Ančimer**, je podlaga za TV črna zato, da uporabnike s tem že privajajo na portal RTV365, televizijski portal pa počasi opuščajo in ga delajo drugačnega. Na moje izrecno vprašanje, zakaj črno ozadje in ne belo, je odgovoril, da gre trend varčevanja z električno energijo v smer vse večje uporabe temnejšega ozadja, ker s tem prihranimo električno energijo zaradi manjše svetilnosti.

Menim, da je utemeljitev z vidika porabe energije utemeljena. Vendar mora RTV Slovenija upoštevati tudi **vidik prijaznosti ozadij do uporabnikov**, zato bom to vprašanje izpostavila na sejah Komisije Programskega sveta za tehnična vprašanja, Komisije za multimedijske vsebine ter Odbora za invalide.«

Dodatno pojasnilo **varuhinje**:

»Na seji Odbora za invalide je predstavnik slepih in slabovidnih pojasnil, da so za slabovidne najprimernejše temne podlage s svetlimi črkami.«

RTV SLOVENIJA

I. JEZIKOVNA KULTURA

Protest proti uporabi neslovenske besede Europride ali/in topovski udar

Bralec **B. M.** je v kratkem odzivu izrazil nestrinjanje glede uporabe, po njegovem mnenju, neslovenske besede v zapisu na MMC:

»Odločno protestiram proti uporabi neslovenske besede v naslovu novice na rtslo.si.«

Evropa >

B. V., K. Št.

17. september 2022 ob 09:55
Zadnji poseg: 17. september 2022 ob
18:14
Beograd - MMC RTV SLO, STA

Preberi članek



Nemiri na Europridu v Beogradu, izgrezniki v policijo metali topovske udare

Ob 17. uri je v Beogradu vendarle potekala Parada ponosa, ki so ji srbske oblasti sprva nasprotovale. A vse ni potekalo brez incidentov, saj so se pojavili spopadi s policijo, v katero so nasprotniki Parade ponosa metali bakle in topovske udare.



Sorodne novice



Varuhinja mu je odgovorila:

»Zahvaljujem se vam za vaš dopis. Čeprav je bil zelo kratek, protestirali ste proti rabi neslovenske besede v naslovu **»Nemiri na Europridu v Beogradu, izgrezniki v policijo metali topovske udare«**, ste nam dali kar precej dela. A nič zato, smo ob tem razrešili kar dve nejasnosti: rabo besede Europride in besedne zveze "metali topovske udare". Ker niste točno navedli, katera neslovenska beseda vas je zmotila, smo, tako sama kot tudi v uredništvu MMC in pri lektorski koordinaciji, namreč najprej pomislili, da vas je zmotila uporaba besede "Europride". Zato sem najprej pridobila pojasnilo za to. Iz uredništva MMC je dnevna urednica **Aleksandra K. Kovač** odgovorila:

»Europride je ime prireditve, ki ga uporabljamo citatno.«

Iz **lektorske koordinacije** pa so poslali podrobnejšo obrazložitev:

»Na RTV Slovenija se trudimo, da citatna imena prireditev prevajamo in uporabljamo slovenska poimenovanja zanje, na primer Eurobasket → evropsko prvenstvo, Champions League → liga prvakov, Eurosong → Pesem evrovizije. Pri nekaterih imenih prireditev in tudi drugih imenih se je uveljavilo tuje poimenovanje, na primer glasbeni festival Exit v Srbiji, brexit, ki sicer ima slovensko ustreznico **»izstop Velike Britanije iz Evropske unije«**, vendar je ponavljanje slovenskega prevoda v kratkem besedilu zelo okorno in slogovno slabša možnost, pa Barcolana, čeprav se pri tej pojavlja še različica Barkovljanka. Pri nekaterih pa živita obe obliki, na primer dirka po Franciji in dirka po Italiji oziroma Tour de France in Giro d'Italia (iztočnici sta v Slovenskem pravopisu),

žargonsko pa tudi Giro in Tour. Na MMC-ju so se odločili, da bodo v naslovu, kjer je zaradi omejenega prostora pogosto izbira krajša beseda, pustili citatno poimenovanje Europride. Po pravopisu to ni prepovedano, tuje besede sicer niso del slovenščine, vendar z njo v besedilu sobivajo. Lahko bi uporabili slovensko ustreznico parada ponosa, kar tudi so naredili, in sicer v podnaslovu in v nadaljevanju v besedilu.«

Po prejetih pojasnilih sem pregledala poročanje o paradi na portalu rtvslo.si za več dni. Naslovi so bili sledeči:

27. 8.: Vučić napoveduje, da Srbija ne bo gostila vseevropske parade ponosa Europride

29. 8.: V Beogradu protesti proti "odpovedani oz. prestavljeni" paradi Europride

31. 8.: Blinken pozval Srbijo k izvedbi Europrida

13. 9.: Srbsko notranje ministrstvo prepovedalo vseevropsko Parado ponosa v Beogradu

17. 9.: Nemiri na Europridu v Beogradu, izgredniki v policijo metali topovske udare

17. 9.: Incidenti na Paradi ponosa v Beogradu, 64 aretiranih. Brnabić: "Ponosna sem na državo."

Naslovi v več dneh kažejo, da so v uredništvu MMC uporabljali za Parado ponosa več imen – slovensko, tuje oziroma vseevropsko ter opisno ime "vseevropska parada ponosa Europride". Vsekakor so z več različnimi poimenovanji v več dneh primerno seznanili bralce, za katero parado gre. Izraz Europride so uporabili le dvakrat, pri čemer je pri naslovih novinarskih besedilih nujno upoštevati, da zaradi omejenega prostora včasih uporabijo manj primeren izraz zgolj zato, ker je krajši.

Ko smo z uredništvom in lektorsko koordinacijo "razrešili" uporabo besede Europride in sem vam že nameravala odgovoriti, pa sem pomislila, da ste se morda pritožili zaradi zadnjega dela naslova: "metali topovske udare".

Zato sem lektorsko koordinacijo prosila še za razlago tega. Odgovorili so:

»V [Razlagalnem vojaškem slovarju](#) je geslo topovski udar, kot boljša možnost je sicer predlagana zveza topovska petarda.

topôvski udár -ega -a m → topôvska petárda

topôvska petárda -e -e ž učno sredstvo za imitacijo poka artilerijskih in minometnih orožij in imitacijo delovanja projektila na cilju S: topôvski udár

Ne glede na izvorno srbsko besedno zvezo topovski udar pozna tudi knjižna slovenščina besedo udar v pomenu:

2.navadno s prilastkom *nenadno močno povečanje pritiska na kakem mestu zaradi pojavitve velike količine česa*: preprečevati vodni udar v ceveh; posledice zračnega udara ob eksploziji // *nenaden silovit nastop tega, kar izraža določilo*: udar mraza, vročine

Slovar slovenskega knjižnega jezika, druga, dopolnjena in deloma prenovljena izdaja, www.fran.si, dostop 23. 9. 2022.

Tako ne moremo reči, da je besedna zveza neslovenska. Sklepam sicer, da je šlo ob Europridu za uporabo zelo močnih komercialnih petard s tem, ki so na Balkanu v prosti prodaji. Prilagam sliko.

Verjetno bi bilo v naslovu članka boljše uporabiti bolj splošen izraz, zelo močne petarde ali kaj podobnega; glede tega pa bodo najbrž več lahko pojasnili z MMC.«



Za pojasnilo glede rabe "metali topovske udare" sem prosila tudi uredništvo MMC, a mi niso odgovorili. Iz pojasnila lektorske koordinacije sicer izhaja, da je "topovski udar" sicer tudi slovenska beseda, vendar ne v tem pomenu, kot je bila uporabljena. Na paradi zagotovo niso metali učnih sredstev za imitacijo poka (kjer je kot boljša možnost tudi sicer predviden izraz "topovska petarda", niti ni šlo za nenadno povečanje pritiska, saj v naslovu ne gre za pojav, temveč za metanje predmetov, imenovanih "topovski udari". Šlo je torej za napačno rabo, verjetno nastalo pri prevajanju. Ob tem gre vendarle dodati, da se takšne napake hitreje zgodijo pri prevajanju iz nam bližjih jezikov, kjer izraza ne prevedemo, ker nam zveni povsem domače, čeprav ne nastopa s pravim pomenom.«

Je pravilno "sredin" ali "sredni"?

Bralec **D. B.** je v odzivu napisal, da prijavlja slovnično napako, ki jo je do sedaj zasledil samo na MMC-ju:

»Prijavljam slovnično napako, ki je do sedaj še nisem zasledil nikjer v tiskanih in elektronskih medijih, razen na MMC. Gre za napačen zapis svojilnega pridevnika srednjega dne v tednu (srede), ki ga vaš novinar(ka) že mesece vztrajno piše narobe. Uporablja besedo **sredni**, pravilno je seveda **sredin** (<https://besana.amebis.si/pregibanje/>):

sreda

- samostalnik
- občno ime
- ženski spol
 -

	Ednina	Dvojina	množina
imenovalnik	sreda	sredi	srede
rodilnik	srede	sred	sred
dajalnik	sredi	sredama	sredam
tožilnik	sredo	sredi	srede
mestnik	sredi	sredah	sredah
orodnik	sredo	sredama	sredami

- svojilni pridevnik
 - sredin

Primer napačne rabe je v članku:

[EP v košarki 2022](#)

Slovenija po zelo slabi drugi četrtini in dramatični končnici obstala v četrtfinalu 21 točk Čančarja, 17 Dragića in 14 Dončića, na drugi strani Ponitka dosegel 26 točk Slovenski košarkarji ne bodo ubranili naslova evropskega prvaka. Od turnirja se poslavljajo že po četrtfinalu, v katerem so jih nepričakovano ustavili Poljaki (87:90). Prvi **sredni** obračun med Francijo in Italijo je po podaljšku pripadel Francozom (93:85).

Prosim, da to takoj popravite, ker **sredni** v slovenščini ne pomeni nič.«

Odgovor dežurne lektorice MMC RTV SLO **Tatjane Ličen**:

»Samostalnik sreda ima res svojilni pridevnik sredin, ampak tu je treba uporabiti vrstni pridevnik, in ta se konča na -i. Sredni večer, sredna tekma, sredni časopis.

Prilagam izpis iz Pravopisa:

sréden -dna -o (ê)

srédni -a -o (ê) ~ večer

Kajti pri dnevih ne gre za svojino dneva, ampak za vrsto nečesa v dnevu. Podobno izpeljujemo vrstne pridevnike iz ženskih samostalnikov na -a:

Ura – urni kazalci (vrsta kazalcev)

Neppravilno se uporablja urini kazalci.

Ravno tako ne govorimo o sobotini prilogi, ampak o sobotni prilogi. Vrstni pridevnik: sobota – sobotni večer, ne sobotin.

Prav (tako) imamo skutni zavitek, in ne skutin zavitek, lipov čaj in ne lipin čaj. Limonov gaj.

Nedeljsko popoldne, in ne nedeljin dan (te besede seveda ne uporabljamo, ampak za primer) – torej spet vrstni pridevnik.

Sredin večer se uporablja - pogosto, ampak v bistvu raba ni pravilna.«

Posmrtni ostanki

Gledalko **B. P.** je zmotila raba besedne zveze "posmrtni ostanki" v TV-prispevkih in oddajah:

»Vljudno vas prosim, da iz svojega besedišča enkrat za vselej izbrišete "posmrtno ostanke"! Ni TV hiše v Evropi, ki bi uporabljala to /.../ besedno zvezo!«

Odgovor **jezikovnih svetovalcev RTV Slovenija**:

»Telesu umrlega lahko rečemo truplo, kadaver, posmrtni ostanki, včasih – s poudarjeno bližino – tudi mrtvec, pokojnik ipd. Vsak izmed naštetih izrazov se pojavlja v določenem besednem in stvarnopomenskem okolju, zato njihova raba ni naključna. Kadaver v secirnici ne more nadomestiti trupla v policijskem zapisniku, ob odkritju grobišč pa je govor o posmrtnih ostankih žrtev. Posmrtni ostanki namreč označujejo razkosano ali kako drugače težje razpoznavno truplo, zato je takšna besedna zveza nujno potrebna za natančno izražanje. Res pa v nekaterih okoliščinah pomeni preprosto pokojnika oz. njegovo truplo. Slovar slovenskega knjižnega jezika takšno rabo zaradi odmika od prvotnega, prej omenjenega pomena označuje kot ekspresivno, torej čustveno, a po funkciji gre za evfemističen odmik od neprizadetosti oz. gole nevtralnosti, ki jo čutimo ob rabi besede truplo. To je bilo videti tudi ob pogrebu kraljice Elizabete II. O posmrtnih ostankih oz. mortal remains in posmrtnih ostacih so takrat poročali tudi angleški in hrvaški mediji. Zagotovo torej lahko razmišljamo še o drugih sopomenkah za pietetno oznako trupla, nikakor pa izraz posmrtni ostanki ni neustrezen ali v nasprotju s slovarskim in korpusnim jezikovnim gradivom.«

Varuhinja je gledalki v odgovoru še napisala, da se namerava v kratkem sestati z vodjo lektorske službe na temo hišnih pravil rabe določenih besed, besednih zvez in drugih pravil, ki bi bile vsem ustvarjalcem vedno na voljo na interni strani RTV Slovenija.

Gledalka se je odzvala:

»V mojem protestu o "posmrtnih ostankih" Elizabete II. ste se zelo potrudili z razlago, ki mi je več ali manj znana. Od kadavrov do mrtvecev, ostankov in še kakšnih ...(40 let dela v zdravstvu!)

Ne gre za to, ali je izraz dovoljen ali ne. Zvenel mi je srhljivo. Kaj bi bilo narobe z izrazom "krsta s pokojno Elizabeto II. se pomika ..".

Opravičujem se za moj čustveni odziv in vas lepo pozdravljam.«

Odzvala se je tudi varuhinja:

»Se strinjam z vami, prav zato se bom sestala z lektorji, da dorečemo hišna pravila in boljše izbire, ki bodo novinarjem vedno na dosegu roke. In seveda priporočila tudi občasna interna jezikovna izobraževanja za novinarje. Nekaj teh sicer poteka.«

Uporaba knjižnega pogovornega jezika v oddaji Šef doma

Gledalko **Š. P.** je zmotil knjižni pogovorni jezik v oddaji Šef doma na TV SLO 1:

»Spremljam novo sezono oddaje Šef doma. Ob ogledu epizode Sacherjeva torta in ježki iz ostankov biskvita (predvajana v petek, 16. 9. 2022), me je zelo zmotila uporaba slovenskega jezika. Besede kot so "kuhave", "začneve", "potrebovale", "nočeve" in tako naprej so me zelo zmotile, saj menim, da za nacionalno televizijo niso primerne. Oddaja in voditeljici sta simpatici, uporaba govornega knjižnega jezika pa katastrofalna.«

Odgovor varuhinje:

»Hvala za vaš odziv, iz katerega je razvidno, da pozorno spremljate oddaje TV Slovenija. Vaše mnenje smo (brez vaših osebnih podatkov) posredovali v. d. Razvedrilnega programa **Vanji Vardjanu**, ki je odgovoril:

»Z obema akterkama kuharske oddaje smo opravili pogovor. Ker oddaje snemamo na zalogo vnaprej, pa bodo spremembe "vidne" šele čez nekaj časa.«

Prosimo vas torej še za nekaj potrpljenja, da se iztečejo že posnete oddaje in boste v novih lahko spremljali kuhanje na primernejši jezikovni ravni.«

II. OGLAŠEVANJE

Moteči oglasi

Gledalec **M. Š.** je v odzivu izrazil nezadovoljstvo glede oglasov na TV Slovenija:

»Moja pritožba se nanaša na vse več reklam, ki jih predvaja javna RTV. Ali sploh kdo nadzira število in dolžino raznoraznih reklam, tv-izložb in napovednikov programa, ki presegajo že tretjino vsega predvajanega programa na TV? Ker ljudje plačujemo RTV naročnino mislim, da reklam sploh ne bi smelo biti, ker denarja ne namenimo za te zadeve. Zanima me, kdaj se bo ukinila naročnina ali pa reklame. Menim, da po tako /.../ pristopu z reklamami, nismo dolžni plačevati in prenašati takšnega odnosa RTV-ja do

ljudi. Ker pač celo zadevo ščiti politika in zakon, naj določijo dovoljeni čas predvajanja oglasov med 1. in 4. uro ponoči.«

Odgovor varuhinje s **PRIPOROČILI**:

»Za nekaj pojasnil glede deleža oglasov na TV Slovenija sem prosila **Službo za trženje TV programov in oddaj**, kjer so pojasnili:

»Novela zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah za TV Slovenija določa, da obseg televizijskega oglaševanja in televizijske prodaje v televizijskem programu ne sme preseči 15 odstotkov časa med 6. in 18. uro ter 15 odstotkov časa med 18. in 24. uro.

Med TV oglaševanje v skladu z zakonom spadajo oglasi, plačana video obvestila, informativno oglaševanje in samooglas. Televizijsko oglaševanje mora biti jasno prepoznavno tako, da ga je mogoče razločiti od uredniško oblikovanih del, objavljeno v posebnih blokih, ki so optično in zvočno ločeni od programskih vsebin.

Z oglasi ni dovoljeno prekinjati državnih proslav in verskih obredov. Prav tako ne informativnih oddaj, oddaj z versko vsebino in otroških oddaj, ki so krajše od 30 minut. Na TV Slovenija pa poleg tega z oglaševanjem ni dovoljeno prekinjati celovečernih in televizijskih filmov.

Tako kot prihodki od oglaševanja, tudi prihodki od TV prodaje Televiziji Slovenija omogočajo, da se v naših programih predvajajo vsebine, ki jih sicer zgolj iz RTV-prispevka ne bi bilo mogoče financirati. Tudi TV prodaja mora biti jasno razpoznavna in optično in zvočno ločena od drugih programskih vsebin, ter objavljena v posebnih blokih. TV Slovenija TV prodaje ne predvaja med 18:00 in 23:00.«

Zapisane deleže oglasov na TV Slovenija določa novela Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki je začela veljati januarja letos. Ta je, kot pravilno ugotavljate, omogočila več oglasnega prostora na vseh televizijskih postajah, tudi na TV Slovenija. Na ostalih televizijah dovoljuje še več oglasov, do 20 odstotkov časa med 6. in 24. uro oziroma za četrtno več kot na TV Slovenija.

TV Slovenija je pred to novelo smela predvajati največ 7 minut oglasov na uro v času med 6. in 18. uro in največ 10 minut oglasov na uro v času med 18. in 23. uro. Po novem je to določeno v odstotkih, preračunano na minute pomeni to največ 9 minut na uro v času med 6. in 24. uro. V večernem času, ko smo gledalci najbolj občutljivi na oglase, se je torej dovoljen čas za oglase povečal, čez dan pa zmanjšal.

Nikakor pa čas oglasov (brez TV prodaje) ne presega tretjine programskega časa, v večernem času, ko TV prodaja ni dovoljena, dosega torej manj kot desetino programskega časa.

Nadzor nad izvajanjem tega zakona izvaja Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (AKOS), zakon določa tudi globe za kršitve, denimo od 6.000 do 60.000 evrov za pravno osebo. Glede na to, da je med TV postajami v Sloveniji kar močna konkurenca, količino oglasov zelo verjetno medsebojno spremljajo tudi TV postaje.

Prihodke od oglaševanja omogoča tudi veljavni Zakon o RTV Slovenija, poleg prihodkov od RTV-prispevka. Vse to vam navajam zgolj v pojasnilo, nikakor pa ne v opravičilo ali zagovor takšnega sistema financiranja RTV Slovenija.

Ker sem na naslov varuhinje prejela v zadnjih mesecih kar nekaj pripomb gledalk in gledalcev, da jih oglasi motijo, sem ta problem izpostavila tudi Programskemu svetu RTV Slovenija ob pripravi Programsko-produkcijskega načrta (PPN) za prihodnje leto. Med **Priporočili** zanj sem tako zapisala: »**Moteči oglasi**: skoraj ni meseca brez pripomb gledalcev, da je preveč oglasov; motijo jih zlasti znotraj ene oddaje, veliko pritožb je na TV prodajo«. Na septembrski seji, na kateri sem ta priporočila predstavila, sem o tem še povedala: »Deloma na radio, še bolj na televizijo, se nanaša **priporočilo za premislek o oglasnih oddajah oziroma TV prodaji. Pri televiziji je na oglase še eno priporočilo – oddaj z več gosti, kjer se razvije razprava, ne prekinjati z oglasnimi bloki.**«

Konkretnega učinka mojih priporočil za zdaj žal še ni. Na vprašanje, ali in kako so to moje priporočilo upoštevali pri pripravi PPN za leto 2023, je generalni direktor RTV Slovenija na seji povedal, da je tudi sam zagovornik televizije brez oglasov, še zlasti brez TV prodaje, a da trenutno finančne razmere tega ne dopuščajo, ne da bi to pomenilo krčenje programov.

Vsekakor upam, da bo v prihodnje država kot ustanoviteljica RTV Slovenija dala državljanom, stroki in odločevalcem priložnost za **razmislek o tem, kako financirati RTV Slovenija in ali je to možno brez ali z manj oglasi**. Rešitev, da bi se oglasi predvajali med 1. in 4. uro ponoči, vsekakor ni prava, ker oglaševalci seveda oglašujejo glede na doseg medija (koliko gledalcev vidi oglas). Ponoči pa TV Slovenija gleda zelo malo ljudi.«

Gledalec **M. G.** je izrazil nezadovoljstvo nad oglasi v oddaji **Arena**:

»Oddaja, kot je Arena in podobne pogovorne oddaje, bi morali voditi »moderatorji«, ki bi moderirali diskusijo med udeleženci in jo usmerjali, ne pa da so voditelji, ki vodijo v stilu »vprašanja in odgovori«! Predvsem pa je katastrofa, da v takšne oddaje mešate še reklame - in to v eni uri celo dvakrat Dosti gledam tuje podobne oddaje, predvsem nemške. Niti približno komu ne pade na pamet, da bi med pogovorne oddaje mešal reklame. Na ARD in ZDF vodijo (moderirajo oddaje) novinarji pisano v velikim »N«. Oddaje se imenujejo po voditeljih. Tu se zgledujte /.../«

Odgovor varuhinje:

»Glede oglasov med oddajami sem prejela letos kar precej pripomb gledalk in gledalcev, zlasti jih, tako kot vas, motijo oglasi med pogovornimi oddajami, kjer oglasni bloki

neredko prekinejo misli gostov. To sem zapisala tudi v **Priporočilih za pripravo programsko-produkcijskega načrta za leto 2023**, ki so objavljena kot **Priloga 1** na strani **xy**. Na seji Programskega sveta in na skupni seji vseh komisij Programskega sveta, kjer sem to predstavila, se je mnenju pridružilo tudi nekaj svetnikov. Generalni direktor RTV Slovenija je na to pripombo povedal, da tudi sam ni zagovornik oglasov, saj je, nenazadnje, odraščal ob BBC-ju, ki nima oglasov. Vendar sedanji način financiranja RTV Slovenija žal ne omogoča delovanja brez prihodkov iz oglaševanja, ki predstavljajo približno osmino vseh prihodkov in bi krčenje ali umik oglasov nujno pomenilo krčenje programov RTV Slovenija. Zato je to stvar morebitnega razmisleka ustanovitelja – države in državljanov.

Količina oglasov, ki jih RTV Slovenija lahko predvaja, je zakonsko omejena na največ 15 odstotkov časa med 6. in 24. uro. Z oglasi ni dovoljeno prekinjati državnih proslav in verskih obredov, informativnih oddaj, oddaj z versko vsebino in otroških oddaj, ki so krajše od 30 minut, celovečernih in televizijskih filmov.

Dokler je sistem tak, je torej možno samo, da voditelji pogovornih oddaj omilijo posege oglasov v vsebino s tem, da vodijo pogovore tako, da zaokrožijo sklope pogovorov do oglasnih blokov.«

Gledalca **M. R.** pa so še posebej zmotili oglasi, ki so prekinjali **posebno oddajo Kraljica** (15. 9. 2022 ob 20. uri na TV SLO 1):

»Včeraj ste na 1. programu objavili posebno oddajo Kraljica med 20. uro in 21.55, ki je bila vsebinsko bogata s kompetentnimi gosti na aktualno temo o smrti britanske kraljice Elizabete II. Zelo moteče za spremljanje oddaje pa je bilo stalno prekinjanje poteka zaradi nujnega predvajanja reklam, kjer smo si lahko ogledali znižane ponudbe Mercatorja. Spara, Lidla, Merkurja, avtomobile in na koncu še seveda Hoferja. Zanimivo je bilo gledati, kako sredi oddaje, ki naj bi bila tudi malo pietetna, TV Slovenija gledalcem ponuja nakupe zelenjave, mesa, pralnega stroja, avtomobila, rušilnega kladiva, igrač ..., če sem malo ciničen, je manjkala še samo ponudba gradbenega železa, apna, cementa in gradbenih strojev, klobas, toaletnega papirja, otroških plen, higienskih pripomočkov, traktorskih prikolic ...

Predlagam, da varuh pravic preveri, koliko programskega časa oddaje je bilo porabljenega za napovedano vsebino in koliko za oglaševanje, rezultat bo po moje presenetljiv. Ali ne bi bilo do gledalcev korektnije, da se opravi oddaja v celoti brez reklam, nato pa pusti reklamni blok, ki naj ga gledajo tisti, ki jih to zanima, ostali pa bomo seveda začasno ugasnili sprejemnik.

Verjetno se je potrebno odgovorno vprašati, kaj takšne oddaje pomenijo za državo, o kateri poročajo, in kakšni odzivi ali poročila bodo poslana z veleposlaništva Velike Britanije v Ljubljani na britansko zunanje ministrstvo (FCO) o poročanju nacionalne televizije o dogodkih ob smrti njihove kraljice.

Sprašujem varuha, ali bo verjetno prenos pogreba pokojne kraljice tudi "vsebinsko obogaten" z reklamnimi bloki, ali pa bo opravljen s potrebno mero dostojnosti /.../ Če želi biti TV res javna TV, bi veljalo, da se zgleduje po standardih BBC. Odgovornost vodstva TV in RTV je tukaj.«

Odgovor **varuhinje**:

»Zahvaljujem se vam za tehtne in utemeljene pripombe in pomisleke. Vaš dopis sem (brez vaših osebnih podatkov) posredovala nekaterim pristojnim službam na RTV. Odgovor glede oglaševanja med oddajo Kraljica in glede prenosa pogreba je pripravil vodja Službe za trženje TV-programov in oddaj **Andrej Tekavec**:

»Zakon o RTV Slovenija naši hiši dovoljuje tržno dejavnost, kamor spada tudi prodaja oglasnega prostora. Oglase predvajamo v skladu z zakonskimi omejitvami, poleg tega izpolnjevanje zakonskih omejitev redno nadzorujejo pristojne inštitucije. Omejitve oglaševanja, ki bi bile strožje od zakonsko predpisanih, so v pristojnosti vodstva TV SLO, ki pa se ob tem zaveda morebitnega izpada oglaševalskih prihodkov. Za oddajo, ki jo navaja gledalec/gledalka, navodil o dodatnih omejitvah ni bilo, med prenosom pogreba pa oglasnih prekinitev ne bo.«

Kaj pomeni znak "P" v zgornjem desnem kotu na zaslonu?

Gledalec **J. N.** je v desnem zgornjem kotu zaslona opazil znak "P" in na varuhinjo naslovil vprašanje, kaj omenjena oznaka pomeni:

»Zanima me, kaj pomeni znak P na svetli podlagi, ki se občasno pojavi v zgornjem desnem kotu tv programov?«

Odgovor **strokovne sodelavke varuhinje**:

»Hvala za vaš odziv in za pozorno spremljanje oddaj Televizije Slovenija. Kot je pojasnil vodja Službe za trženje TV-programov in oddaj **Andrej Tekavec**, »znak pomeni, da oddaja vsebuje promocijsko umeščanje izdelkov. Takšno označevanje narekuje zakonodaja.«

Navajamo še Splošni akt o promocijskem umeščanju izdelkov in sponzoriranju, objavljen v Uradnem listu RS, št. 74/2022 z dne 27. 5. 2022 (<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2022-01-1707?sop=2022-01-1707>). Kot je navedeno v 1. členu »Ta splošni akt določa način označevanja programskih vsebin iz četrte alineje četrtega odstavka 26. člena ZAvMS. Ta splošni akt tudi podrobneje določa nekatere izraze iz 24. in 26. člena ZAvMS ter podrobneje ureja zahteve in omejitve pri sponzoriranju iz 24. člena ZAvMS«.

Na označevanje promocijskega umeščanja izdelkov se podrobneje nanaša 4. člen Splošnega akta, in sicer:

»4. člen

(označevanje promocijskega umeščanja izdelkov)

(1) Namen označitve programske vsebine, ki vsebuje promocijsko umeščanje izdelkov, je izključno v tem, da se gledalca nedvoumno seznanijo z dejstvom, da bo med gledanjem posamezne programske vsebine izpostavljen avdiovizualnemu komercialnemu sporočanju, ki želi vplivati na njegovo potrošniško vedenje.

(2) Označitev mora biti izvedena z objavo jasno vidnega vizualnega simbola »P« v krogu na začetku, po morebitnih prekinitvah (na primer po oglasnem bloku) in na koncu programske vsebine. Vsaka pojavitev vizualnega simbola mora trajati najmanj trideset (30) sekund.

(3) Vizualni simbol iz prejšnjega odstavka mora biti objavljen v zgornjem desnem ali levem kotu zaslona /.../««

III. TEHNIČNE ZADEVE

(Ne)enaka obravnava gledalcev?

Pravna pisarna RTV Slovenija je prejela poziv gledalca **A. K.**, na katerega je že odgovorila, ker pa gledalec v pozivu RTV Slovenija obtožuje, da neenako obravnava gledalce, je Pravna pisarna poziv posredovala v reševanje varuhinji. Povzemamo del poziva:

»/.../ Glede na to, da lahko v okolici Brežic nemoteno spremljajo programe RTS prek zunanje antene, je trditev, da se vse gledalce, ki nimajo možnosti sprejema televizijskega signala, obravnava enakovredno, neresnična /.../«

Varuhinja je ugotovila, da **ne gre za neenako obravnavo**, saj na območju, kjer gledalec živi, geografski pogoji onemogočajo sprejemanje programov TV Slovenija s klasično zunanjo anteno. Isti gledalec se je z več telefonskimi klici obrnil tudi neposredno na varuhinjo, ki mu je (zagotovila), da se bo v kratkem sestala z vodjo OE Oddajniki in zveze, da bi našli rešitev, ki bi gledalcu omogočila spremljanje programov TV Slovenija.

Velikost podnapisov in svetlost črk na zaslonu

Gledalec **J. S.** je v klicu varuhinji povedal, da se mu podnapisi na zaslonu zdijo premajhni, črke pa so včasih presvetle in dodal, da bi bilo morda dobro, da bi bili ti na temni podlagi.

Odgovoril je vodja TV produkcije **Jure Sovinek**:

»Na RTV Slovenija uporabljamo standardizirane podnapise, ne glede na vsebino. Velikost črk je skladna s priporočili za tujejezične vsebine, standardizirana tako, da povprečna dolžina podnapisa (32 znakov/vrstica) zakrije okrog 5 % aktivnega dela slike. Črkam je za povečanje berljivosti dodana tudi črna obroba, dodajanje ozadja pa uporabljamo izjemoma takrat, ko je berljivost zaradi slike močno zmanjšana. Dodatno ozadje zakrije okrog 12 % aktivnega dela slike, kar je precejšen poseg v sliko, zato tega ne uporabljamo.«

IV. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM

Težave pri podnaslavljanju TV vsebin v živo

Dve gledalki sta se obrnili na varuhinjo zaradi težav pri podnaslavljanju vsebin. Navajamo oba odziva.

»Imam veliko zadrego glede podnapisov na TVS. Izjemno sem hvaležna osebam na TVS, ki se trudijo v tej smeri. Po drugi strani pa sem vsakodnevno razočarana, ker niti ena! poročila ne gredo skozi brez napak pri podnapisih. Za primer: pri včerajšnjih poročilih (31. 8.) ob 19. uri se je javila komentatorka ga. Vlasta Jeseničnik iz Moskve. Medtem, ko je objavljala novice ob smrti Gorbačova, so podnapisi tekli o naslednji temi. Dopuščam možnost, da se javljanje iz tujine vrine v program. Ampak tehniki morajo spremljati zadevo, da ustrezno poteka.

Vsakodnevno se dogaja, da podnapisi tečejo ali ostanejo na ekranu, ko je že povsem druga oddaja. (npr.: vreme itd.). Mislim, da gre v teh primerih za (malomarnost?) človeški faktor in da je nekomu povsem vseeno, kaj se s podnapisi dogaja. Če bi nekdo od pristojnih vsaj enkrat spremljal dogajanje, bi zelo hitro ugotovil, kje in zakaj se pojavljajo te nedopustne napake.

Žal sem pri tv oddajah povsem odvisna od podnapisov. Poznam Dostopno itd., vendar so vsakodnevna poročila zame tudi aktualna. Imam obvestilo DGNL, na katerega sem se kot član s to problematiko obrnila prvič, da imajo več tovrstnih nezadovoljnih naglušnih s podnapisi TVS, da je bilo že posredovano Varuhu, a brez učinka. Torej, potrebujemo konkretno instanco, na katero bi se lahko obrnili, če vi ne morete ukrepati. Da se v hiši oddelek trudi z uvajanjem podnapisov, realizacija v poročilih pa je porazna, je po mojem laičnem poznavanju tehnične narave.« (B. L.)

»Že nekaj časa se nisem oglasila na to temo. Zadnje čase se je pa kar nekaj gluhih in naglušnih gledalcev pritožilo zaradi včasih res nemogočih podnapisov. Včasih pa tudi izpada teh, kar sva poskušali urediti z Matejo Vodeb, če sem to pravočasno opazila, saj vseh oddaj res ne morem gledati.

Predvsem nekaj tednov nazaj opažam pri različnih informativnih programih nenavadno prakso. Za vse gre podobno. Napovedovalka že govori o drugi stvari, kar piše na ekranu spodaj. Podnapisi pa tečejo še o prejšnji novici ali dogodku. In potem, ko se oddaja že zaključuje, podnapisi še tečejo, čeprav je napovedovalka že zaključila. A objave oziroma

zaključka ni podnaslovljenega. To se dogaja vsakodnevno in tudi napake v tekstu so pogoste oziroma vsakodnevne.

Prejšnjo soboto oddaja Na vrtu ni bila podnaslovljena. Prav tako v nedeljo oddaja Ljudje in zemlja. So se pa tu podnapisi pojavili 5 minut pred koncem.

Res mi ne gre v glavo delo tehnikov, da tega ne opazijo in takoj odpravijo napako.

Kljub temu, da je veliko oddaj podnaslovljenih, se te napake v glavnem dogajajo v živo, kjer si ljudje želijo svežih in aktualnih informacij. Kaj ti pomaga, če gledaš neko stvar v ponovitvi, ko pa je resničnost že mimo in od informacije nimaš več ničesar. Velikokrat imam občutek, da so podnapisi le zato, ker jih kot nacionalna TV morate delati.

Kot varuhinja imate nevhvaležno delo, ko morate opozarjati na napake, vendar je to vaše delo in če ga kdo na opravlja dobro, ga je treba opozoriti.

Zadnjič, ko sem imela pripombe o tem, ste obljubili, da se boste potrudili, da do teh napak ne bo več prihajalo.

Komaj čakamo, da bo podnaslavljanje tudi v vseh oddajah v živo, a imam neprijeten občutek, da do tega ne bo prišlo še tako kmalu, če že te napake v podnaslavljanju ne morete odpraviti. Mislim, da bi se to z več pozornosti in prizadevanja dalo rešiti v zadovoljstvo uporabnikov podnapisov.« (F. P.)

Odgovor varuhinje:

»Z veliko zamudo in zato velikim opravičilom se vam zahvaljujem za vaš dopis. Deloma se odzivam tako pozno tudi zato, ker vas ne želim odpraviti s splošnimi floskulami o tem, kako se vsi na RTV trudimo (učinka pa ni). Zato sem vaše in še nekaj pripomb (brez osebnih podatkov) posredovala na več pristojnih naslovov – tako zaradi pojasnila o tem konkretnem primeru, kot tudi širšega, zakaj do takih težav prihaja in kaj lahko kdo stori, da bo takšnih napak čim manj. Posredujem vam odgovore treh pristojnih, ki sem jih posredovala tudi ZDGNS. Ob koncu je še moje mnenje in napoved, kaj bom še storila, da bo napak čim manj in da boste lahko dostopali do čim več vsebin.

Iz Službe za podnaslavljanje je **Simona Blatnik** odgovorila:

»Prebrala sem vse maile in moj odgovor je tak: pri nas se resnično trudimo informativne oddaje podnasloviti kar se da natančno. Tega, kar piše gospa, da ostanejo podnapisi od vremena, ko teče druga oddaja, si ne znam predstavljati, ker mi moramo dejansko ugasniti poročila, torej vreme, da lahko nadaljujemo z drugim delom, tako da ne vem, kako je to mogoče.

Bom prosila kolega Alberta Gyurico, da prebere del sporočila, ki se tiče tega problema. Mogoče on pozna odgovor, sploh nerazumljivega zamika, ki ga omenja gospa.

Moram pa zopet izpostaviti dejstvo, da smo na našem oddelku pri podnaslavljanju informativnih oddaj v živo odvisni od tega, kakšne prispevke

novinarji odložijo v iNews. Če so torej ti pomanjkljivi, zatipkani in nepopolni, če so napake, kar ponavadi so, mi drugače ne moremo spustiti v živo. Ponovno apeliram, da se na to, kot že vrsto let opozarjam, **opozori novinarje**, saj slaba luč vedno znova pade na MMC.

Druga stvar: dogaja se, da tik pred poročili ali celo med poročili zamenjajo vrstni red prispevkov. Tukaj pride tudi pri nas do težave, saj moramo velikokrat nekaj prispevkov preskočiti, da najdemo pravega in potem iskati nazaj prejšnjega. V takem primeru seveda pride do tega, da kakšen podnapis ni spuščen na sekundo natančno, ker drugače ne gre.

O oddajah, ki niso bile podnaslovljene prejšnji vikend (Na vrtu in Ljudje in zemlja): oddaje se niso predvajale, ker avtomatsko štartanje ni bilo omogočeno, na kar morajo odgovoriti tehniki.«

Albert Gyurica iz projektne pisarne MMC je dodal naslednje pojasnilo:

»V primeru te pritožbe žal ni enostavnega odgovora. Zato je tudi moj odgovor bolj splošen.

Storitev podnaslavljanja je z razvojem tehnike postala kompleksnejša, kot je bila v preteklosti. Sedaj se sistem razteza čez štiri tehnične sklope in mora pravilno delovati tako znotraj vseh sklopov kot tudi na prehodu med njimi. Le tako lahko deluje storitev pravilno na izhodu RTV. Velikokrat je težava s samo vsebino in tehnika ni kriva. Tehnične napake poskušamo reševati sproti, na vsebinske pa žal samo opozarjamo (v tehniki).

Pri ugotavljanju tehničnih nepravilnosti uporabljamo 4 sisteme za distribucijo (DVB-T prizemno omrežje, satelitska, kabelska in IPTV distribucija). Dodatno k temu je aktivna distribucija preko interneta z dodatkom, da obstajata še avtomatsko ter dve ročni varianti za predvajanje. Res je veliko priložnosti, da gre kaj narobe.

Pri vsaki prijavi napak je zato potrebno razumeti celotno verigo, ki je prisotna pri pritožbi. Povedano po domače, razumeti, na kakšen način, na kateri napravi in pri katerem operaterju spremlja nekdo naše vsebine. Zato predlagam, da se te informacije pridobijo v teku reševanja vsake pritožbe.

Potrebno bi bilo tudi centralizirano zbirati pritožbe, da razumemo, ali gre za posamične primere nepravilnosti ali za sistemsko, ki jo lahko odpravimo na enem mestu. To je še toliko bolj pomembno, kadar se pritožnik izraža s splošnimi primeri.

Opozoriti moram tudi na to, da so proizvajalci TV pričeli s proizvodnjo vedno bolj pametnih sprejemnikov, ki marsikatero staro tehnično rešitev izvajajo na sodoben način. Tudi tukaj lahko pride do nepravilnosti, ki sploh niso krivda RTV. Nekaj takih primerov smo že reševali v preteklosti. Kot primer naj navedem, da

ni specifikacije o tem, v kolikšnem času se mora odzvati sprejemnik in umakniti podnapise potem, ko smo jih na naši strani že prenehali oddajati.

Nekaj lastnih potencialnih tehničnih težav smo že identificirali in smo nanje sproti bolj pozorni. Druge pa sproti odkrivamo in rešujemo v več sklopih. V tehniki trenutno rešujemo primer po primer, ker nimamo sistema, ki bi nam omogočal drugačno delo. Zato je potrebno za vsak specifični primer iz vseh sistemov prebrskati vse zapise (za N dni nazaj), jih nekako dati na časovno os ter oceniti, kaj bi lahko šlo narobe.

Napake, ki so že mimo in so systemske, bomo kmalu zopet srečali. Zato predlagam, da se posvetimo njihovem reševanju. Tistih za nazaj žal ne moremo več popraviti.«

Stališča A. Gyurice je podprla tudi vodja službe za dostopnost **Mateja Vodeb**, ki je ob tem varuhinji posredovala priporočila in pojasnila, ki jih je tudi sama že večkrat poslala novinarjem in urednikom Dnevnoinformativnega programa (DIO):

»Pošiljam vam priporočila z zavedanjem, da jih zaradi narave dela v DIO vedno ne bo mogoče vedno upoštevati. Kadar pa lahko, boste s tem omogočili gluhim in naglušnih ter slepim dostopnost do naših aktualnih vsebin.

SISTEM SINTEZE GOVORA ZA SLEPE OSEBE – ZVOČNI PODNAPISI

Sistem za podnaslavljanje z govorno sintezo za slepe deluje tako, da tajnica režije starta podnaslovljeni prispevek na sistemu Quantel. Torej govorna sinteza deluje le, če je datoteka s podnapisi (prevodi tujejezičnih govorcev za videče) **dostavljena v režijo S3 - oziroma na lokacijo za odlaganje podnapisov vsaj eno minuto pred začetkom** predvajanja določenega video posnetka. Če se iz režije RP ročno predvajajo podnapisi, avtomatika **ne more** predvajati še govorne sinteze, ker gre pač za ročni postopek, na katerega avtomatika žal nima vpliva. Zato prosim, da posredujete v sistem podnapise tujejezičnih delov prispevkov takoj, ko je to mogoče.

PODNAPISI ZA GLUHE IN NAGLUŠNE

Podnapisi za gluhe in naglušne se avtomatično generirajo iz I-newsa oz. iz tekstov, ki jih vnesete v I-news. V kolikor tekst ni vnesen, potem žal ni podnapisov. Zato prosim, če lahko vnašate čim več tekstov, vključno s popisi izjav, razen kadar to zaradi hude časovne stiske ni možno oz. če pogovor poteka v živo.

Poleg tega smo se v preteklosti že večkrat dogovarjali o zaposlitvi dveh oseb (ena dopoldne in druga do končanja Odmevov), ki bi v desku urejali podnapise pred dnevnoinformativnimi oddajami. Popisovali bi manjkajoče izjave v prispevkih, vnaprej posnete pogovore z gosti v studiu ter vnaprej posnete duplexe

dopisnikov in ostalo. S takšnim načinom bi se zmanjšalo število napak in nepodnaslovljeni bi ostali zgolj deli, ki se predvajajo v živo, kar pa bi dopolnili z razpoznavalnikov govora, ko bo tehnologija implementirana. Žal do sedaj še ni prišlo do dodatnih zaposlitev.«

Kot varuhinja menim, da so vsi pristojni zelo podrobno pojasnili ozadja, ki vplivajo na pojavljanje napak, ter trud, ki ga vlagajo v to, da bi bilo napak res čim manj. Tako boste tudi vi lažje razumeli kompleksnost reševanja težav oziroma velikega števila možnosti, kjer lahko do napak pride.

Seveda pa reševanje napak ni vaša stvar, za njihovo odpravo je poklicana RTV Slovenija. Zato sem ponovno posredovala priporočila Mateje Vodeb dnevnoinformativnemu programu TV Slovenija, s prošnjo, da tudi vsi novinarji in ostali ustvarjalci prispevajo svoj delček v verigi zagotavljanja čim boljše dostopnosti.

Pri tem sem zadovoljna, da pri opozarjanju ne naletim na zid, temveč praviloma – in kot je razvidno tudi iz zgornjih odgovorov – na zelo veliko pripravljenost velike večine, da naredijo vse, kar je v moči ali pristojnosti vsakega izmed njih.

Problematiko bom izpostavila tudi na seji Programskega odbora za invalide ter na sejah komisij za multimedijske vsebine in za informativne vsebine. Glede na razpravo na komisijah bom po potrebi pripravila tudi predlog Programskemu svetu, ki lahko naloži konkretne zadolžitve vodstvu RTV Slovenija.

Z upanjem, da bo napak čim manj, vsebin, dostopnih gluhih in naglušnim ter slepim in slabovidnim pa čim več, vas lepo pozdravljam.«

V. RTV-PRISPEVEK

Na varuhinjo sta se glede obveznosti plačila RTV-prispevka obrnila gledalka in gledalec.

Gledalca **B. O.** je zanimalo, zakaj mora plačevati RTV-prispevek, če ne gleda in ne posluša programov RTV Slovenija:

»Plačujem RTV-prispevek, čeprav ne koristim Slo 1, Slo 2, Slo 3 in ne poslušam radia nasploh. Zanima me, zakaj plačujemo ta prispevek ? /.../ Včeraj sem prebral nekje, da se bo RTV-prispevek dvignil .Ali moram jaz to plačevati? Ti programi so, kolikor vem, vsi digitalni. To pomeni, da se lahko izsledi, kdo jih koristi in kdo ne, ker digitalna televizija oddaja povratne informacije /.../«

Varuhinja je gledalcu, med drugim, pojasnila, da je RTV-prispevek posebna oblika javne dajatve, predpisana z Zakonom o RTV Slovenija. Če gospodinjstvo ne izpolnjuje zakonsko natančno določenih pogojev za oprostitev plačila RTV-prispevka, ga je po veljavni zakonodaji dolžno plačevati. Ob koncu obširnega odgovora je dodala:

»O tem, ali ustrežete pogojem za oprostitev plačila RTV-prispevka, se lahko pozanimате na spletni strani rtv.prispevki@rtvslo.si«.

Gledalka **A. P.** pa je v odzivu napisala, da na naslovu, kjer živi, nima TV-signala, zato ne bi plačevala za nekaj, česar ne koristi.

Varuhinja je gledalki odgovorila, da je zavezana varovanju osebnih podatkov, zato njenih podatkov ne more posredovati naprej, ampak mora gledalka to storiti sama. Napisala je še:

»RTV-programe se načeloma lahko sprejema na več različnih načinov (tudi s pomočjo računalnika, tabličnega računalnika in mobilnega telefona z dostopom do spleta).

Za oprostitev plačila se lahko obrnete na pristojno službo, ki je dosegljiva na več načinov: Služba za obračun RTV-prispevka, Čufarjeva ulica 2, 1550 Ljubljana

Telefonska številka: 01/475 46 00

Informacije po telefonu od ponedeljka do petka od 8.00 do 15.00

Elektronska pošta: rtv.prispevki@rtvslo.si

Informacijska pisarna: Čufarjeva ulica 2, Ljubljana

Uradne ure: ponedeljek - petek od 8.00 do 12.00 ter ob sredah še od 14.00 do 17.00«.

VI. VARUHINJA

Priporočila za PPN 2023

Na podlagi odzivov gledalcev, poslušalcev, bralcev in uporabnikov vsebin RTV Slovenija v obdobju od januarja do avgusta 2022 je varuhinja podala nekaj priporočil, ki so lahko v pomoč ali razmislek načrtovalcem Programsko-produkcijskega načrta za leto 2023. Objavljena so kot **Priloga 1** na strani **82**.

Smernice za zaščito otrok v programih RTV Slovenija

Varuhinja je prejela osnutek **Smernic za zaščito otrok v programih RTV Slovenija** in nanje podala nekaj mnenj in pripomb.

»Prosim, da se kot varuh javno vključite v kadrovske spremembe na RTV SLO«

Gledalec **B. G.** je na varuhinjo naslovil prošnjo, da se kot varuhinja vključi v kadrovske dogajanje na RTV Slovenija.

»Želim in prosim, da se kot varuh javno vključite v kadrovske spremembe v vaši hiši oziroma na RTV SLO /.../ Odmevi so bili v preteklosti večkrat nagrajeni zaradi profesionalnosti novinarjev! ... in to profesionalno novinarstvo je potrebno spoštovati in nadgrajevati!«

Varuhinja je odgovorila:

»Glede na Pravilnik o delovanju varuha pravic gledalcev https://img.rtv slo.si/files/2021/12/07/46_384780799070699538_pravilnik-o-delovanju-varuha-2021.pdf varuhinja ne sme posegati v kadrovske spremembe na RTV Slovenija, niti se do njih ne sme opredeljevati.

Lahko pa kot varuhinja spremljam in presojam konkretne prispevke in oddaje konkretnih novinarjev, predvsem glede tega, ali spoštujejo vsa določila Poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija. V njih je med drugim zapisano tudi, da morajo novinarji RTV Slovenija spoštovati neodvisnost in avtonomnost programov RTV Slovenija in da pri gledalcih ne smejo zbuditi občutka, da so pristranski oziroma da je njihova profesionalna integriteta okrnjena. Če imate ali boste imeli kakšno konkretno pripombo glede objavljene vsebine, se seveda lahko obrnete name.«

Tudi gledalka **S. A. V.** je izrazila mnenje glede sprememb v programski shemi in dogajanja v Informativnem programu TV Slovenija ter prosila varuhinjo za odziv:

»Že več kot leto dni se dogajajo pritiski na novinarje in druge sodelavce informativnega programa TV SLO. Na TV SLO se dogajajo spremembe v programskem načrtu, ukinitve planiranih oddaj, odpoved renomiranim novinarjem in druge nepravilnosti. Vseh ne bodo mogli vreči čez okno, saj potem ne bo nobenega, ki bi lahko kvalitetno in objektivno poročal o dogodkih doma in po svetu.

Če je neka oddaja v programskem načrtu in je na televiziji ne predvajajo, pomeni, da je ukinjena. Če pa direktor TV SLO ne upošteva načrta "firme", je pa tako, kot da jaz ne bi izpolnila svojih delovnih nalog. Kmalu bi dobila odpoved, bo odpoved dobil tudi on? Ali mogoče direktor RTV SLO Grah Whatmough, ker je zaposlil nekompetentnega kandidata, ki ni dorasel svojim nalogam. Prosim vaš odziv na to temo. To si plačniki RTV-prispevka zaslužimo.«

Odgovor **varuhinje**:

»Na vaš dopis moram žal odgovoriti, da za večino stvari nisem pristojna. Skladno s [pravilnikom o delovanju varuha](#) namreč varuhinja »obravnava mnenja, pritožbe, pripombe in predloge uporabnikov programskih vsebin Radiotelevizije Slovenija, ki zadevajo programske vsebine javnega zavoda.« In še: »Varuh obravnava samo tiste vloge, ki se nanašajo na objavljene programske vsebine.«

Nekoliko širše pristojnosti daje varuhu člen, ki pravi: »Varuh lahko po prostem preudarku predlaga programskemu svetu sprejem ustreznih sklepov s področja svojega delovanja. Varuh lahko obravnava tudi odzive, ki se nanašajo na storitve RTV Slovenija oz. posredovanje programskih vsebin do uporabnikov, če presodi, da z obravnavo in predlaganjem ukrepov krepi zaupanje javnosti v javno radiotelevizijo ter prispeva k večji

kakovosti storitve. Varuh lahko konkretna vprašanja, ki niso neposredno povezana s področjem njegovega delovanja, na primer o RTV prispevku, sporedu, storitvah, dostopu do informacij javnega značaja itd., odstopi pristojnim službam.«

Vendar tudi te določbe varuhu ne omogočajo, da bi posegal v pristojnosti delovanja drugih organov. Med drugim varuh ne more posegati na kadrovsko področje (preverjanje zakonitosti odpovedi delovnega razmerja, ugotavljanje odgovornosti generalnega direktorja RTV Slovenija ali direktorja TV Slovenija), saj je to v pristojnosti vodstva RTV, zaposlenih in sindikatov, Programskega sveta in generalnega direktorja. Tudi ugotavljanje kršitev PPN je pristojnost Programskega sveta, za ugotavljanje pritiskov na novinarje je pristojna pooblaščenka za mobing na RTV Slovenija, verjetno tudi sindikat, Aktiv novinarjev in morda še kdo.

Lahko pa varuhinja v konkretnih primerih, povezanih z (ne)objavljenimi vsebinami, ugotavlja, ali je šlo v konkretnem primeru za cenzuro ali nedopusten pritisk za objavo ali neobjavo določenega prispevka ali vsebine.

Poleg tega se varuhinja lahko odziva na odzive gledalcev zaradi ukinjenih oddaj, kar sem letos storila že večkrat (vsa mnenja in priporočila so objavljena v mesečnih poročilih, ki so dostopna tu: <https://www.rtvlo.si/varuh/dokumenti/33/8867>).

Na podlagi odzivov gledalcev in poslušalcev sem pripravila tudi **Priporočila pa PPN za leto 2023**, ki so objavljena kot **Priloga 1** na strani **82**.

»Poskrbite za ..., ne vabite v oddaje ...«

Gledalec in poslušalec **M. Š.** je varuhinji napisal:

»Pišem vam kot poslušalec, gledalec in plačnik RTV prispevka že več kot 45 let. /.../ Od vas pričakujem ravnanja, da:

- poskrbite za strokovno in nepolitično vodenje vaše ustanove,
- poskrbite za ustrezno zakonsko in strokovno strukturo programskega sveta ter moralno in etično neoporečnost članov,
- poskrbite za izločitev nestrokovnih in stranki SDS naklonjenih sodelavcev,
- ne vabite v vaše oddaje gostov, ki se dokazano vedejo nekulturno in nespoštljivo do vaših sodelavcev in protokolov /.../

Sporočam vam tudi, da nisem poravnal RTV-prispevka za mesec januar 2022. To bom storil takoj, ko bo objavljena zanesljiva informacija, da imajo /.../ poravnane vse obveznosti iz naslova RTV prispevka do 31. 12. 2021. /.../«

Odgovor **varuhinje**:

»Žal za marsikaj od tega, o čemer me sprašujete, nisem pristojna. Kot varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev moram namreč poleg Ustave, Zakona o RTV Slovenija in Statuta RTV Slovenija spoštovati tudi Pravilnik o delovanju varuhinje https://img.rtvlo.si/files/2021/12/07/46_384780799070699538_pravilnik-o-

[delovanju-varuha-2021.pdf](#), ki določa moje dolžnosti in pristojnosti. V vseh teh dokumentih so jasno določene pristojnosti posameznih organov, od Državnega zbora RS do Programskega sveta RTVS do varuhinje. Vsekakor pristojnost varuhinje ni poskrbeti za ustrezno sestavo Programskega sveta, ker je to v pristojnosti Državnega zbora, z novelo zakona pa je predvideno, da se bo ta pristojnost prenesla na posamezne ustanove in nevladne organizacije, ni pa med njimi varuhinje pravic gledalcev. Tudi ni v pristojnosti varuhinje izločanje sodelavcev RTV Slovenija, niti določanje gostov posameznih oddaj. Slednje je pristojnost posameznih uredništev, poseg varuhinje v oddaje pred oddajanjem bi pomenil kršenje uredniške in novinarske avtonomije in je zato v pravilniku o delovanju varuhinje prepovedan.

Za urejanje zadev glede RTV-prispevka je pristojna Služba za obračun RTV-prispevka. Ker mora pobirati RTV-prispevek od vseh, ki so ga zakonsko dolžni plačevati, predvidevam, da ga z vsemi ustreznimi pravnimi sredstvi tudi izterja od vseh. Podatkov o tem, kdo ga ni plačal, zaradi varovanja osebnih podatkov ne sme javno objaviti.«

Pritiski na varuhinjo

Varuhinja je bila deležna več pritiskov in poskusov osebne diskreditacije, predvsem na družbenih omrežjih, večinoma iz anonimnih virov. Zato vsem, ki so se poslužili takšnih metod, pa tudi javnosti, ki jih je morda opazila, sporoča:

»Varuh pravic gledalcev, poslušalcev, bralcev in uporabnikov vsebin RTV Slovenija je samostojen institut RTV Slovenija, ki mu že sedanje pravne podlage omogočajo popolno neodvisnost, z letos sprejeto novelo Zakona o RTV Slovenija pa je njegov položaj še dodatno okrepljen. Na Varuha kakršni koli pritiski ne smejo imeti vpliva, ne glede na to, ali prihajajo iz znanih ali iz anonimnih virov. **Zato poudarjam, da bom v vlogi varuhinje pri svojem delu tudi v prihodnje sledila izključno strokovnim in etičnim izhodiščem, delovala neodvisno od vseh zunanjih in notranjih vplivov ter z enakimi merili in nepristransko obravnavala vse vsebine.**«

VII. SPLOŠNO

Poročanje ob smrti kraljice Elizabete II.

Gledalec, poslušalec in bralec **S. V.** se je odzval na poročanje na RTV Slovenija ob smrti kraljice Elizabete II:

»Smrt britanske kraljice Elizabete II. je dogodek, ki ga na veliko povzemajo mediji po vsem svetu. Žalni sprevod s krsto iz Buckinghamske palače v Westminsterko dvorano je včeraj neposredno prenašala ORF 2, slovenska nacionalna televizija se za to ni odločila. Gotovo ima za to svoje razloge.

Smrt britanske kraljice je izredno zahtevna tematika z vidika poročanja, saj vsebuje dogajanje z njo elemente tako državnega kot cerkvenega ozadja, ki jih je potrebno dobro

poznati. Žal pa se, kot že ničkolikokrat, ko gre za teme, povezane z religijo, slovenski novinarji ne izkažejo kompetentne. Nerodnost v tovrstnih poročanjih vidim predvsem v tem (na kar že dolgo javno opozarjam), da slovenski izobraževalni sistem religijo izriva iz svojega kurikulumu, a se pokaže, da je še kako pomembna in aktualna v družbenem dogajanju tako doma kot v tujini.

Na spletni strani RTV SLO (MMC) sem konstantno sledil novicam, povezanim s smrtjo britanske monarhinje, in konstantno so se pojavljale napake naših novinarjev. Ob obisku kralja Karla III. v Belfastu zasledimo na MMC poročilo: »Po pogovorih sta se kralj in njegova žena namenila v katedralo svete Ane, kjer so darovali spominsko mašo za pokojno kraljico.« Podobno v naslednji novici na MMC: »Po srečanju z verskimi voditelji se bosta Karel III. in Camilla udeležila maše v katedrali sv. Ane, nato pa se bosta vrnila v London.« Ko je kraljičina krsta prispela v Westminstrsko dvorano, smo na MMC brali: »Po prihodu krste v dvorano bo sledila maša, ki jo bo daroval canterburyjski nadškof ...« Sinoči je poročevalec iz Londona, Adrijan Bakič, v Dnevniku sporočil: »Ob koncu spreveda se je kraljeva družina v Westminstrski dvorani udeležila še krajše maše ...«

Oprostite, od kod tem novinarjem podatek, da bo kdorkoli ob omenjenih priložnostih daroval mašo? Če bi se ob pripravi prispevka zares strokovno pripravili, bi lahko pogledali vsaj uradno spletno stran britanske monarhije, kjer je bilo za dogodek v Belfastu zapisano:

The King and The Queen Consort will travel to St Anne's Cathedral for a service of Prayer and reflection ([vir](#)).

Za sinočnji dogodek v Westminstrski dvorani je zapisano:

After the Coffin arrives at Westminster Hall, The Archbishop of Canterbury will conduct a short service ([vir](#))

Nobene maše ni bilo na teh dogodkih, pač pa spominska bogoslužja oziroma obredi. Govoriti o maši v Anglikanski cerkvi ni enostavno, razlikovati je potrebno med high in low Church in še in še. Mašo imamo v Katoliški cerkvi, v anglikanski pa se običajno uporablja drug izraz: evharistija, sveto obhajilo. Tega v nobenem od omenjenih primerov ni bilo.

Novinarji lahko mislijo, da vse vedo, a naj tega ne počno, ko opravljajo svoj poklic. Od njih pričakujemo profesionalnost. In naj ne mislijo, da bomo gledalci oziroma poslušalci kar z lahkoto sprejeli vse, kar povedo. /.../

Predlagam torej razpravo o poročanju o verskih temah oziroma o poročanju z dogodkov, kjer se prepletata državna (civilna) in verska tradicija, saj opažamo, da se pojavljajo nenehne težave in zadrege. Morda bi novinarjem koristil tudi kak tečaj ali izobraževanje v tej smeri.

Bliža se pogreb kraljice. Prenašala ga bo tudi RTV Slovenija - v upanju, da bodo komentatorji strokovni in kompetentni. Ne bo šlo za modno revijo, ampak za ekskluzivno verski obred.«

Odgovor **varuhinje**:

»Vaš dopis z vsemi prilogami sem posredovala tudi vsem urednikom na MMC in urednici zunanjepolitične redakcije na TV Slovenija. Slednja mi je že odgovorila, da je z vašim dopisom seznanila vse kolege, ki »pokrivajo to tematiko«. To se mi zdi ključno, saj iz vašega dopisa razberem, da ne želite kritizirati in iskati krivce, temveč prispevati k temu, da bi v preostalih dneh poročali o dogajanju v Londonu čim bolj natančno. Kljub temu bom vaš dopis povzela tudi v mesečnem poročilu za september in mu dodala še vsebinski odziv uredništva, ki ga še pričakujem.«

Odgovor v. d. urednice zunanjepolitične redakcije na TV Slovenija **Nataše P. Culiberg**:

»Gledalcu se zahvaljujemo za opozorila in nasvete. Zavedamo se kompleksnosti dogajanja, povezanega s smrtjo britanske kraljice Elizabete II. Sokomentator televizijskega prenosa pogreba v ponedeljek na našem prvem programu bo teolog dr. Bogdan Dolenc. Upamo, da boste še naprej pozorno spremljali naše programe.«

Poročanje o športnih dosežkih v balinanju

Poslušalec in gledalec **Z. K.** je v odzivu zapisal mnenje glede zapostavljanja nekaterih manj vplivnih športov v programih RTV Slovenija:

»Že lep čas opazujem poročanje na vaših mediji o športnih dosežkih slovenskih športnic in športnikov. Ugotavljam, da se o nekaterih dosežkih poroča tudi večkrat na dan, o nekaterih pa niti besedice. Bom konkreten, o zmagah košarkarjev, odbojkaric in odbojkarjev, ki tekmujejo na svetovnem oziroma evropskem prvenstvu, se poroča večkrat na dan, dela se cele analize tekmovalj, intervjuje, kar je prav. V Sloveniji imamo pa tudi šport, ki dosegla velike uspehe na svetovnih in evropskih prvenstvih, to je balinanje, ki je naš najuspešnejši šport po doseženih medaljah na svetovnih in evropskih prvenstvih. Pravkar se je zaključilo Evropsko prvenstvo v balinanju za ženske Ljubljani, kjer so naše osvojile 5 bronastih in 1 srebrno medaljo. Že to, da se je prvenstvo dogajalo v Sloveniji, je pomemben podatek, ki je vreden objave, in seveda dosežki. O tem malo ali nič. Kot balinar in zvest plačevalec RTV naročnine smatram, da imam pravico do teh informacij. Moje mnenje je, da se na vaših medijih poroča le o tistih športih, ki nosijo večjo popularnost, ki odpira možnost sponzorjem za oglaševanje, torej lahko sklepamo, da je v ozadju denar. Kot javni zavod bi morali biti pa vsaj objektivni in poročati tudi o mednarodnih dosežkih manj popularnih športov. Kaj pravzaprav je šport? A je to le neka dejavnost, kjer naj bi bil na prvem mestu zdrav način življenja, kjer naj bi vladalo pravilo *Fair play*, kjer je važno sodelovati in ne zmagati? Vse bolj se nagibam k temu, da je šport že davno tega izgubil svoje prave vrednote, žal tudi na račun vas medijev. Razumite moje pisanje kot razočaranje velikega števila balinarjev, ki imajo radi ta šport, nimajo pa medijskih informacij niti o dogodkih, ki se dogajajo v naši državi. Tudi balinarke in

balinarji se na mednarodnih tekmovanjih borijo za državne barve in simbole, zato bi bili veseli vsakega poročanja o uspehih, ki jih ni malo.«

Varuhinja mu je posredovala odgovor urednika Športnega programa Vala 202 **Boštjana Reberšaka**:

»Ob poplavi odličnih dosežkov slovenskih športnikov in odmevnih tekmovanj je zares izziv zajeti vse dogodke v predvidene, med različnimi uredništvimi usklajene minutaže. V športnem uredništvu Radia Slovenija se zavedamo pomena nacionalnega medija, zavedamo se tudi energije vseh športnikov, ki je vložena tako v tekmovalne, kot organizacijske podvige. Naše osnovno vodilo je spremljanje dosežkov slovenskih športnikov, zato večkrat zapostavimo tudi kakšen mednarodno izstopajoč športni dogodek brez slovenske udeležbe. Pomembno sito o količini poročanje je razporeditev športov med olimpijske in neolimpijske. Vrsto let iščemo rešitve v tem pogledu, a je to zelo naravna ločnica športov, ki imajo v naših programih večjo prisotnost. Ostale športe vključujemo glede na razpoložljivost programskega prostora, ki je bil ob tokratnem evropskem prvenstvu poln tudi ostalih vrhunskih športnih dogodkov. Med vsemi neolimpijskimi športi, poleg avto-moto ponudbe in alpinizma, v redakciji Radia Slovenija zelo zvesto spremljamo tudi balinarje in kegljače. V začetku poletja je Tomaž Langerholz pripravil serijo vsebin, povezanih z balinanjem, v času jesenskega evropskega prvenstva za ženske pa smo poročali o dosežkih v prvi informativni oddaji po osvojenih kolajnah. Pripravili smo tri prispevke v Navalih na šport in dva v Nedeljskem športnem popoldnevu, v informativnih oddajah pa poleg rezultatov nekajkrat dodali tudi izjavo. Športno uredništvo Radia Slovenija je vzor širine in razumevanja športa. Ne zasledujemo samo najbolj atraktivnih dogodkov, jasno pa tem dajemo posebno težo. Želimo in trudimo se zajemati šport v najširšem pomenu besede, je pa ob porastu športnih dogodkov, televizijske dostopnosti in predvsem slovenskih športnih uspehov težko zadostiti vsem željam in okusom.«

Odzval se je tudi urednik uredništva Športnih novic na TV Slovenija **Boštjan Ogris**:

»Razumem razočaranje gledalca, ki je čustveno vpet v dogajanje. Prav zaradi tega od medijev, predvsem našega, pričakuje več, kot mu po uredniški presoji lahko zagotovimo. O velikih uspehih slovenskih balinarjev redno poročamo. Naj pojasnim s primerom: o omenjenem pravkar končanem evropskem prvenstvu za ženske v Ljubljani smo poročali na dan, ko so se Slovenke borile za medalje, po prvenstvu pa smo pripravili izčrpen prispevek o tekmovanju. Po naši oceni smo temu tekmovanju namenili primerno pozornost. Če se primerjamo z ostalimi slovenskimi mediji, pa celo nadpovprečno.«

Odzivi na stavko

Varuhinja je prejela 27 pisnih in 5 telefonskih odzivov. Nekaj gledalcev je zanimalo, zakaj v ponedeljek, 26. septembra, ni bilo oddaje **Dobro jutro**.

Iz odgovora varuhinje:

»Program RTV Slovenija je bil zaradi stavke prilagojen, predvsem na TV Slovenija.

Več si lahko preberete tukaj: <https://www.rtvlo.si/slovenija/v-ponedeljek-na-rtv-slo-ze-tretja-opozorilna-stavka-novinarjev/641552> in tukaj: <https://www.rtvlo.si/rtv/za-medije/sporocila-za-javnost>.

Bralce oziroma uporabnike spleta je zanimalo tudi, zakaj je bil s prve strani umaknjen **prispevek o stavki, objavljen na spletni strani rtvlo.si**:

»Danes z zanimanjem spremljam vaše poročanje na MMC-ju. Ker povezava do informacij o stavki v javnem zavodu RTV ne deluje več (url spodaj), me zanima, s kakšnim razlogom je bila umaknjena, kdo je umik zahteval ali gre le za tehnične težave, zaradi katerih trenutna povezava ne deluje. Kot uporabnih javnih storitev želim biti informiran o stavkovnih zahtevah različnih interesnih skupin, še zlasti tistih v javnem sektorju. Če se lahko v vašem programu (upam, da po strokovni presoji uredništva) pojavljajo prispevki o stavkovnih aktivnostih zaposlenih v zdravstvu, šolstvu ipd., se morajo tudi o stavkovnih aktivnostih zaposlenih v ostalih javnih službah. <https://www.rtvlo.si/zabava-in-slog/rtv-smo-delo-smo-prekinili-ker-zahtevamo-da-se-unicevanje-javnega-rtv-ja-konca/641527>« (M. P.)

»Zanima me, zakaj danes, 26. 9. 2022, na portalu MMC ni viden prispevek o stavki novinarjev na RTV SLO. (Viden je samo naslov, ob kliku nanj se ne zgodi nič). Zakaj je bil umaknjen? Menim, da imamo plačniki RTV-prispevka pravico izvedeti vzroke za stavko in po svojih močeh podpreti novinarje, ki se borijo za svojo avtonomijo. Vljudno prosim za odgovor!« (N. H.)

Varuhinja se je za pojasnilo obrnila na uredništvo MMC-ja in v. d. odgovornega urednika Uredništva za nove medije Igorja Pirkoviča.

Odgovor uredništva MMC-ja:

»V. d. urednika uredništva MMC RTV SLO Igor Pirkovič je na dan stavke večkrat brez vednosti dnevne urednice in v nasprotju z odločitvijo stakajočih odstranil obvestilo o stavki z naslovnice naše spletne strani.«

Odgovor v. d. odgovornega urednika Uredništva za nove medije **Igorja Pirkoviča**:

»Ni šlo novinarski prispevek. Uredniških odločitev pa ne bi podrobneje komentiral.«

26. septembra je Aktiv Multimedijskega centra RTV Slovenija generalnemu direktorju RTV Slovenija, vodji MMC-ja, Programskemu svetu in Varuhu poslal sporočilo z naslovom "Protest Aktiva MMC":

»Uredništvo Multimedijskega centra je na današnji dan, 26. 9. 2022, soglasno pristopilo k stavki RTV Slovenija, ki jo je pripravila Koordinacija novinarskih sindikatov RTV Slovenija. Stavko smo zastavili na način, da ne objavljamo novih prispevkov na spletni strani www.rtv slo.si in teletekstu. Hkrati pa smo zagotovili, da bo izpolnjen zakonski minimum, ki narekuje objavo novic, ki zadevajo varstvo in morebitno ogroženost ljudi in premoženja. Vse to smo natančno definirali tudi v tehničnih navodilih, ki smo jih 22. 9. in 25. 9. še z dopolnitvami poslali vodstvu RTV Slovenija, MMC-ja, naslovnikom napovedi zaostritve stavke in vsem zaposlenim ter medijem.

Na današnji dan, torej na dan stavke, so bile - nenapovedano in brez vsakršnega predhodnega opozorila - po diktatu generalnega direktorja odvzete uredniške pravice urejanja prve strani portala ter pravice urejanja in posledično objavljanja novic dnevni urednici ter novinarki na sekciji zabava in slog v dopoldanskem turnusu. Tako so bile s prve strani umaknjeni prispevki o stavki, hkrati pa je bila na prvi strani portala onemogočena objava nujnih informacij o poplavah, ki smo jih kot izredne dogodke z materialnimi in življenjskimi posledicami za prebivalce zakonsko dolžni objavljati tudi v času stavke. Poleg tehničnih pravil smo v pripionki poslali izjavo o opravljanju del in nalog, ki zagotavlja zakonski minimum poročanja med stavko.

Vsak poseg generalnega direktorja in drugih predstavnikov vodstva RTV v vsebinski del stavke in njeno izvedbo je nedopusten in pomeni omejevanje ustavne pravice do stavke. A vodstvo je grobo poseglo ne samo v pravico stavgajočih do stavke, ampak pravico javnosti do obveščnosti o tako pomembnem vprašanju, kot je delovanje oz. nedelovanje javnega zavoda, v primeru MMC-ja pa tudi v poročanje o ogrožajočem stanju za ljudi. S tem je vodstvo znova izkazalo nespoštovanje do zaposlenih, do njihovega strokovnega mnenja in načina dela ter s tem dodatno potrjuje, da so vsi razlogi, zaradi katerih smo začeli stavko 23. maja letos, več kot utemeljeni.

Zahtevamo odgovore, na kateri podlagi in s kakšnim argumentom je generalni direktor ukazal odvzem administratorskih pravic našima kolegicama. Gre za grob poseg v pravice zaposlenega, ki ga po našem mnenju lahko enačimo s prepovedjo vstopa na delovno mesto.«

V nadaljevanju povzemamo še nekaj mnenj gledalcev, poslušalcev, bralcev in uporabnikov vsebin RTV Slovenija.

Podpora in pohvala

»Rad bi vsem na RTV Slovenija, ki se borite za javno televizijo, izrazil svojo podporo. Vaše informativne oddaje, mladinske oddaje, otroške oddaje itd. imajo dušo in niso prepredene z lovkami raznih političnih ideologij in kapitalizma. So nekaj, kar je nujno potrebno za zdravo družbo, in pravilno je, da se borite za to, kar ste vi in vaši novinarji ustvarjali več let - zdravo in za ljudi zasnovano televizijo in radio. Hvala vam za vse!!« (S. M.)

»Gospa varuhinja, ste edini, na kogar se lahko obrnemo«

»Jaz plačujem naročnino, da lahko gledam in spremljam informativni program, vaše notranje zdrahe me ne zanimajo v končni fazi. Pišete opravičilo, ma kakšno opravičilo. A boste ta dan, pa verjetno bodo stavke še naprej, to upoštevali tudi pri prispevku? Njihova pravica se pri moji pravici do spremljanja programa, ki ga plačujem, konča, in ne pišite mi opravičil, ker jih ne morem sprejeti. Vsi imamo pravico stavkati, vendar tu v vaši hiši ni stavka namen izboljšanja finančnih in delovnih pogojev, ampak povsem politični pritisk. Svoboda je širok pojem, nihče ni dobil odpovedi. Novinarji bi dopust, ko vedo, da bo veliko novih dogodkov - ga ne dobijo, pa jih vseeno ni, pa lepo vas prosim. Svoboda da, ne pa izsiljevanje, neupoštevanje pravil dela. Pa kam bi prišli v gospodarstvu in podjetništvu, če bi vsak delal, kar se mu zljubi. Sramota in še enkrat sramota!! Kot varuhinjo gledalčevih pravic ne vem in me tudi ne zanima, na čigavi strani ste - ste pa edina, na katero se lahko obrnemo in znesemo svoje nezadovoljstvo.« (V. Š.)

Razmišljanja o RTV Slovenija in njenih programih

»Kot redna gledalka RTV, posebej informativnih oddaj, sem zgrožena nad dogajanjem v vaši ustanovi, nad pritiski nad novinarji. To, kar nam ponuja trenutno vodstvo (oddaje kot Arena, Panorama) sprejemam kot žalitev in izrekam vso podporo stavgajočim in stavgovnemu odboru.« (M. T.)

»Berem, da bodo na 4. izredni seji Programskega sveta RTV Slovenija dne 14. 9. 2022 govorili o nedopustnih pritiskih na ustvarjalce zlasti v Informativnem programu. Prek vas sporočam njim in generalnemu vodstvu RTV Slovenija, da sama doživljam posege vodstva TV Slovenija v program in njihova "opravičila" kot nedopustne pritiske name, gledalko javne RTV. Z večinsko podporo programskih svetnikov se Programsko-produkcijski načrt spreminja do nerazpoznavnosti. S tem, ko niso nasprotovali ukinitvi kakovostnih oddaj ter tako v celoti ignorirali zahteve tisočih, deset tisočih gledalcev za vrnitev oddaj, ki so predstavljale tržne znamke TV Slovenija, so programski svetniki dokazali, da jim ne gre za gledalce in gledanost, da jim ne gre niti za javno RTV.

Prepričana sem, da so s svojimi odločitvami povzročili TV Slovenija veliko škodo. Zato kot gledalka in plačnica RTV-prispevka še vedno zahtevam, da se v program vrnejo oddaje :

- Studio City z voditeljem Marcelom Štefančičem
- Točka preloma
- Globus
- Politično s Tanjo Gobec
- poročila z voditeljem ob 9. in 10.uri zjutraj.

Z javno objavo podatkov o gledanosti oddaj, ki jih je vodstvo RTVS tako pompozno, s soglasjem svetnic in svetnikov seveda, uvedlo v zadnjem letu, bi lahko dokazali, da smo gledalci le premalo "uravnoveženi" in je bila njihova skupna odločitev pravilna. Ali pač ne?! Predlagam, da jih pozovete k objavi podatkov.

Ker se zdi, da si vodstvo TV Slovenija ne predstavlja dobro, kakšne novinarje gledalci spoštujemo in jih gledamo, si dovolim, da vam kot zagovornici naših pravic posredujem svoje videnje dobrega novinarja. Verjamem, da ga boste posredovali odgovornim.

Novinarji, zaposleni na javni RTV bi morali biti iskrevi, dobro pripravljeni na goste in teme, ki jih predstavljajo, spoštljivi in radovedni, predvsem pa verodostojni in osebe z integriteto. /.../ Prav nič mi ni mar, po meri katerega politika ali programskega svetnika je posamezni novinar, pomembno je le, da je profesionalec, ne pa le sledilec posamezne politične opcije./.../« (M. P. L.)

Odzivi na Dnevnik 26. 9. 2022

»Ponovno ste me pustili popolnoma osuplo. Današnji Dnevnik predstavlja sramoto in je odraz stanja, v katero ste pogreznili javni zavod. Kot nedopusten doživljam vdor dveh "novinarjev" s svojima prispevkoma, ki sta pod vsakim nivojem, pristranska, nekakovostna in nevredna RTV-ja. Z današnjim dnem ste pokazali resnične namene, prave obraze in "moralno držo", s katero se tako radi ponašate. Želim vam vse dobro in upam, da bom nekoč lahko ponovno gledala zaupanja vreden Dnevnik, z objektivnim poročanjem, kvalitetnimi prispevki in relevantnimi vsebinami, ki so podane na nepristranski in spoštljiv način.« (S. L.)

»Ostajam odprtih ust, brez besed ... Če si tako nekateri predstavljajo, da naj bi zgledal pregled najpomembnejših novic dneva, je najbolje, da Dnevnik kar ukinete. Po Dnevniku pa v udarnem terminu še intervju z Možino in Jančičem /.../ In direktor RTV celo zahteva povišanje prispevka za RTV /.../ S težkim srcem zapuščam RTV Slovenija in prehajam na Pop TV.« (J. Z.)

»Sramotno nestrokovno vodenje Dnevnika 26. 9. 2022 ob 19.00 :

- reportaže so imele vse karakteristike komentarjev
- negativni kontekst najavljanja informacij

Novinarji Dnevnika 26. 9. 2022 niso dosegli strokovnega in nepristranskega vodenje inf. oddaj na ORF in ZDF.« (J. S.)

»Rad bi vam samo sporočil, da je stavki vaših sodelavcev uspelo, da smo včeraj lahko jasno videli, kakšna bo TV Slovenija, če bo vodstvu uspelo utišati stavkajoče - z eno besedo: popolnoma negledljiva. Take TV, vsaj kar se mene tiče, ne potrebujemo, saj imamo že Novo24TV in takšne televizije zagotovo ne bom gledal; na srečo se drugih informativnih programov vsaj zaenkrat še ne da uničiti. Z lepimi pozdravi in z iskreno željo, da bi javno RTVS lahko spremljal še naprej.« (M. L.)

»Želim pohvaliti včerajšnji (ponedeljek, 26. 9. 2022) odličen TV dnevnik. Po tridesetih (30) letih je včerajšnji TV dnevnik prvi profesionalni TV dnevnik z zanimivimi in strokovno uravnoteženimi vsebinami in odličnim scenarijem, ki gledalca pritegne. Vodstvo RTV, voditelj, novinarji in vsi, ki so pripravili včerajšnji TV dnevnik; pod strahovitim časovnim pritiskom in v najtežjih pogojih dela, ko en novinarski sindikat izvaja silovit in nezakonit pritisk, šikaniranje in nadlegovanje (mobing) na dva tisoč (2.000) svojih sodelavcev, ki se s stavko le enega (prvorazrednega) od treh sindikatov RTV ne strinjajo in ne želijo stavkati, si zaslužijo iskreno pohvalo in vso podporo gledalcev /.../« (D. G.)

»Zgrožena sem nad včerajšnjim Dnevnikom. /.../ In to naj bi gledali prebivalci Slovenije na javni RTV. Nismo neumni, desetletja smo imeli profesionalno, strokovno poročanje novinarjev RTV, vemo, kaj je dobro, odgovorno novinarsko poročanje, zdaj pa tale demagogija. Ugasnila sem sprejemnik /.../ Drugega programa med 20. in 21. ne gledam več, oddaje kot so Panorama, Magnet ipd. so populistične oddaje in sodijo na komercialne televizijske hiše. Javna RTV ne potrebuje alternativnega informativnega programa, saj uredništvo informativnih oddaj na 1. programu pripravlja strokovno korektne in profesionalne oddaje in moja podpora gre vsem ustvarjalcem v uredništvu informativnega 1. programa. Z ustanovitvijo novega uredništva informativnih oddaj je bila ustvarjeno finančno in kadrovsko pomanjkanje za delovanje tega uredništva. Vrnite strokovno korektne in profesionalne oddaje, kot so Globus, Točka preloma, Studio City. Sedaj ob ponedeljkih ob 21. uri ugasnem TV-sprejemnik, ker ne morem gledati populistične oddaje Arena. /.../Ponovitev oddaje v ponedeljek zvečer, v prime time-u sporeda je poniževalno do gledalcev! /.../«(M. G.)

Program na dan stavke

»Sem upokojenka in veliko gledam TV. So ponovitve oddaj in filmov na vseh TV. Kar se je zgodilo na TV SLO, pa še ne. V 25-ih urah je bil predvajan 3-krat intervju J. Možina z novinarjem Jančičem. V nedeljo zvečer, danes opoldne in danes po skrajšanem Dnevniku. To pa je preveč /.../ Ne plačujem naročnine, da bom en intervju J. Možina gledala 3-krat na dan oz. v 24 urah.« (J. K.)

Gledalci, poslušalci in bralci so v odzivih na stavko novinarjev RTV Slovenija napisali tudi, da bodo plačali ustrezno manjši RTV-prispevek, saj v času stavke niso mogli spremljati RTV-vsebin kot običajno.

»Prosim za znižanje prispevka za mesec september zaradi krčenja vašega programa zaradi političnih protestov.« (A. D.)

Varuhinja se je gledalkam in gledalcem zahvalila za odzive in zapisana mnenja in napisala:

»V mesečnih poročilih sem že večkrat povzela številna nasprotovanja gledalcev zaradi ukinitve oddaj Globus, Točka preloma in Politično, prav tako o Studiu City. Na podlagi odzivov vas gledalcev sem pripravila tudi **Priporočila za Programsko-produkcijski načrt (PPN) za leto 2023**, ki so objavljena kot **Priloga 1** strani **82**.

Dogajanja na stavkovni dan presojuje pristojni, kot ste najbrž že izvedeli včeraj (op. a.: 27. 9. 2022) iz poročil na TV Slovenija, je bila prav s tem namenom včeraj na TV Slovenija delovna inšpekcija.«

Poleg odzivov na stavko v septembru je varuhinja v začetku oktobra prejela še odziv gledalke **P. H.** s podrobnimi pripombami glede Dnevnika na dan stavke. Povzemamo samo splošni del odziva:

»Prilagam vam svoje ugotovitve glede Dnevnika, ki je nastal na dan stavke. V dopisu se skušam maksimalno izogniti vsakršnemu osebnemu mnenju. Komentiram, kar je bilo videno in slišano.

ANALIZA DNEVNIKA, DAN STAVKE, 26. 9. 2022, 19.00

Splošne, strnjene ugotovitve

RTV SLO takole definira Dnevnik: »Je učinkovit dnevni pregled dogodkov doma in po svetu«. Nekateri prispevki s 26. 9. 2022 nimajo zveze z dnevno aktualnostjo. Torej niso skladni z namenom in poslanstvom Dnevnika.

Manjkajo pa vesti o tem, da je ruski oligarh Jevgenij Prigožin prvič javno spregovoril o tem, da je osnoval paravojaško skupino Wagner v Rusiji, kar je izrednega pomena; Dnevnik ne omenja pocenitve goriv, kar je v velikem interesu javnosti; prav tako ni prispevka o zelo poslabšani gospodarski napovedi OECD-ja za 2023, ki je bila predstavljena ta dan.

Več prispevkov je izrazito pristranskih, neobjektivnih in kot takšni niso »vest« oz. »poročilo«, ki sta osnovna novinarska formata Dnevnika /.../

Za nekatere novinarje je očitno, da nimajo opravljene šole govora, kar je za nacionalno RTV neustrezno, neprimerno in konec koncev nedopustno.

<https://www.rtv slo.si/rtv/pravila-o-poklicnih-standardih/599018>

Voditelj g. Krevs ima to izobraževanje očitno opravljeno, a je vprašljivo, če je njegov način podajanja primeren in predvsem verodostojen glede na to, kako kratko »kilometrino« ima v smislu siceršnjega novinarskega dela in gre zato za temeljno

vprašanje razvrednotenja določene funkcije - v tem primeru vodenja osrednje informativne oddaje na TV SLO.

Pod črto je očitno, da so stakajoči novinarji izrazito umanjkali in bi vodstvo ravnalo bolj profesionalno, če bi upoštevalo smernice stakovnega odbora.«

Varuhinja se je gledalki zahvalila za podrobno razdelano analizo Dnevnika na stakovni dan in odgovorila:

»V času stavke koordinacije novinarskih sindikatov na RTV Slovenija, ki še ni preklicana, se ne spuščam v presojo vsebin na stakovne dneve. Tako nisem presojala objavljenih vsebin med stavko 23. 5. 2022, niti 20. 6. 2022. To zadržanost sem ohranila tudi pri stavki 26. 9. 2022. Menim namreč, da bi s presojo objavljenih ali neobjavljenih vsebin ter o tem, kako in zakaj je do tega prišlo, lahko vplivala na razmerja med pogajalskima stranema ali ustvarila vtis, da želim s presojo vplivati na stavko. To pa bi preseglo pristojnosti varuhinje.«

Nekaj gledalk in gledalcev je varuhinjo v odzivih pozvalo, da ukrepa in zaščiti gledalce:

»/.../ Zahtevam, da kot varuhinja obvarujete interes vseh državljanov in ne le elitnih /.../ izbrancev /.../« (B. C.)

»/.../ Prosim, da kot varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev in kot samostojen in neodvisen institut Radiotelevizije Slovenija ukrepate proti uničevanju programa javne RTV Slovenija. Zelo sem zaskrbljena.« (M. G.)

»/.../ V kolikor se danes pridružujete stavki, vam želim sporočiti, da nadaljujete s svojim bojem za kakovosten javni servis /.../« (M. P.)

Varuhinja je odgovorila:

»Varuhinja pravic gledalcev ne more stakati, ker bi s tem kršila Pravilnik o delovanju varuha https://img.rtv slo.si/files/2021/12/07/46_384780799070699538_pravilnik-o-delovanju-varuha-2021.pdf, ki v točki 3 našteva štiri načela delovanja varuha, med drugim načelo neodvisnosti in nepristranskosti:

»Neodvisnost – je osnovno načelo učinkovitega in zaupanja vrednega varuha, kar pomeni, da mora teči delovanje varuha brez zunanjega ali notranjega vpliva ter njegove ugotovitve temeljiti na doslednem preučevanju dejstev in spoštovanju pravnih norm ter upoštevanju etičnih načel.

Nepriistranskost – varuh obravnava vse zadeve nepristransko in pošteno, brez kakršnekoli vnaprejšnje naklonjenosti ali predsodkov do katere koli strani v postopku.«

Zaradi teh dveh načel mora varuhinja ohranjati neodvisnost od vseh morebitnih notranjih vplivov, kar vključuje tako vodstvo in Programski svet kot tudi sindikat in zaposlene. Zato ne more prispevati k rešitvam kot del stavkajočih, za kakovosten javni servis se lahko bori le kot neodvisen institut in v okviru pristojnosti, ki jih ima. Med slednjimi je vsekakor iskanje odgovorov na vprašanja uporabnikov, zato upam, da sem vam vsaj s tem deloma pomagala.«

O padcu ugleda RTV Slovenija

Nekaj gledalcev se je odzvalo na spremembe programske sheme TV Slovenija, tj., na ukinjanje nekaterih oddaj, ponovitve v "prime timu" terminu, nove oddaje ...

»Pišem vam že četrtrič glede spremembe programske sheme TV Slovenija, ki se dogaja že od letošnjega aprila. Sprašujem vas, na podlagi česa je bila ukinjena zelo gledana ponedeljkova oddaja Studio City in namesto te oddaje v istem terminu ponavljate oddajo Arena, ki je na sporedu v nedeljo zvečer na drugem programu TV Slovenija. Oddaja Arena je ena najslabših oddaj v celotni zgodovini televizije. Odstotek gledanosti je pod 1 %. Generalni direktor je že večkrat izjavil, da želi povečati gledanost TV, kar se do sedaj ni zgodilo. Po njegovem nareku se ukinjajo najbolj gledane oddaje /.../ Še zadnjič vas prosim, da kot varuhinja zaustavite to norijo na TV Slovenija. Sem redni plačnik RTV-prispevka in po potrebi bi ga plačal še več, ker je to javni servis, ki daje korektne informacije doma in po svetu /.../ Verodostojnost je pri delu novinarja in urednika ključna, vsaj za novinarje v službi javnosti, pa tudi za nas, gledalce, bralce. Namesto da bi se vodstvo postavilo v bran verodostojnosti, profesionalnosti in integriteti dela novinarjev, ki edini zagotavljajo ugled in gledanost informativnega programa TVS, se je vodstvo odločilo utišati in zatreti njihovo temeljno vodilo – omogočati javnosti čim večjo transparentnost družbenih procesov, tudi na medijskem področju, torej tudi na RTV Slovenija. Padec ugleda nacionalne RTV je pomembno družbeno vprašanje, ki zagotovo zanima tudi javnost. Zato nosilci rušenja ugleda RTV niso novinarji, ki omogočajo transparentnost, pač pa aktualno vodstvo RTV Slovenija z napadi na načela novinarske profesionalnosti.« (gledalec **A. V.**)

Iz odgovora **varuhinje**:

»Hvala za vaše pripombe. Glede Studia City sem letos napisala že več poročil in priporočil, vsa so objavljena v mesečnih poročilih na spletni strani <https://www.rtv slo.si/varuh/porocila>. Odsotnost te in nekaterih drugih oddaj sem izpostavila tudi v **Priporočilih za programsko-produkcijski načrt za leto 2023**, ki so objavljena kot **Priloga 1** na strani **82**.

Glede ponovitve oddaje Arena v terminu Studia City ob ponedeljkih menim, da je ponovitev dan stare oddaje v »prime time« terminu neprimerna. Vodstvo TV Slovenija je na ta pomislek odgovorilo, da na ta način ohranjajo ta ponedeljkov termin za

Informativni program, ki bi ga sicer zasedli drugi programi. Glede oddaje Studio City je bila ustanovljena posebna delovna skupina. Njena usoda za zdaj (žal) še ni znana. Za zdaj je zagotovo samo, da se v kratkem vrača oddaja Globus.

Glede plačila RTV prispevka tudi sama zagovarjam, da je javni servis pomemben za javnost – tako za obveščanje kot tudi za izvajanje drugih zakonskih zavez, zato je pomembno, da je tudi finančno neodvisen.«

Pritožba stranke Nova socialdemokracija in predsedniškega kandidata Andreja Magajne – drugič

Na varuhinjo sta se ponovno s pritožbo zaradi domnevno neenakopravne obravnave obrnila podpredsednik stranke Nova socialdemokracija (NS) in predsedniški kandidat Andrej Magajna. Razlog: odsotnost RTV Slovenija na novinarski konferenci predsedniškega kandidata. Na kratko povzemamo odziv NS:

»/.../ Kritični smo zato, ker ste tudi poteptali lastna načela. Zato, spoštovana varuhinja, ta dopis sprejmite kot pritožbo /.../

- Zakaj se podobno kot drugi odgovorni v hiši »brani z molkom« urednik Danijel Poslek. Ravno imenovani je v dopisu (hranimo) enakopravno obravnavo vezal na našo tiskovno. In kako ste jo obeležili. Sramotno!

- Razočarani tudi nad - sicer kredibilno voditeljico Odmevov - dr. Rosvito Pesek, ki je na dan predstavitvene konference (dne 18. avgust 2022) Andreja Magajno »odpravila« s kratko notičko na koncu Odmevov. In to brez najave, kot ste prakticirali pri drugih kandidatih in brez povabila v studio. Ob tem, ko dr. Rosvita Pesek kot zapisovalka polpretekle zgodovine dobro pozna vlogo Andreja Magajne v prelomnih časih tranzicije, njegova prizadevanja za osamosvojitve in nove demokratične standarde v politično pluralni ureditvi.

A zaradi slednjega ne potrebujemo nobenih privilegijev, le enakopravno obravnavo.

In ravno zaradi vašega ravnanja se je Andrej Magajna odločil, da ne bo kandidiral, čeprav smo ga še pred nedavnim spodbujali, naj vztraja, ob tem, da smo začetno zbiranje podpor izvedli dokaj uspešno (smo vam že poročali v prejšnjih dopisih), angažirali veliko ljudi in energije /.../«

Odgovor **varuhinje**:

»Glede konkretnega dogodka – tiskovne konference 18. 9. – in glede obravnave vašega kandidata g. Andreja Magajne najprej posredujem odgovor odgovornega urednika Prvega programa Radia Slovenija **Danijela Posleka**:

»Ravno na omenjenem primeru smo enkrat že podali pojasnilo, ki ga zdaj nekoliko dopolnjenega podajam še enkrat.

V času pred uradno volilno kampanjo je način in obseg pokrivanja posameznih morebitnih kandidatov za predsedniški položaj stvar uredniške politike.

Pri podajanju informacij o kandidatkah in kandidatih za predsednika-co Republike Slovenije smo se odločili, da v informativne vsebine dosledno umestimo tiste, ki javno in uradno predstavijo svojo kandidaturo. To smo storili tudi v primeru g. Magajne, ko smo 18. avgusta v Radijskem dnevniku objavili informacijo o njegovi nameri in jo podkrepili tudi z njegovo izjavo.

V vseh primerih preostalih kandidatov smo ravnali enako.

Dodatna striktna uredniška odločitev je (bila) tudi, da promocijskih dogodkov kandidat in kandidatov ne pokrivamo do trenutka, ko uradno vložijo kandidaturo na Državno volilno komisijo. Šele ob vložitvi smo jim namenili dodaten programski čas.

Še enkrat torej poudarjam, da za vse kandidatke in kandidate pri nas veljajo enaka merila. Vsi so dobili programski čas, ko so predstavili kandidaturo in drugič, ko so to uradno vložili. Iz tega izhaja, da je očitak, da nismo pokrili dogodka v torek, 20. 9., povsem neutemeljen, saj bi s tem g. Magajni namenili dodaten programski čas, ki ga preostali kandidati ne bi oziroma niso dobili.«

Glede objave na TV Slovenija ste v dopisu že sami navedli objavo novice v Odmevih 18. 8. Z njo sicer niste bili zadovoljni, ker niste prejeli vabila na pogovor v studio. Te so v Odmevih opravili samo s kandidati, ki so tudi uradno vložili kandidaturo. Če bi torej g. Andrej Magajna kandidiral, bi dobil enak čas v Odmevih kot ostali kandidati, saj so ga v času uradne volilne kampanje namenili prav vsem uradnim kandidatom. Prav tako je RTV Slovenija pripravila soočenja vseh kandidatov in kandidatke za predsednico oziroma predsednika države – za razliko od nekaterih komercialnih medijev, ki so povabili samo nekatere kandidate. V času pred uradno volilno kampanjo je odločanje o predstavitev posameznih kandidatov bolj prepuščeno uredniški presoji. To je primerno, tudi zato, da lahko uredništva upoštevajo različna merila – med drugim, denimo, ali gre pri najavi kandidature za resno namero ali nemara zgolj za samopromocijo kandidata (s čimer nikakor ne namigujem, da bi to lahko veljalo za vašega kandidata, temveč samo pojasnujem, zakaj menim, da je uredniška presoja v tem obdobju zadostna).

Strinjam se z vami, da slovenski mediji že v predvolilnem času bolj, kot bi se od njih profesionalno pričakovalo, z neenakopravno obravnavo "krepijo" določene kandidate, nekaterih pa ne. Ključno za enakopraven nastop na volitvah pa je vendarle uradno predvolilno obdobje, ki vsaj na RTV Slovenija omogoča vsem predsedniškim kandidatom enako obravnavo. Za parlamentarne in lokalne volitve to ne velja povsem, zato sem, kot sem vam že pisala in kot je razvidno tudi iz mojih poročil in nastopov na Programskem svetu RTV Slovenija, predlagala nekaj sprememb, tudi zakonskih. Podpiram tudi spremembe Zakona o medijih, ki bi zagotovile vsem sodelujočim na volitvah enakopravnejšo obravnavo tudi v drugih medijih.«

PRILOGE

Priloga 1: Priporočila varuhinje pravic gledalcev in poslušalcev za PPN za leto 2023

Na podlagi odzivov gledalcev, poslušalcev, bralcev in uporabnikov vsebin RTV Slovenija v obdobju od januarja do avgusta 2022 podajam nekaj priporočil, ki so lahko v pomoč ali razmislek načrtovalcem PPN za leto 2023.

Vsi programi

- Gledalci pričakujejo **visoko raven jezika**, zelo so pozorni na slovnične napake, izgovarjavo
- **Ohraniti in nadgrajevati:** iz več pohval in drugih odzivov izhaja, da poslušalci pričakujejo visoko profesionalen javni servis tako pri informativnih vsebinah kot tudi na področju kulture in umetnosti. Zato dodajam priporočilo, da v letu 2023 ne bi prišlo do krčenja programov, temveč do njihove nadgradnje, zlasti tistih vsebin, ki so zapisane v Zakonu o RTV in so pomembne za ohranjanje slovenske samobitnosti, kulture, jezika in drugih prvin narodne identitete. Priporočilo je bolj kot ustvarjalcem radijskih programov namenjeno odločevalcem, ki odločajo o financiranju RTV Slovenija in razporejanju denarja znotraj javnega zavoda.

Radio

- **Glasba:** na regionalne radijske programe in Radio SI pripomb skorajda ni bilo, večina se jih je nanašala na Radio Prvi in Val 202, nekaj na program Ars. Iz kar nekaj pohval in nekaj več kritičnih odzivov izhaja, da poslušalci pričakujejo **jasnejše ločnice med glasbenim profilom Prvega, Vala 202 in programa Ars**. Z glasbo na Arsu so zadovoljni. **Valu 202** poslušalci ne očitajo izbora zvrsti glasbe, pač pa ponavljanje istih izvajalcev, zato si želijo **širši nabor avtorjev glasbe. Na Prvem pogrešajo več slovenske glasbe in več verske glasbe**, slednjo zlasti ob nedeljah dopoldne.
- **Jasnejša ločnica med presojevalnimi in informativnimi žanri: komentarji le tam, kjer jim je mesto:** več poslušalcev so zmotili neprimerni politični komentarji voditeljev oddaj (zlasti Vala 202, v manj primerih Prvega in programa Ars) v oddajah, ki niso bile komentatorske ali sploh niso bile povezane s politiko.

TV SLO 1, 2, 3

- **Moteči oglasi:** skoraj ni meseca brez pripomb gledalcev, da je preveč oglasov; motijo jih zlasti znotraj ene oddaje, veliko pritožb je na TV prodajo. Tudi ta pripomba ni namenjena programskim ustvarjalcem, temveč odločevalcem o RTV Slovenija.
- **Preveč ponovitev, zlasti poleti:** veliko takšnih pripomb je zlasti na TV SLO 1, nekaj tudi na TV SLO 3. Velik delež ponovitev v juliju in avgustu je problematičen predvsem za ranljivejše skupine, kot so bolniki, priklenjeni na posteljo ali dom, invalidi, upokojenci in socialno šibki, ki si poleti ne morejo privoščiti dopusta. Zanje je televizija pogosto edina družba, edini informator in edini svetovalec, ne samo nekaj ur dnevno, temveč ves dan. Ker julija in avgusta veliko oddaj ni na sporedu, na počitnicah je tudi parlament, je program zelo okrnjen. Težavo bi deloma morda lahko rešili z **več sinergijami z**

regionalnimi in manjšinskimi TV programi, kar bi obenem povečalo prisotnost regionalnih in manjšinskih vsebin na osrednjem nacionalnem TV programu.

- **Ohraniti in posodobiti teletekst:** ob izpadu teleteksta TV Slo zaradi tehničnih težav se je pokazalo, da je uporabnikov teleteksta še veliko. Mnogim je pomemben vir informacij (kronika, vreme, novice, šport), nekaterim posebnih vsebin (Na današnji dan).

Informativni program TV SLO

- **Premišljeno ukinjanje in uvajanje novih oddaj:** gledalci so se v letu 2022 najbolj množično odzivali na umik oddaje Studio City ter na ukinitve oddaj Globus, Točka preloma in Politično, ki jih kljub napovedi niso zamenjale enake ali druge oddaje s podobnimi vsebinami, nove oddaje pa pri delu gledalcev niso naletele na odobravanje. Kljub različnim konotacijam in ozadju odzivov je moč iz njih izluščiti skupno priporočilo: ukinjanje oddaj in uvajanje novih naj bo skrbno pretehtano, ukinjeno oddajo naj po možnosti sočasno nadomesti nova, spremembe naj bodo dobro skomunicirane z gledalci in ustvarjalci.
- **Jasnejše opredelitve zasnov (nekaterih) oddaj:** veliko odzivov gledalcev je bilo na izrečena mnenja v oddajah. Pri tem ne gre samo za oddajo Utrip, ki je po vsebinski zasnovi komentatorska oddaja, temveč tudi za oddaje Intervju, Arena, Odmevi, Studio City, ki jih večinoma lahko uvrstimo v informativne, vendar imajo nekatere občasno tudi elemente presojevalnih žanrov. Na TV so dobrodošli vsi žanri, pomembno pa je, da ima vsaka oddaja jasno načrtano vsebinsko zasnovu in žanrske značilnosti, ki ostajajo enake tudi ob menjavah avtorjev ali voditeljev.
- **Profesionalno, nepristransko, neodvisno:** tretji največji sklop odzivov gledalcev na TV Slovenija se nanaša na domnevno pristranske avtorje prispevkov, voditelje oddaj in urednike. Nekateri od teh odzivov imajo različne motive in ozadja, a če odstranimo ta ozadja, lahko izluščimo njihovo bistvo: gledalci pričakujejo nepristranske, neodvisne, profesionalne novinarje in voditelje, ki spoštujejo vse novinarske in etične standarde.
- **Vremenska napoved:** nekaj gledalcev želi **prenovo** vremenskih napovedi, z eno podrobnejšo, ki bi se prilagajala letnemu času s podatki o morju, snegu ...

Kulturni in umetniški program

- **Ohraniti odlične dokumentarne filme:** verjetno največkrat izražena pohvala gledalcev TV Slovenija v letu 2022 je bila na dokumentarne filme. Ob tem so nekateri izrazili željo, da bi bili (nekateri) na sporedu ob primernejših urah in ne pozno zvečer.
- **Več domačih dokumentarnih in drugih oddaj o slovenskem ljudskem izročilu, narodnih parkih, o arhitekturi, kulinariki ... posameznih pokrajin.** Skoraj vsaka domača dokumentarna, izobraževalna ali drugače razvrščena oddaja je naletela na pohvale in vprašanje, ali sledi podobna oddaja iz druge pokrajine.

Razvedrilni program

- **Sproščeno, a ne neokusno:** največ odzivov gledalcev teh programov je bilo na oblačila voditeljic ali gostov, na preveč sproščen ali slengovski jezik, na neokusne zabavne igre. Gledalci od nacionalne TV tudi v razvedrilnih oddajah pričakujejo primerno raven oblačil, izražanja in vsebin.

Športni program

- **Prenos najpomembnejših tekem državnih reprezentanc:** varuhinja deli mnenje gledalcev in plačnikov RTV-prispevka, da od javne TV upravičeno pričakujejo prenašanje vseh pomembnih tekem vseh državnih reprezentanc v vseh pomembnih športih. To priporočilo velja ustvarjalcem, vodstvu RTV SLO in zunanjim odločevalcem na tem področju.
- **Zadostna pozornost tržno manj zanimivim športom in paralimpijskemu športu:** na tem področju so gledalci v letu 2022 namenili TV SLO več pohval kot kritik, zato priporočam le ohranitev in okrepitev obeh področij.

RTV 365

- arhiv, sporedi, predvajanje v živo: gledalci pohvalijo dostopnost oddaj v arhivu, možnost prilagojenega iskanja, včasih pogrešajo dostopnost filmov daljše obdobje.

Dostopnost

- **Podnapisi za gluhe in naglušne tudi za domače dokumentarce, Panoramo in druge oddaje:** podnapisi za gluhe in naglušne so zdaj na voljo za večino dnevnoinformativnih oddaj in tuje dokumentarne filme, za ostalo večinoma ne, gledalci pa si želijo vsaj še podnapise za domače dokumentarce in oddajo Panorama.
- **Dostop do podnapisov za gluhe in naglušne prek teleteksta:** pri enem od operaterjev zaradi zamenjave TV komunikatorja dostop do podnapisov za gluhe in naglušne prek teleteksta od začetka poletja 2022 ni več možen. Če operater obljubljenе storitve ne bo omogočil, bo varuhinja nadaljevala prizadevanja, da bo to omogočeno.

Radijski in TV programi za manjšine

- Pripomb na manjšinske programe je bilo zelo malo, zanimiv je bil telefonski klic gledalca, ki rad spremlja reportaže TV Capodistria, a ker ne zna italijansko, jih zelo slabo razume. Zato bi bil zelo vesel podnapisov s prevodi v slovenščino. Pobuda je zanimiva tudi z vidika poglobitve stikov in razumevanja obeh manjšin, za kar mora javna RTV izkazovati posebno skrb. Posebno skrb mora izkazovati tudi do slovenskih manjšin, ki živijo v zamejstvu in v tujini in bi si zaslužile večjo prisotnost v vseh programih RTV SLO. Ne zaradi dolžnosti, temveč zato, ker si z njimi večinski narod širi obzorja in bogati.

Komuniciranje, družbeni mediji

- obnašanje sodelavcev RTV Slovenija na družbenih omrežjih: kar precej pripomb je prišlo na primere zapisov zaposlenih na RTV Slovenija na družbenih omrežjih, čeprav varuhinja za to ni pristojna.

Ljubljana, 18. 9. 2022

Marica Uršič Zupan

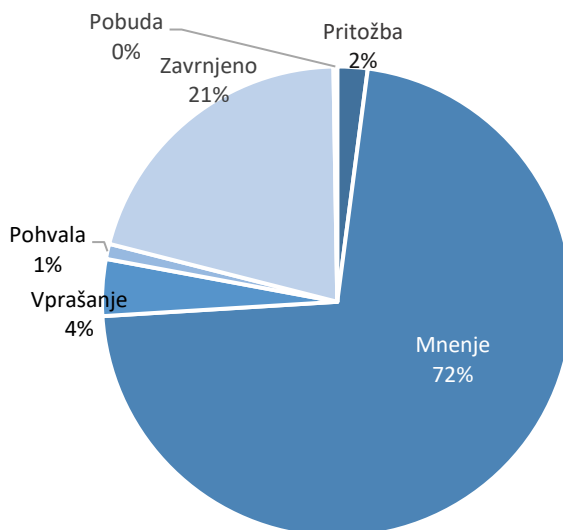
Varuhinja pravic gledalcev, poslušalcev, bralcev in uporabnikov vsebin RTV Slovenija

STATISTIKA

	SEPTEMBER 2022	AVGUST 2022	SEPTEMBER 2021
TELEVIZIJA SLOVENIJA			
SKUPAJ	210	81	64
Informativni program	187	58	46
Kulturno umetniški program	6	3	7
Razvedrilni program	5	2	2
Športni program	3	5	1
Program plus	0	0	3
Ostalo	9	13	5
REGIONALNI CENTER / TV program			
Televizija Koper	0	0	0
Televizija Maribor	0	0	0
RADIO SLOVENIJA			
SKUPAJ	4	8	12
Radio Prvi	3	3	3
Val 202	1	3	9
Ars	0	0	0
Koper	0	0	0
Radio Maribor	0	0	0
Radio SI	0	0	0
Ostalo	0	2	0
MMC			
SKUPAJ	25	22	15
Novinarske vsebine	8	3	5
Uporabniške vsebine	16	14	9
Storitve	1	5	1
PROGRAMI ZA NARODNOSTNI MANJŠINI			
SKUPAJ	0	1	0
TV Capodistria	0	1	0
Radio Capodistria	0	0	0
MMR	0	0	0
RTV SLOVENIJA			
SKUPAJ	146	54	44
Jezikovna kultura	4	3	1
Oglaševanje	5	1	4
Dostopnost in prilagojeni programi	3	3	1
RTV prispevek	2	4	2
Tehnične zadeve	3	1	3
RTV SLO - splošno	4	10	17
Programski svet	0	0	0
Varuhinja	3	0	1
Ostalo	42	2	0
Zavrnjena obravnava	80	30	15
VSI ODZIVI	385	166	135

Statistika po vrsti odziva

SKUPAJ	385
Pritožba	8
Mnenje	277
Vprašanje	15
Pohvala	4
Pobuda	1
Zavrjneno	80



SKUPAJ	385
Elektronska pošta	312
Spletni obrazec	24
Pismo	9
Telefon	40

